

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

Mappii 1842

Digitized by Google

HISPANIS REGEM BELGAE DANT CAESAR ET ANGLI. M D C C I I I.

OPTIMO MAXIMO PRINCIPI

CAROLO TERTIO

HISPANIARUM ET INDIARUM R E G I

REGNORUM SUORUM POSSESSIONEM BONIS AVIBUS RECUPERANTI HASCE GEMMAS CURIOSAE ANTIQUITATIS RELIQUIAS HUMILLIME

OFFERT

ET

SACRATISSIMAE MAJESTATI CATHOLICAE OMNIA FAUSTA ET FELICIA IN ITINERE PRECATUR

UT CONJURATI VENIANT AD CLASSICA VENTI.

JACOBUS DE WILDE

• devovene

Digitized by Google

GEMMAE SELECTAE ANTIQUAE

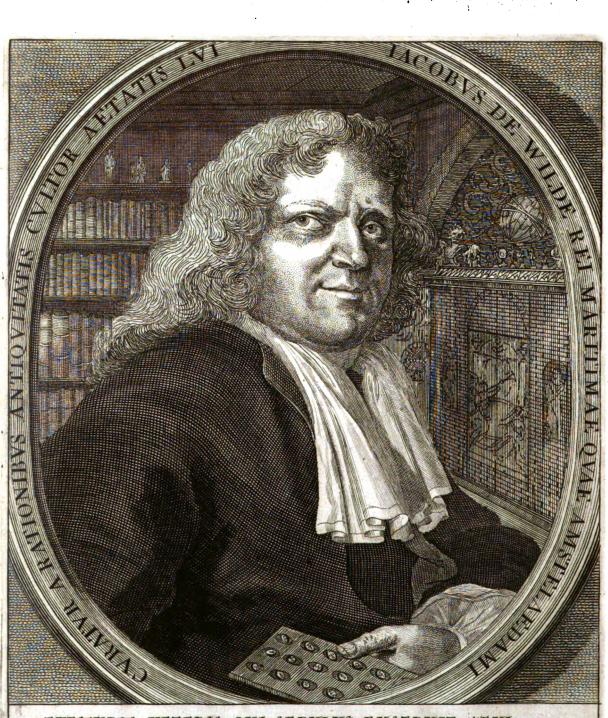
E MUSEO

JACOBI DE WILDE, SIVE L. TABULAE

DIIS DEABUSQUE GENTILIUM ORNATAE.
PER POSSESSOREM CONJECTURIS,
VETERUMQUE POETARUM CARMINIBUS ILLUSTRATAE.

SUMPTIBUS AUCTORIS AMSTELAEDAMI. MDCCIII. 1R 360

THESAVROS VETERIS QVI SEDVLVS EXSTRVIT AEVI, AERE SVO PARTAS PROMERE LARGVS OPES,

WILDIVS HIC ILLE EST: QVEM POSTERA NORIT VT AETAS.

VIVACI SOLERS SCRIPSIT IN AERE MANVS.

.V. D. BERGE AD VIVVM FECIT AQVA FORTI.

IANVS BROVCERVSIVS

ANTIQUITATIS CULTORIBUS

JACOBUS DE WILDE.

S. D. P.

Etus ac verum verbum est, trahi sua unumquemque voluptate: quae voluptas si honesta est, atque in publicum utilis, nulla ratio est, cur eam intempestiva modestia restraenemus. Me quidem certe ab ineunte aetate ita cepit rerum antiquarum atque elegantium amor, ut sine earum jucundissima tractatione vitam mihi acerbam semper putarim. Crevit quoque una cum crescente supellectile studium pulcherrimae rei, quo slagrabam, & stimulos addidit; ut & ipse auderem aliquid in hoc cam-

po, quem tot illustres viri ante me tam gloriose

triverunt; etsi me imbecillitatis meae conscien-

tia merito debebat deterrere. Vicit tamen utilitatis publicae respectus: nam & sic communia fore putabam ea, quae ego nunc solus possideo; & si quid esset hic illic cessatum, sciebam nihilominus pulcrum esse vel in tertiis consistere. Atque haec caussa fuit cur ante annos aliquot cum orbe literato NUMISMATA mea SELECTA communicarim, librum (nisi me amici fefellerunt) non omnino inutilem. Subsecuta sunt nuper SIGNA ANTIQUA, in quibus delineandis tirocinium suum posuit filia mea MARIA, cui prae acu & colo studia placuerunt alterius Minervae. Nunc vero has meas GEMMAS SELECTAS in lucem publicam expono, conjecturis meis, quantum ejus fieri potuit, illustratas. Deliciae funt non unius aetatis, & variorum ingeniorum qua seria qua lusus: multa in iis ad priscas religiones facientia, multa ad historiam & mores ritusque priorum saeculorum. Dignus omnino campus, in quo se exerceant praeclara ingenia! Quorum sententiae si non ubique mecum facient; erit (opinor) unde aliquid emo-111lumenti capiat ac frugis res literaria, praecipue vero poetica. Vix enim est, ut sine multa poëtarum cognitione recte ac feliciter in hoc stadio decurratur. Erant hae GEMMAE dimidiam fere partem in aes insculptae, antequam mihi in mentem venerat Numinis alicujus antiqui effigiem inserere in medium uniuscujusque tabellae. Hinc factum est, ut & GEMMAE ipsae nullo sint ordine collocatae, & Dii Deaeque melius atque ordinatius proferri potuissent, si id ab initio suisset observatum. GEMMARUM expositiones, five conjecturae aut divinationes, totae funt meae: nihil hic ab ullo emendicatum, nihil aliena industria contulit. Dicam fidenter cum Cyro illo minore, ego ista omnia sum dimensus, mei sunt ordines, mea descriptio. Nec dicerem sane, nisi ita postularet ingrati cujusdam hominis perversa iniquitas. Valete.

*3 VIRO

JACOBO DE WILDE,

CUM GEMMAS SUAS
IN COMMUNE OMNIUM COMMODUM
PUBLICARET.

ΠΑΝΤΑ ΦΙΛΩΝ ΚΟΙΝΑ.

Mnia amicorum communia, non male Grajûm
Ait vetus proverbium.

WILDIUS exemplo, quo non communior alter, Hoc comprobat dictum suo.

Antiquos pridem Nummos, vultusque priorum Protraxit in lucem virûm.

Signa dedit nuper, priscique toreumata saecli,

Perenniora saeculis.

Nunc veteres Gemmas, pretiososque arte lapillos, Hoc exhibet volumine.

Crede mihi, solus gazas non possidet istas: Commune, quod servat, bonum est.

Non etenim sibi, non domui modo natus, & urbi: Est natus Orbi WILDIUS.

P. FRANCIUS.

ΛD

JACOBUM DE WILDE,

CUM GEMMARUM SUARUM DESCRIPTIONEM
PUBLICI JURIS FACERET.

Uspiciis, WILDI, tandem felicibus exit
Ille tua factus sedulitate liber:
Illeliber, gemma atque auro pretiosior omni,
Qui nobis gemmas donat habere tuas.

Illic apparent veterum monumenta virorum, Et quas longa dies solvit & ussit opes.

Illic majestas sese Romana videndam

Exhibet, & gentes sub sua jura trahit.

Illic relliquiae Grajorum, & Martia signa,

Multaque victrices praeda secuta manus: Et veterum ritus populorum, & sacra Deorum,

Signata in tabulis ordine quaeque suis.

WILDI, cui raras dotes Rex aetheris alti Et nive candidius pectus habere dedit,

WILDI noster amor, studium tibi gratulor istud, Ouo multa curas utilitate levas.

Laudibus excipiens opus hoc plausuque secundo Fama parat meritis praemia digna tuis.

Ergo licet gemmae frangantur tempore & aurum, Cum Gemmis vives tempus in omne tuis.

DAVID HOOGSTRATANUS.
NO-

NOBILISSIMO & POLITISSIMO

VIRO

JACOBO DE WILDE,

Cum post Nummos & Signa Antiqua, Gemmas in publicum ederet.

είδη, καὶ ΧΑΛΚΩ είδι χαρασσόμενα,

ΨΗ ΦΙΔΑΣ, τέλεον νυ τελεσσάμει Φ τον άριθμον,

Δαίδαλ' Αθηναίης ές μέτον έρχα Φέρας.

Πᾶς Σε ε εσσόμεν Φ μυθήσεται όλδιον αιών,

Τῆς δε ΤΕΛΗΕΣΣΗΣ τῆς Ενεκεν ΤΡΙΑΔΟΣ.

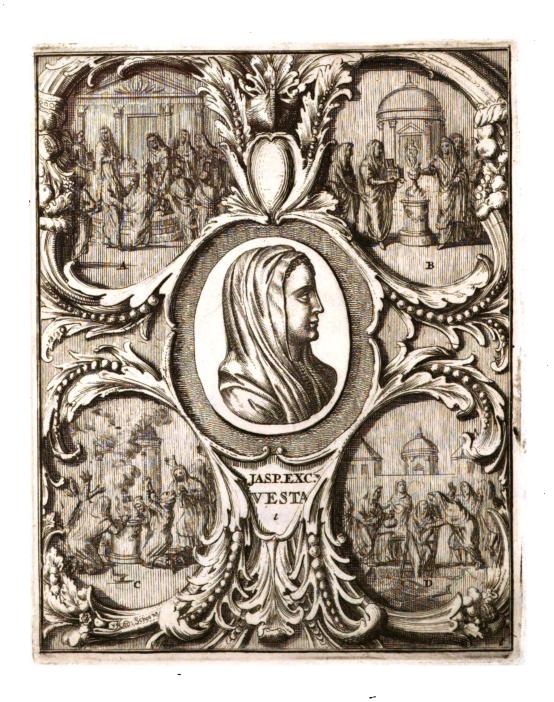
IDEM LATINE.

Armora priscorum vultus referentia quondam,
Et facies ductas artifici aere dabas,
Nunc Gemmas, numerum ut possis implere cupitum,
Adjicis, & doctae Palladis edis opus.
O felix studii! Te semper fama loquetur,
Atque tuas laudes haec canet ipsa Trias.

JOHANNES HENRICUS LEDERLINUS ARGENTORATENSIS. L. A. M.

GEM.

GEMMAE ANTIQUAE.

TABULA PRIMA.

VESTA.

Aturni ex Ope filia, ab antiquis multa veneratione culta, nunc eam ignem, nunc terram existimantibus. De ea. Vide Ovidium in fast. 1. 6. v. 295.

Ignis inexstinctus templo celatur in illo. Effigiem nullam Vesta nec Ignis habent. Stat vi Terra sua: vi stando Vesta vocatur.

GEMMA PRIMA.

Caput Virginis Vestalis, olim in templo ignis aeterni custodis. Virgo Vestalis legebatur intra annum xvi aetatis, xxx vero annos oportebat eam manere virginem, postea ipsi nubere licebat. Quod si interim forte stuprum commissset, viva desodiebatur. De ea. Ovid. fast. l. 6. v. 291. Å ·

Nec

SELECTAE

Nec tu aliud Vestam, quam vivam intellige slammam Nataque de slamma corpora nulla vides. Jure igitur Virgo est, quae semina nulla remittit, Nec capit: Es comites Virginitatis habet.

A. Templum Vestae.

De templo. Ovid trist.1.3. v. 29.

Hic locus est Vestae; qui Pallada servat & Ignem; Hic suit antiqui regia parva Numae.

B. Sacra Vestalium.

De sacris. Ovid. fast. 1.6. v. 249.

Vesta fave tibi nunc operata resolvimus ora: Ad tua si nobis Sacra venire licet.

C. Preces Vestalium.

De prece. Ovid. fast. l. 6. v. 251.

In prece totus eram. Coelestia Numina sensi, Laetaque purpurea luce resulsit humus. Non equidem vidi (valeant mendacia vatum) Te Dea; nec sueras adspicienda viro.

D. Poena

GEMMAE ANTIQUAE.

D. Poena Vestalium.

De poena. Juvenal. Satyr. 4. v. 10.

Nemo malus felix; minime corruptor, & idem Incestus, cum quo nuper Vittata jacebat Sanguine adhuc vivo terram subitura Sacerdos.

. TABULA SECUNDA.

C Y B E L E.

Ater Denm, Coeli ac Terrae filia, Saturni uxor, turrito capite stans sinistra clavem tenens, ut Hyeme tellus clauderet & vere aperiret, frugesque nascerentur. Vide Isidorum lib. 8.

De Cybele turrigera Ovid. fast 1.6. v.321.

Turrigera frontem Cybele redimita corona Convocat aeternos ad sua festa Deos.

Claudian. l. 1. de raptu Proserpinae.

Non buxus non aera sonant, blandique leones Submisere jubas: adytis gavisa Cybele, Exilit, & pronas intendit ad oscula turres.

A 2

GEM-

3

GEMMA II.

Mater Deûm in curru ab duobus leonibus tracta, Tibicine comite, Cupidine advolante.

De ea. Virg. Aen. 1.6. v. 785.

Qualis Berecynthia Mater Invehitur curru Phrygias Turrita per urbes, Laeta Deûm partu centum complexa nepotes.

Lucret. 1. 2.

Quare Magna Deûm Mater, Materque ferarum, Et nostri genetrix haec dicha est corporis una; Hanc veteres Grajum dochi cecinere poëtae Sedibus in curru, bijugos agitare leones.

GEMMA III.

Circinus supra globum cum inscriptione, FORTV. AV. id est, fortuna Augusti, orbis major. De fortuna Caesaris. Lucan. 1.9. v. 244.

Fortuna cuncta tenentur Caesaris: Emathium sparsit victoria ferrum. Clausa sides miseris, & toto solus in Orbe est, Qui velit, ac possit victis praestare salutem.

Dc

De circino. Manil. Astron. pag. 20.

Hic mutans per signa vices, seu si quis Eoos. Seu petit Hesperios, supra se circinat orbem. Verticibus superastantem mediumque secantem Coelum, & diviso signantem culmine mundum, Cumque loco terrae Coelumque ac tempora mutat.

De Orbe. Ovid. fast. 6. v. 277.

Arte Syracosia suspensus in aere clauso Stat globus, immensi parva sigura poli. Et quantum a summis, tantum secessit ab imis Terra. quod ut siat, sorma rotunda facit.

GEMMA. IV.

Ara accensa inter pugionem & clypeum, cum inscriptione. NEROni VI Ctori SAC Rum. Forsan ob victoriam Corbulonis in Armenia, qui Tiridatem cogebat Armeniae regnum a Nerone accipere. Hinc Janus clusus. Vide Suetonium Celeberrimi viri Joannis Georgii Graevii. in Nerone cap. 13 pag. 507.

De Ara & armis. Ovid. fast. 1. 1. v. 13.

Caesaris Arma canant alii; nos Caesaris aras: Et quoscunque Sacris addidit ille dies.

A 3

GEM-

GEMMA. V.

Tityus saxo apud inferos districtus, & jecinore vulturem pascens, ab clarissimo viro Jacobo Gronovio in thesauro Graecarum antiquitatum sic descriptus, sub litera Y, tom. 1.

De Tityo. Ovid. 2 epist. ex ponto. 1. 1. v. 41.

Sic in consumptum Tityi semperque renascens Non perit, ut posset saepe perire jecur.

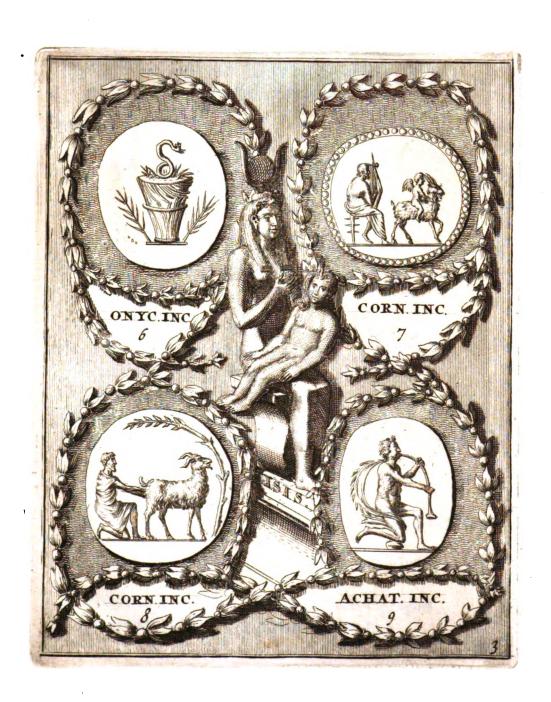
TABULA TERTIA.

I S I S.

Isis eadem quae Io Inachi filia, ab Jove adamata, & metu Junonis in juvencam transformata, & in Aegyptum avecta, Ofiridis uxor. vide de ea. Propert. Cl. viri, arte & marte infignis, notis illustratum. 1. 2. eleg. 24. v. 7.

Tu certe Jovis occultis in amoribus, Io,
Sensisti, multas quid sit inire vias:
Quum te jussit habere puellam cornua Juno,
Et pecoris duro perdere verba sono.
Ah quoties quernis laesisti frondibus ora:
Mansisti stabulis abdita pasta tuis.
An quoniam agrestem detraxit ab ore siguram
Jupiter, idcirco sacta superba Dea es!

Io

L. 2. eleg. 21. v. 19.

Io versa caput primos mugiverat annos Nunc Dea, quae Nili flumina vacca bibit.

Lucan. 1. 8. v. 831.

Nos in templa tuam Romana recepimus Isin.

GEMMA. VI.

Cista stans inter duo virgulta, cui serpens sibilans insistit. Forsan serpens Epidaurius vel Aesculapius Romam adductus. De serpente. Ovid. Met. 15. v. 669.

Vix bene desierant; cum cristis aureus altis In serpente Deus praenuntia sibila mist. Adventuque suo signumque, arasque, foresque, Marmoreumque solum, fastigiaque aurea movit. Pectoribusque tenus medià sublimis in aede Constitit: atque oculos circum tulit igne micantes.

GEMMA. VII.

Apollo lyram pulsans, ante quem Cupido hircum domans.

De Cupidine & Phoebo. Ovid. amor. 1. 1. eleg. 1. v. 13.

Sunt tibi magna, Puer nimiumque potentia regna Cur opus affectas, ambitiose novum?

An

An quod ubique tuum? tua sunt Heliconia Tempe? Vix etiam Phoebo jam lyra tuta sua est.

GEMMA. VIII.

Caprimulgus sub arbore. De eo. Virg. Eclog. 3. v. 5.

Hic alienus ovis custos bis mulget in hora, Et succus pecori & lac subducitur agnis.

GEMMA. IX.

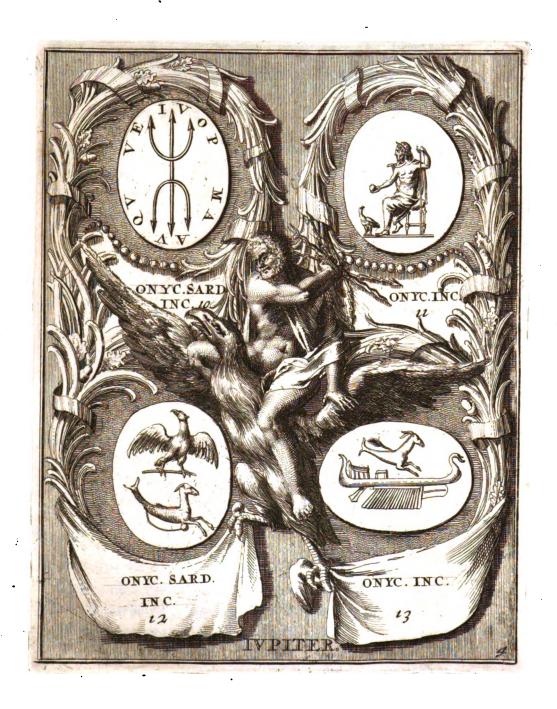
Cornicen genu flexo in culmine, pastorale signum canens. Virg. Aen. 7. v. 511.

At saeva e speculis tempus dea nacta nocendi Ardua tecta petit stabuli; & de culmine summo Pastorale canit signum, cornuque recurvo Tartaream intendit vocem: qua protenus omne Contremuit nemus, & silvae intonuêre profundae.

TABULA QUARTA. JUPITER.

Pis & Saturni filius, in Creta eodem cum Junone partu editus, in Ida monte ab Curetibus educatus. Pater, rectorque Deûm, fulminator &c. Ovid. Met. 1. 2. v. 848.

Ille

GEMMAE ANTIQUAE.

Ille pater rectorque Deûm; cui dextra trisulcis Ignibus armata est, qui nutu concutit orbem.

Fast. 1. 5. v. 301.

Saepe Jovem vidi, cum jam sua mittere vellet Fulmina, thure dato sustinuisse manum. At si negligimur; magnis injuria poenis Solvitur: & justum praeterit ira modum.

GEMMAX,

Fulmen trisulcum, cum inscriptione. VE. IV. OP. MA. AV. QV. Forsan VE JV piter. OPtimus MAximus. AVgescens QVassat fulmine. Vel VE JV piter (quasi parvus Jupiter) OPeratur MAnu, sed AVgescens QVassat, fulmine.

De Vejove Ovid. fast. 3. v. 437.

Jupiter est juvenis: juveniles adspice vultus.

Adspice deinde manum: fulmina nulla tenet.
Fulmina, post ausos coelum affectare Gigantas;

Sumta Jovi: primo tempore inermis erat.

V. 445.

Nunc vocor ad nomen. Vegrandia farra colonae,
Quae male creverunt, vescaque parva vocant.
Vis ea si verbi est; cur non ego Vejovis aedem,
Aedem non magni suspicer esse fovis?
B

De

De fulmine Virg. Aen. 1.6. v. 592.

Demens! qui nimbos, & non imitabile fulmen Aere, & cornipedum pulsu simularat equorum.

GEMMA XI.

Jupiter hastatus, cum attributis, in solio sedens. De solio Ovid. fast. l. 6. v. 187.

Quam bene (Dî magni) pugnâ cecidisset in illâ Defensor Solii, Jupiter alte, tui.

Callimach. Hym. in Jovem. v. 66.

Οὔ σε θεῶν ἐος ἦνα πάλοι θέσαν, ἔξοα δὲ χαςῶν, Σὴ δὲ Βίη, τό, τε Κάξτ<math>Φ, ὁ κοὶ πέλας άσαο διΦξε.

Non sors te regem Divûm, sed dextera fecit, Visque tua & robur, solio quod semper adhaeret.

GEMMA XII.

Aquila expansis alis, sceptro vel fulmini insistens & Capricornus orbi.

De Aquila Jovis armigera Manil. Astr.l.1. p.11.v. 25.

Tum magni Jovis ales fertur in altum

Assueto volitans, gestet ceu fulmina mundi

Digna Jove & Coelo, quod sacris instruit armis.

De

De Capricorno Manil. Astro. 1. 2. pag. 45. v. 2.

Contra Capricornus in ipsum Convertit visus. Quia enim mirabitur ille Majus, in Augusti felix quum fulserit ortum.

GEMMA XIII.

Capricornus supra navem rostratam, apposita palma. Procul dubio in memoriam victoriae navalis Augusti. Qui sub signo Capricorni natus erat.

De Capricorno Manil. Astr. 1.4. pag. 97. v. 23.

Ultimus in caudae Capricornus acumine summo Militiam Ponto dictat, Puppisque colendae Dura ministeria, & vitae discrimen inertis.

De navi Ovid. trist. 1. eleg. 9.

Sive opus est velis: minimam bene currit ad auram:

Sive opus est remo; remige carpit iter.

Nec comites volucri contenta est vincere cursu:

Occupat egressas quamlibet ante rates.

T A-

B 2

TABULA QUINTA. JUPITER AMMON.

JVPITER sub specie Arietis in Lybia cultus, sic dictus, quod sitienti Libero Patri in Arabiae desertis, Jovemque imploranti, apparuerit in sorma Arietis, terramque concutiens pedibus sontem ostenderit. Quam ob rem illic Liber aedisicavit templum, Jovique Ammoni consecravit.

Vide Lucan. l. 9. v. 511.

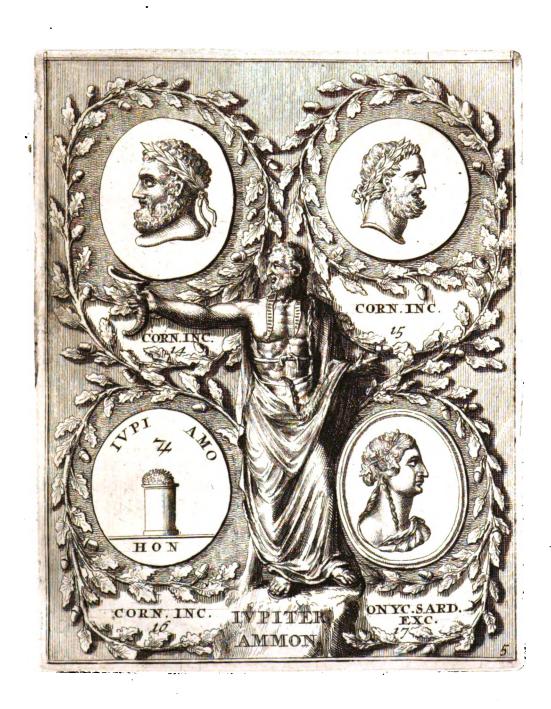
Ventum erat ad templum, Libycis quod gentibus unum Inculti Garamantes habent: stat Corniger illic Jupiter, ut memorant, sed non aut fulmina vibrans, Aut similis nostro, sed tortis cornibus Ammon.

GEMMA XIV.

Caput Herculis laureatum. De lauro Herculi sacra Horat. Carm. l. 3. od. 14.

Herculis ritu modo dictus, ô plebs, Marte venalem petiisse laurum, Caesar Hispana repetit penateis Victor ab ora.

Senec.

Senec. in Hercul. fur.

Densa quod laeto venit Clamore turba frontibus laurum gerens, Magnique meritas Herculis laudes canit.

GEMMA XV.

Caput Jovis laureatum. De lauro Jovi Capitolino sacra Ovid. trist. 1. 4. eleg. 2. v. 55.

Inde petes arcem delubra faventia votis. Et dabitur merito laurea vota Jovi.

Stat. Silv. 1. 4. v. 40.

Restat Bactra novis, restat Babylona tributis Frenari. Nondum gremio Jovis Indica laurus.

GEMMA XVI.

Ara vel vas frugibus plenum, superposito signo Jovis. Cuminscriptione JVPiter AMOn HONeravit, de Jove Ammone Virg. Aen. l. 4. v. 198.

Hic Hammone satus rapta Garamantide Nympha, Templa Jovi centum, latis immania regnis, Centum aras posuit, vigilemque sacraverat ignem, Excubias divûm aeternas, pecudumque cruore Pingue solum, & variis florentia limina sertis. B 3 G E M-

GEMMA XVII.

Caput Liberae vel Thyadis hedera cinctum. De Libera Ovid. fast. 1. 3. v. 509.

Dixerat: audibat jam dudum verba querentis Liber, ut a tergo forte secutus erat. Occupat amplexu, lacrymasque per oscula siccat: Et, Pariter Coeli summa petamus, ait. Tu mibi juncta toro, mibi juncta vocabula sume. Jam tibi mutatae Libera nomen erit.

De Thyade Virg. Aen. 1.4. v 301.

Saevit inops animi, totamque incensa per urbem Bacchatur qualis commotis excita sacris Thyas, ubi audito stimulant trieterica Baccho Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithaeron.

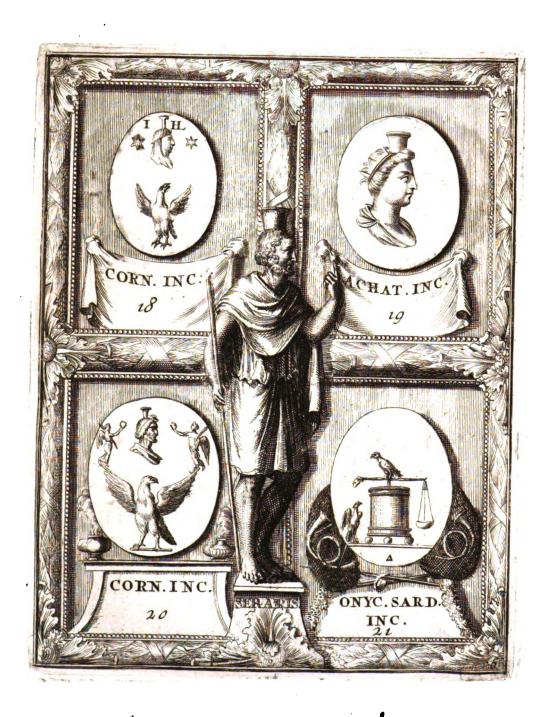
TABULA SEXTA.

SERAPIS.

SErapis Aegyptiorum Deus, qui & Apis, & Osiris dicebatur. Mart. Capell.

Te Serapin Nilus, Memphis veneratur Osirim.

Sera_

Serapis etiam, idem cum Plutone existimatus. Vide haec verba Gyrald. Hist. Deor. pag. 197. Quin & Ponticus Heraclides Oraculum, quod celebre Serapidis suit, Plutonis suisse asserti, quod consulenti cuidam Aeg ypti Regi, quisnam se esset beatior, ita respondisse fertur.

Πεωτα Θεός, μετέπειτα ΛόγΟ, κ Πιούμα σύν αὐτοῖς, ΣύμΦυτα δη τεία πάντα καὶ είς εν ἰόνω.

Principio Deus est, tum Verbum, his Spiritus una est: Congenita haec tria sunt, cuncta haec tendentia in unum.

GEMMA XVIII.

Caput Serapidis modio tectum inter astra, suppositis literis I & HL supra aquilam, alas expandentem. De Serapide Lucan. suppl. 1. 1. pag. 537.

Casus, miserande, futuros Dum Patriae narrat, celat tua fata Serapis.

De Aquila Martial. epigr. 7.1 1.

Aetherias Aquila puerum portante per auras Illae sum timidis unguibus hae sit onus.

GEMMA XIX.

Caput Isidis corona radiata & modio tectum, nemper Pantheon Isidis, Mithrae, vel Solis, & Serapidis.

De

De Iside & Serapide Prudent. contra Symm.

Isis enim, & Serapis, & grandi simia cauda Et Crocodilus, id est, quod Juno, Laverna, Priapus...

Idem Peri Stephanum. Hymn. 10.

Hos tu Nile deos colis, & tu Tybris adoras:
Deos Latinos & Deos Aegyptios,
Queis Romalitat, queis Canopus supplicat.

GEMMAXX.

Aquila sceptro insistens, & alas expandens, quibus insistunt duae Victoriae, caput Serapidis coronantes. Forsan quod Aquila Romana victorias suas ad Aegyptum usque, & ultra extenderit.

De victoriis Romanis, Lucan. Petron. specim. v. 1.

Orbemjam totum victor Romanus habebat, Qua mare, qua terrae, qua sidus currit utrumque, Nec satiatus erat.

De Aquila Lucan. suppl. 1. 2 pag 551.

Cum Nilo Tibris tibi serviet, Estua regna Defendent Aquilae nostrae Romanaque Signa; Dum reges inter famulos Cleopatra superbos, Et sceptris subjecta suis nova sceptra videbit.

GEM-

GEMMA XXI

Modius supra quem Cornix Aequatori insistens, ab uno latere, Caput Arietis, & altero lancem habenti, assistente Corvo expansis alis. Et instra litera 1.

De Ariete & Libra Manil. Astro. pag. 73. v. 24.

Nam per quot creverat Astrum Lanigeri stadia aut horas, tot Libra recedit. Occiduusque Aries spatium tempusque ruendi Quod tenet, in tantum Chelae consurgere perstant.

Lucan. l. 10. v. 226.

Nec ripis alligat amnem Ante parem nocti Libra sub judice Phoebum.

De Corvo Virg. Georg. 1. v. 422.

Hinc ille avium concentus in agris
Et laetae pecudes, & ovantes gutture Corvi.

De Cornice Virg. eclog. 1. v. 18.

Saepe sinistra cava praedixit ab ilice Cornix.

Jussu Jovis Cornix a laeva, Corvus a dextra canebant. Vide Cic. de Divinatione. l. 1. c. 7. & Phaedrum ex editione doctissimi viri Davidis Hoogstratani pag. 86.

Tibi forma, vires aquilae, luscinio melos, Augurium corvo, laeva cornici omnia, Omnesque propriis sunt contentae dotibus.

T A-

TABULA SEPTIMA.

L E D A.

Leda Thestii filia, Tyndari Laconiae Regis uxor, ab Jove adamata, qui transformatus in cygnum cum ea concubuit, itaque Leda duo peperit ova, ex quorum altero Pollux & Helena, ex altero Castor & Clytemnestra. De eo concubitu vide Cl: I. Gronovii Antiquitates Graecas. tom.1. sub litera YY. & Manil. Astro.l.1. pag.11.

Proxima sors cygni, quem Coelo Jupiter ipse Imposuit sormae pretium, qua cepit amantem Quum Deus in niveum descendit versus olorem, Tergaque sidenti subjecit plumea Ledae.

GEMMA XXII.

Duo equites Castor & Pollux stelliseri, perticas menforias manibus tenentes, post mortem in Deorum numeros recepti, & nautas servantes & sospitantes. De iis Horat. carm. 1. 1. ode 12. v. 25.

Dicam & Alciden, puerosque Laedae, Hunc equis, illum superare pugnis Nobilem: quorum sund alba nautis Stella refulsit,

De-

Defluit saxis agitatus humor, Concidunt venti, fugiuntque nubes, Et minax (sic Dii voluêre) ponto Unda recumbit.

De iis Propert. ex editione Nob. Broukhusii. 1. 3. eleg. 12. v. 17.

Qualis & Eurotae Pollux & Castor arenis, His victor pugnis, ille futurus equis. Inter quos Helene nudis capere arma papillis Fertur, nes fratres erubuisse Deos.

Martial. l. 9. epig. 104.

Quae nova tam similes genuit tibi Leda ministros Quae capta est Cygno nuda Lacaena alio. Dat faciem Pollux Hiero, dat Castor Asillo: Atque in utroque nitet Tindaris ore soror.

Corypp. l. 2. v. 7.

Fulgebant Geminis similis radiantibus astris, Astris, quae Coelum slamma meliore perornant.

Theocrit. eidyl. 27.

Ω ἄμΦω θνατεῖτι βοηθόοι ω Φίλοι ἄμΦω, Ιωωήες, κιθαριταλ, ἀεθλητήρες, ἀοιδολ, Κάτορ η πεώτυ πολυδεύκε ο ἄξζομαίοθης; Αμφοτέρυς ὑμνέως, Πολυδίσκε ακώτος ἀέιτω. Vers. Eoban. Hess.

O propere qui fertis opem mortalibus ambo,
O equites Gemini, cantores & Cytharaedi,
Pollentesque feri certamine Martis Athletae,
A quo principium sumam? quem carmine primum,
Castora Pollucemne canam? sed utrumque canentes
Pollucem in nostro dicemus carmine primum.

GEMMA XXIII.

Duo equites decurrentes, forsan Nero & Drusus Caesares. Vide fere similem Patin: imp. fol. 88. De equitibus Ovid. fast. 1. 2. v. 735.

Nox superest: tollamur equis, urbemque petamus. Dicta placent: fraenis impediuntur equi.

GEMMA XXIV.

Perseus Jovis ex Danae filius, sinistra caput Medusae tenens, quod abscissum, in scuto Jovis, vel Aegide apposità, collocavit; quo Atlantem Mauritaniae regem, (hospitio ipsum excludentem) in montem commutavit, cui hic, in signum victoriæ, sinistro pede insistit. De eo Ovid. Met 4. v. 654.

Accipe munus, ait. Laevâque a parte Medusae Ipse retroversus squallentia prodidit ora. Quantus erat, mons factus Atlas. Jam barba comaeque In In silvas abeunt: juga sunt humerique manusque.

Quod caput ante suit summo est in monte cacumen.

Ossa lapis siunt. Tum partes auctus in omnes

Crevit in immensum, (sic Dî statuistis) & omne

Cum tot sideribus coelum requievit in illo.

Met. l. 4. v. 697.

Hanc ego si peterem Perseus Jove natus, & illa Quam clausam implevit soccundo Jupiter auro, Gorgonis anguicomae Perseus superator, & alis Aetherias ausus jactatis ire per auras.

Met. 1. 5. v. 177.

Verum ubi virtutem turbae succumbere vidit, Auxilium, Perseus, quoniam sic cogitis ipsi, Dixit, ab hoste petam: vultus avertite vestros, Si quis amicus adest: & Gorgonis extulit ora.

GEMMA XXV.

Marcus Curtius sese in specum praecipitans. De eo Tit. Liv. dec. 1.1.7.

De lacu Curtio Ovid. fast. 6. v. 403.

Hoc, ubi nunc fora sunt, udae tenuêre paludes: Amne redundatis fossa madebat aquis. Curtius ille lacus, siccas qui sustinet aras, Nunc solida est tellus, sed lacus ante suit.

 C_3

T A--

TABULA OCTAVA.

JANUS.

Janus Bifrons Rex Italiae, Deus antiquissimus & prudentissimus: Praeterita sciens & sutura praevidens; unde Bifrons singitur. Vide Ovid. sast. 1. 1. v. 65.

Sane biceps, anni tacite labentis origo, Solus de superis, qui tua terga vides.

Janus etiam Claviger; Clusius & Patulcius dictus. Ovid. fast. 1. 1. v. 129.

Nomina ridebis. Modo namque Patulcius idem, Et modo sacrifico Clusius ore vocor.

Virg. Aen. l. 7. v. 607.

Sunt geminae belli portae (sic nomine dicunt)
Relligione sacrae, & saevi formidine Martis:
Centum aerei claudunt vectes aeternaque ferri
Robora: nec custos absistit limine Janus.

GEMMA XXVI.

Caput incognitum, forsan Achillis vel Diomedis. Vide

23.

Vide Clarissimum J. Gronovium ad Gemmam 41. Leonardi Augustini. De iis Virg. Aen. l. 1. v. 752.

Nunc, quales Diomedis equi, nunc quantus Achilles. Aen 2. v. 27.

Hei mihi, qualis erat! quantum mutatus ab illo Hectore; qui redit exuvias indutus Achillei, Vel Danaum Phrygios jaculatus puppibus ignes!

GEMMA XXVII.

Caput Palladis Armisonae galeatum. De ea Virg. Aen. l. 3. v. 543.

Spes est Pacis, ait. Tum numina sancta precamur Palladis armisonae, quae prima accepit ovantis; Et capita ante aras Phrygio velamur amictu.

GEMMA XXVIII.

Caput incognitum, in vertice personam vel larvam gerens. De Persona Horat. de arte Poetica. v. 125.

Si quid inexpertum scenae committis, & audes
Personam sormare novam; servetur ad imum.
Qualis ab incepto processerit, & sibi constet.

Phaed. ex editione Hoogstratana pag. 11.

Personam tragicam forte vulpis viderat.
O quanta species, inquit, cerebrum non habet!

De

SELECTAE

De Larva Horat. 1. 1. Satyr. 5. v. 64.

24

Nil illi Larva, aut tragicis opus esse cothurnis.

GEMMA XXIX.

Caput imberbe incognitum galea, instar pectinis, ornatum, forsan Patraei Herois, Patrensium urbis in Achaia conditoris. Vel alius Herois caput.

TABULA NONA.

SATURNUS.

Saturnus Coeli ac Terrae filius, falcifer, filios suos, quantum poterat devorabat, ideo ab filio fove regno pulsus, in Italiam profugit, ubi aliquamdiu apud Janum regem latitavit. Ovid. fast. 1. v. 233.

Caussa ratis superest: Thuscum rate venit in amnem Ante pererrato falcifer orbe Deus.

Hac ego Saturnum memini tellure receptum.

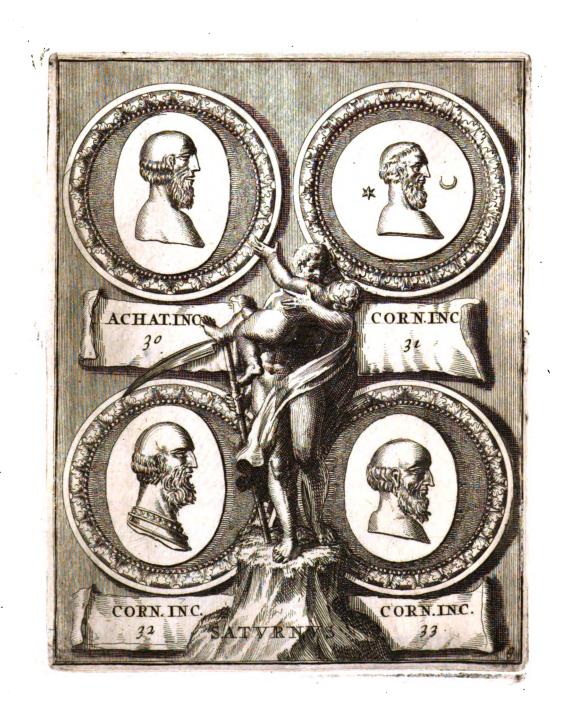
Coelitibus regnis ab Jove pulsus erat.

Inde diu genti mansit Saturnia nomen.

Dicta quoque est Latium terra, Latente Deo.

At bona posteritas puppim servavit in aere; Hospitis adventum testissicata Dei.

Virg.

Virg. Aen. 8. v. 319.

Primus ab aetherio venit Saturnus Olympo Arma Jovis fugiens, & regnis exul ademtis, Is genus indocile ac dispersum montibus altis Composuit, legesque dedit, Latiumque vocari Maluit, his quoniam latuisset tutus in oris. Aurea quae perhibent, illo sub rege fuerunt Saecula: sic placida populos in pace regebat.

GEMMA XXX.

Caput Philosophi; forsan Anacharsis. Hic Anacharsis fuit Scytha, Gnuri filius, Caduidae Scytharum regis frater, matre Graeca, quam ob rem utriusque linguae peritus. Tandem vero Atheniensium leges suis inducere conatus, in venatu a fratre ejus loci rege sagitta confossus est. Teste Diog. Laërt. l. 1. segm. 103.

Ε΄ς Σκυθίην Ανάχαρσις ότ' ήλυθε, πολλά ωλανηθείς, Πάντας έπειθε βιθε ήθεσιν έλλαδικοῖς. Τον δ' έτι μύθον ἄκραντον ένὶ τομάτεωτιν, έχοντα Πηρός ές άθανάτες ήρπασεν ώκα δόναξ.

In Scythiam patrias rediens Anacharsis ad oras
Orabat Graeco vivere more suos.
Vix ea cum summo infelix versaret in ore
Verba, senem superis dira sagitta dedit.

Anacharsis amator poculi. Vide Aelianum per Cl: virum Jac. Perizonium notis illustratum, 1.2. c. 42. pag. 146.

D GE M-

GEMMA XXXI.

Caput Philosophi, inter astrum & lunam; sorte hic Pythagoras Mnesarchi gemmarum sculptoris silius, Italicae Philosophiae princeps. Qui ortu Samius Astrologiæ Chaldaicaeque disciplinae cupidus Babylonem sese contulit, ubi siderum cursus, eorumque in genituris hominum essectus, est edoctus. Ovid. Met.15. v. 60.

Vir fuit hic ortu Samius: sed sugerat una
Et Samon & dominos; odioque tyrannidis exul
Sponte erat. Isque, licet Coeli regione remotos,
Mente Deos adiit: &, quae natura negabat
Visibus humanis, oculis ea pectoris haust.
Cumque animo, & vigili perspexerat omnia cură;
In medium discenda dabat: coetumque silentum,
Dictaque mirantum, magni primordia mundi,
Et rerum caussas, & quid natura, docebat:
Quid Deus: unde nives: quae sulminis esset origo:
Jupiter, an venti, discussa nube tonarent:
Quid quateret terras: qua sidera lege mearent;
Et quodcumque latet.

GEMMA XXXII.

Caput Philosophi. Forsan Xenocrates Chalcedonius,
Aga-

Agathenoris filius, Platonis auditor. Severissimus Philosophus; cum Alexander illi magnam pecuniae summam missset, sublatis solum triginta minis Atticis, reliquum remisst, dicens. Illi opus esse pluribus, qui plures nutriret. Mortuus noctu, cum in pelvim forte offendisset. Aetatis 82. Olymp. 101. anno 2. Teste Diog. Laert. 1.4. segm. 15.

Χαλκή πεοσπλαίσιε λεκάνη ποτέ, καὶ τὸ μέτωπον Πλήζας ἴαχεν Ω σύντοτον, ἀτ' εθπικι, Ο πάντη Ζενοκεάτης ἀνής μγώς.

In pelvim quondam lapsus male cautus ahenam Frontem laesit & ô! vociferatus obit. Xenocrates virille, qui unus omnibus suit omnia.

Vide etiam Cl. J. Gronovii, mihi amicissimi, antiquitates, tom. 2.91.

Xenocrates etiam fuit bibax, & praemium aureae coronae, quod plus bibisset, vicit; sumtaque corona, quum
a coena reverteretur, Mercurio, qui stabat ante sores
eam imposuit. Teste Aeliano ex editione Cl. viri Jac.
Perizonii l. 2. c. 11. pag. 146.

GEMMA XXXIII.

Caput Philosophi. Forte Chrysippus Apollonii filius, Solensis seu Tharsensis, primum Cleanthis, postea Zenonis discipulus; hic cum in Odêo scholarium coetui D 2 disdisserent, a discipulis ad sacrificium vocatus, ibique, cum dulci mero hausto in vertiginem oculorum incidisset, quinta die defunctus est. Aetatis 73. Olymp. 143. Vide Diog. Laert. l. 7. segm. 184.

1'λιγίασε βάκχον ἐκπιῶν χανδὸν
 ΧεὐσιπωΘ, ἐδ' ἐΦεἰσκτ' ἐδὲ τῆς τοᾶς ,
 Οὐδ' ἡς πάτεης , ἐ τῆς ψυχῆς , ἀλλ' ἦλθε δῶμ΄
 Εἰς ἀίδεω.

Vertigo cepit, cum bibisset affatim, Chrysippum, & haud quaquam suam vel porticum Curavit, aut se, aut patriam, sed inferos Recta subivit.

Vide Cl. Gronovium ut supra, tom. 3. litera S.

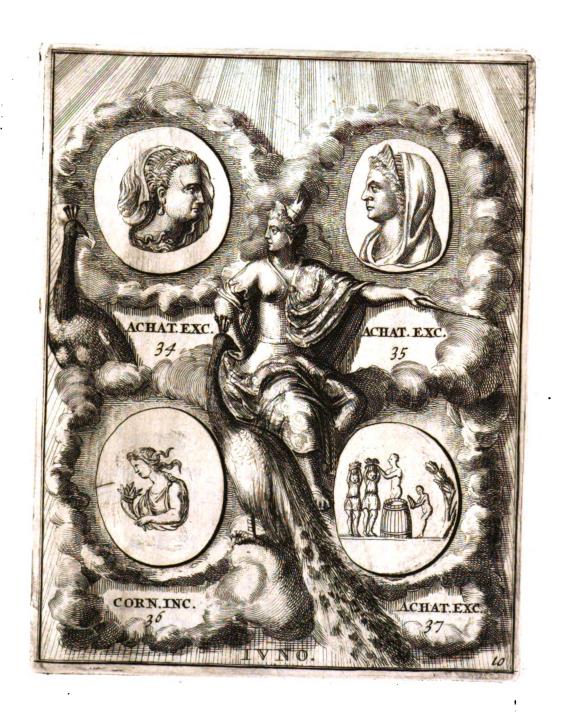
TABULA DECIMA.

JUNO.

Juno Saturni & Opis filia, regina Coeli, Jovisque soror & conjux, & a Romanis Moneta cognominata. De ea Virg. Aen. l. 1. v. 46.

Ast ego, quae Divûm incedo regina, Jovisque Et soror, & conjux, una cum gente tot annos Bella gero. Et quisquam numen Junonis adorat.

De

De Junone Moneta. Ovid. fast. 1. 6. v. 183.

Arce quoque in summa Junoni templa Monetae Ex voto memorant facta, Camille, tuo.

De Pavone. Martial. l. 14. epigr. 85.

Nomina dat spondae pictis pulcherrima pennis.
Nunc Junonis avis, sed prius Argus erat.

GEMMA XXXIV.

Caput Cleopatrae Aegypti Reginae, cum geminis anguibus in collo. De iis Virg. Aen. 1. 8. v. 696.

Regina in mediis patrio vocat agmina sistro: Nec dum etiam geminos a tergo respicit angues.

Martial. l. 4. epigr. 59.

Ne tibi regali placeas, Cleopatra, sepulchro, Vipera si tumulo nobiliore jacet.

GEMMA XXXV.

Caput Pietatis velatum & vittatâ comâ ornatum. Apud Romanos pro Deâ culta, qui eae templum exstruxerunt C.Quintio & Quintio Flaminino Coss. Teste Plinio. Vide Gyrald. pag. 31.

D₃ De

De Pietate Papin. Stat. l. 3. syl. 3. v. 1.

Summa Deûm Pietas, cujus gratissima Coelo Rara profanatas inspectant minima terras: Huc vittata comam, niveoque insignis amictu, Qualis adhuc praesens, nullaque expulsa nocentum Fraude, rudes populos, atque aurea regna colebas.

Ovid. Met. l. 1. v. 149.

Victa jacet Pietas: & Virgo caede madentes Ultima Colestum terras Astraea reliquit.

GEMMA XXXVI.

Puella admirans abundantiam in cornu, quod portat. Vide similem, in Dactyliotheca Cl. viri J. Gronovii, in parte prima 148. Forsan Amalthea nutrix Jovis, sese in cornucopiae, Jovis praemio, oblectans. De ea Ovid. fast. 1. 5. v. 115.

Naïs Amalthéa Cretaeà nobilis Idà
Dicitur in silvis occuluisse Jovem.
Huic fuit hoedorum mater formosa duorum
Inter Dictaeos conspicienda greges;
Cornibus aëriis, atque in sua terga recurvis:
Ubere, quod nutrix posset habere Jovis.
Lac dabatilla Deo. Sed fregst in arbore cornu:

Trun-

Trunçaque dimidià parte decoris erat.

Sustulit hoc Nymphe; cinclumque recentibus herbis;

Et plenum pomis ad Jovis ora tulit.

Ille ubi res Coeli tenuit, solioque paterno

Sedit, & invicto nil Jove majus erat,

Sidera nutricem, nutricis fertile cornu

Fecit; quod dominae nunc quoque nomen habet.

GEMMA XXXVII.

Vindemiator vel Colonus nudus, atque pubes agrestis, sub arbore fruges vel uvas colligentes. De iis Virg. Georg. l. 1. v. 297.

At rubicunda Ceres medio succiditur aestu, Et medio tostas aestu terit area fruges Nudus ara, sere nudus. Hyems ignava Colono.

v. 338.

In primis venerare Deos, atque annua magnae Sacra refer Cereri laetis operatus in herbis. Extremae sub casum hyemis, jam vere sereno. Tum pingues agni, & tum mollissima vina: Tum somni dulces, densaeque in montibus umbrae. Cuncta tibi Cererem pubes agrestis adoret.

Virg.

Virg. eclog. 1. v. 80.

Hic tamen hanc mecum poteras requiescere noctem Fronde super viridi. Sunt nobis mitia poma, Castaneae molles, & pressi copia lactis. Et jam summa procul villarum culmina sumant, Majoresque cadunt altis de montibus umbrae.

Georg. 2. v. 89.

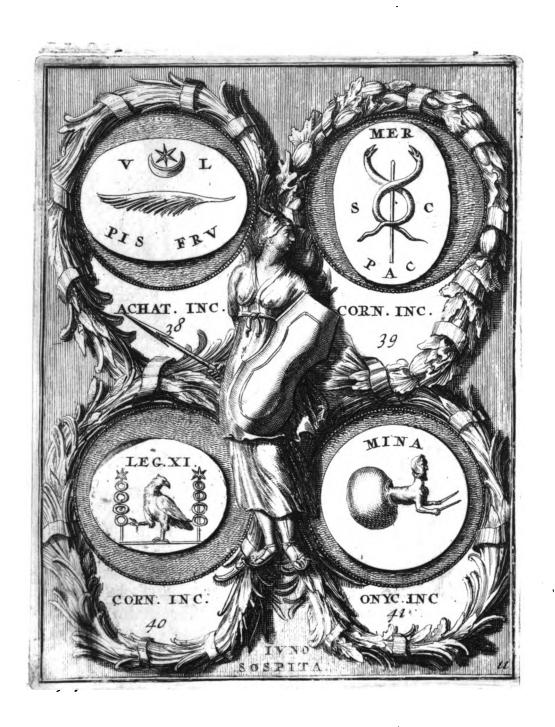
Non eadem arboribus pendet vindemia nostris, Quam Methymnaeo carpit de palmite Lesbos. Sunt Thasiae vites, sunt & Mareotides albae: Pinguibus haec terris habiles, levioribus illae.

TABULA UNDECIMA. JUNO SOSPITA.

Juno Sospita Lanuvii imprimis magno cultu adorata: teste Livio, cujus simulachrum singebatur, cum pelle caprina, & hasta, & scutulo, cum calceolis repandis. Vide Gyrald. pag. 123. Sil. Ital. 1.13. v. 364.

Lanuvio generate, inquit, quem Sospita Juno Dat nobis, Milo, Gradivi cape victor honorem Tempora murali vinctus turrita corona.

Ovid.

Ovid. fast. l. 2. v. 55.

Principio mensis Phrygiae contermina matri Sospita delubris dicitur aucta novis.

De Junone Sospita vide Illustriss. Spanhemium de praest. Numismatum pag. 83.

GEMMA XXXVIII.

Luna crescens & Solis astrum supra Palmam, cum inscriptione, Vovit Lucius PISo FRVgi. De cognomine Pisonis Plin. 1. 18. c. 3.

Claraque Pisonis tulerit cognomina prima, Fumida callos a cum pinseret hordea dextra.

De Sole & Luna Lucan. 3. v. 594.

Nec Lux est notior ulli Crastina, seu Phoebum videat, seu cornua Lunae.

Coripp. 1. 2. v. 16.

Et Coeli liquidos formatrix condidit ignes, Discernens a nocle diem, rutilisque comantem, Ornavit Solem radiis, & cornua Lunae Paulatim minui, paulatim crescere jussit.

De

De Palma Virg. Georg. 3. v. 101.

Hine clias artis, prolemque parentum, Et quis cuique dolor victo, quae gloria Palmae.

Aen, 1, 5, v. 79.

Cuncti adsint, meritaeque exspectent praemia Palmae, Ore favete omnes, & cingite tempora ramis.

De Pisonis Palma, illust. Cuperus in Apotheosi, pag. 218.

Nos quoque pacata Pisonem laude nitentem Exaequamus avis; tamen etsi bella quierunt Non periit virtus, hicet exercère togatae Munera militiae, hicet & sine sanguinis haustu Mitia legitimo sub judice bella movere. Hinc quoque servati contingit gloria civis Altaque victrices intexunt limina Palmae.

GEMMA XXXIX.

Caduceus cum inscriptione MERcurio PACisero Senatus Consulto. De Mercurio Pacisero, Ovid. Met. 1. 14. v. 291.

Pacifer buic dederat florem Cyllenius album Moly vocant superi, nigrâ radice tenetur.

De

De Caduceo Horat. Carm. l. 1. ode 10.

Tu pias laetis animas reponis Sedibus, virgâque levem coërces Aureâ turbam, superis Deorum Gratus & imis.

GEMMA XL.

Aquila inter duo Signa militaria stans & dextram elevans. Cum inscriptione LE Gio XI.

De Aquila & Signis. Ovid. fast. 5. v. 585.

Signa decus belli Parthus Romana tenebat, Romanaeque Aquilae signifer hostis erat.

Epist. 9. ex Ponto 1. 2. v. 69.

Vos ego complectar, Geticis si cingar ab armis, Vosque meas Aquilas, vos mea Signa sequar.

De legione. Virg. Aen. 9. v. 174.

Omnis per muros Legio, sortita periclum, Excubat, exercetque vires, quod cuique tuendum est.

GEMMA XLI.

Vir daobus pugionibus armatus ex globo vel ovo E 2 emer-

SELECTAE

36 emergens; quasi Junoni Lucinæ supplicans, cum infcriptione MINA.

De Junone Lucina, Ovid. fast. 3. v. 255.

Dicite, tu lucem nobis, Lucina, dedisti, Dicite, tu voto Parturientis ades. Si qua tamen gravida est; resoluto crine precetur, Ut solvet partus mollifer illa suos.

TABULA DUODECIMA.

NEPTUNUS.

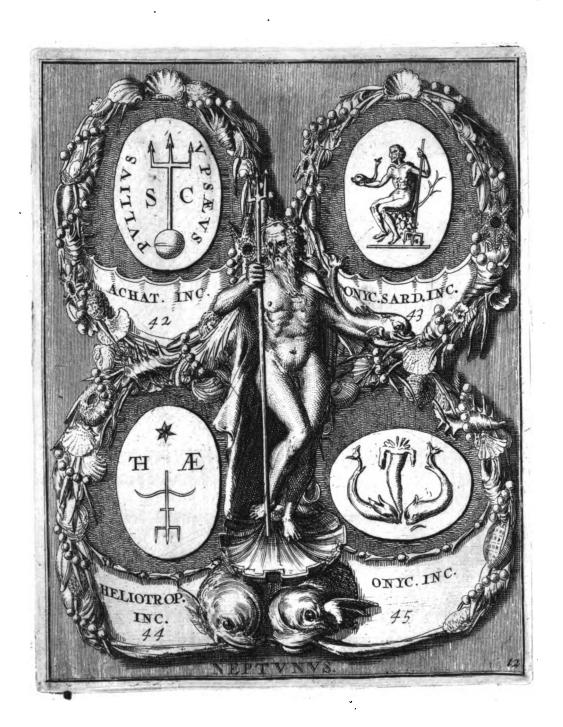
Eptunus Saturni ex Ope filius, Jovis & Plutonis frater, qui in Orbis totius divisione maris regnum obtinebat, unde tridentem, peculiare ejus regni sceptrum, gestat. De imperio maris. Virg. Aen. 1. v. 138.

Non illi imperium Pelagi saevumque tridentem, Sed mihi sorte datum.

GEMMA XLII.

Tridens orbi impositus cum inscriptione PVLLIVS VPSÆVS. S. C. de tridente orbi imposito. Ovid. Met. 1. v. 283.

Ipse tridente suo terram percussit: at illa Intremuit, motuque sinus patefecit aquarum. GEMMA

GEMMA XLIII.

Neptunus rupi insidens, dextra delphinum, sinistra tridentem transversum tenens. De Neptuno & tridente, Ovid. Met. 6. v. 75.

Stare Deum pelagi, longoque ferire tridente Aspera saxa facit, medioque e vulnere saxi Exsiluisse ferum; quo pignore vindicet urbem.

De Delphine. Manil. astro. 1. 1. pag. 11.

Tum quoque de ponto surgit Delphinus ad astra, Oceani, Coelique decus, per utrumque sacratus.

GEMMA XLIV.

Tridens flammifer additis stella, & literis TH & Æ. De tridente flammifero, Lucan. l. 7. v. 147.

Et rubuit flammis iterum Neptunia cuspis.

De stella, forsan Arcturo vel Cynosura, Manil. astr. pag. 10. v. 11.

Majoremque helice major decircinat arcum. Septem illam stellae certantes lumine signant: Qua duce per sluctus Grajae dant vela carinae.

Au-

SELECTAE

Augusto Cynosura brevis torquetur in orbe, Tam spatio, quam luce, minor, sed judice vincit Majorem Tyrio.

GEMMA XLV.

Cornucopiae inter duos Delphines. De cornucopiae. Ovid. Met. 1. 9. v. 87.

Najades hoc pomis, & odoro flore repletum, Sacrarunt; divesque meo bona copia cornu est. Dixerat: at Nymphae, ritu succincta Dianae, Una ministrarum, sufis utrimque capillis, Incessit, totumque tulit praedivine cornu Autumnum, & mensas felicia poma secundas.

De Delphinis. Virg. Aen. 8. v. 673.

Et circum argento clari Delphines in orbem Aequora verrebant caudis, aestumque secabant.

TABULA DECIMA TERTIA.

NEPTUNUS TRIDENTIGER.

DE eo. Ovid. Met. XI. v. 202.

Cumque Tridentigero tumidi genitore profundi.
Lucan.

Lucan. 1.4. v. 110.

Sic ô summe parens mundi, sic sorte secunda Aequorei rector facias Neptune Tridentis: Et tu perpetuis impendas aëra nimbis: Tu remeare vetes, quos cunque emiseris, aestus. Non habeant amnes declivem ad litora cursum, Sed Pelagi referantur aquis; concussaque tellus Laxet iter suviis. Hos campos Rhenus inundet, Hos Rhodanus: vastos obliquent sumina fontes.

GEMMA XLVI.

Capita jugata Philosophi & uxoris, forsan Cratetis Thebani, & Hipparchiae Maronitae extremo amore conjuncta.

De Cratete, vide Diog. Laërt. 1.6. segm. 85. & Suidam. Crates, Ascondi filius, Diogenis Cynici discipulus, qui rem suam familiarem in nummos redegit, pecuniamque argentario apud Trapezitam dedit ea conditione, ut si filii sui idiotae essent, eam illis redderet: sin autem Philosophi, plebi distribueret. Nihilo quippe egêre si Philosopharentur. Filias suas discipulis locavit suis, illis, experimenti caussa, dans triginta dies, ut ipse dicebat. Alexandro interroganti, num vellet restitui ac resici patriam suam, quid, ait, opus est? rursus enim sortassis Alexander eam alius diruet. 1. 6. segm. 93.

 $E'\chi$ (1)

Εχειν δε πατείδα την άδοξίαν, Καὶ την ωτνίαν δ'αυ, άνάλωτον τη τύχη. Καὶ, Διογένες Ε'ιναι ωτολίτης, άνεπιβουλούτε Φθόνω.

Habere se patriam, contemptum gloriae Et paupertatem, quae exscindi a fortuna non possit. Et Diogenis Civem se esse, invidiae insidias non metuentis.

Cum autem sentiret se morti proximum, hoc sibi accinebat carmen, dicens. 1. 6. segm. 92.

Στάχεις δη Φίλε κύςτων, Βάιτεις τ' εις κίδαο δόμους, κυφός δια γηςας.

Vadis nunc optime curve, Vadis ad Orci aedes , longâ gibbose senectâ.

De Hipparchia. Diog. Laërt. 1. 6. segm. 96.

Hipparchia, Metroclis soror, Cratetis vitam atque verba ardenter amabat, neque ullà omnino procorum excellentià potuit avelli, non opibus, non nobilitate, non pulchritudine, sed haec omnia ipsi Crates erat, parentibusque minabatur se seipsam, nisi huic traderetur, necaturam. Cum igitur Crates a parentibus puellae rogaretur, uti ab hoc illam proposito averteret; postquam egit omnia, nec persuasit, exsurgens, omni sua suppellectile ante illius oculos exposita, hic, ait, spon-

sponsus, haec ejus possessio est, ad haec delibera. Neque enim esse nostri consors poteris, nisi eadem studia attigeris. Elegit continuo puella, sumptoque illius habitu, una cum viro circuibat, & congrediebatur in aperto, atque ad coenas proficiscebatur. Scripsit Tragoedias altissimo Philosophiae stylo. Quale illud est Seg. 98.

Ουχ είς πάτεας μει πύεγ©, ε μία στίγη, Πάτης δε χίεσε καὶ πόλιςμα ε δόμΦ. Ε΄τοιμΦ ήμιν ἀνλαιτασθαι πάξα.

Non turris una, nec casa una patriae Mihi est, sed universae arces terrae, & domus Parata nobis mansio & coenacula.

GEMMA XLVII.

Neptunus in Arietem commutatus cum Theophane concumbens, ex quo natus est Aries Chrysomallus, qui Colchos Phryxum vexit, & sororem Hellen submersit. Cujus pellem Æeta rex in luco Martis habuit positam, quam Jason, Medeae arte, sustulit. Hygin. fab. 188. & Ovid. in epist. Leandri.

Invideo Phryxo, quem per freta tristia tutum Aurea lanigero vellere vexit ovis.

Manil.

F

Manil. Astr. 1. 4. pag. 96.

Testis tibi Laniger ipse. Quum vitreum findens Aurato vellere Pontum, Orbatumque sua Phryxum per sata sorore Phasidos ad ripas, & Colchida regna revexit.

Ovid. trift 1. 3. eleg. 12. v. 3.

Impositamque sibi qui non bene pertulit Hellen. Tempora nocturnis aequa diurna facit.

GEMMA XLVIII

Caput, forsan Promethei Japeti filii, apposita facula ardente; qui cum Minervae operà in Coelum sublatus esset, (ubi, cum corpora omnia Coelesti igne videret animata, operi suo id utilissimum fore ratus) faculam, quam secum attulerat, rotae solis admovit, eaque accensa ignem detulit in terras, luteumque suum hominem eo animavit: quod Promethei furtum aegre serens Jupiter, Pandorae pyxidem tradidit ad virum perserendam, quam eum ille aperuisset, mille morborum aliarumque calamitatum generibus genus humanum implevit. Horat, l. 1. od. 3.

Audax Japeti genus,
Ignem fraude mala gentibus intulit:

Post

Post Ignem aetheria domo
Subductum, macies, & nova febrium
Terris incubuit cohors:
Semotique prius tarda necessitas
Lethi, corripuit gradum.

GEMMA XLIX.

Marcus Curtius armatus & exornato equo insidens, manus nunc in coelum, nunc in patentes terrae hiatus ad Deos Manes porrigens, (adstante muliere manus suas pariter attollente) se in specum immisit; & acceptam a patria vitam eidem impendere voluit; unde lacus Curtius, vide Livium 1.7. & de lacu gemmam 25. tab. 7. & Cl. Gronovii Antiquitates tòm. 2.89.

TABULA DECIMA QUARTA.

VENUS PELAGIA.

Hanc Poëtae ex spuma Maris & Coeli testiculis natam fabulantur, a Saturno excisis & in mare projectis, unde & τος τος τος idest a spuma maris, Aphroditem appellarunt. De ea Ovid. fast. 4. v. 61.

Sed Veneris mensem Grajo sermone notatum Auguror: a spumis est Dea dicta maris.

F 2

GEM-

GEMMA L.

Neptunus tridentifer equo marino insidens. Virg. Aen. 1. 5. v. 817.

Jungit equos auro genitor, spumantiaque addit Frena feris, manibusque omnis effundit habenas. Caeruleo per summa levis volat aequora curru.

Georg. 1. 1. v. 12.

Tuque ô, cui, prima frementem Fudit equum magno tellus percussa tridenti, Neptune.

GEMMA LI.

Triton tridentem tenens, & sinistram extendens. Deus marinus, Neptuni & Salaciae Nymphae marinae filius, quem Poëtae singunt Neptuni tubicinem suisse. Virg. Aen. l. 1. v. 144.

Cymothoë simul & Triton adnixus acuto Detrudunt navis scopulo. Levat ipse tridenti; Et vastas aperit Syrtis, & temporat aequor: Atque rotis summas levibus perlabitur undas.

Ovid. Met. l. 1. v. 333.

Caeruleum Tritona vocat; conchaeque sonaci

 $I_{n_{-}}$

Inspirare jubet; sluctusque & slumina signo fam revocare dato. Cava buccina sumitur illi Tortilis, in latum quae turbine crescit ab imo: Buccina, quae medio concepit ut aëra ponto, Littora voce replet sub utroque jacentia Phoebo.

GEMMA LII.

Scylla Phorci filia, quae cum mutuo Glauci amore teneretur, indignata Circe, quae Glaucum misere deperibat, Scyllam sibi ab illo praeserri, sontem, in quo illa lavari solebat, noxiis herbis venesicisque insecit, cujus rei illa ignara, cum lavandi gratia sontem ingressa esse vidisset inferioris corporis partemin caninos rictus esse commutatam, desormitatem tantopere exhorruit, ut se statim in vicinum fretum praecipitaverit, ubi & in Saxum mutata singitur, Charybdi ex adverso objectum praeternavigantibus vehementer periculosum. De ea Ovid. Met. l. 14. v. 59.

Scylla venit; mediaque tenus descenderat alvo;
Cum sua foedari latrantibus inguina monstris
Aspicit: ac primo non credens corporis illas
Esse sui partes, refugitque, abigitque, timetque
Ora proterva canum. Sed quos sugit, attrabit una.
Et corpus quaerens semorum, crurumque, pedumque,
Cerbereos rictus pro partibus invenit illis.
Statque canum rabies: subjectaque terga ferarum
F 3

Inquinibus truncis uteroque exstante cohaerent.
Flevit amans Glaucus: nimiumque hostiliter usae
Viribus herbarum fugit connubia Circes.
Scylla loco mansit.

Ovid. ex Ponto l. 4. epist. 10. v. 26.

Scylla feris trunco quod latrat ab inguine monstris; Heniochae mutis plus nocuêre rates. Nec potes infestis conferre Charybdin Achaeis; Ter licet epotum ter vomat illa fretum.

GEMMA LIII.

Galatea vel Nereis clypeata, equo marino insidens, adnatante delphino, mare secans.

Galatea Nympha marina, Nerei & Doridis filia, Polyphemum amantem spernebat, Acimque ei praese-rebat, quare indignatus Cyclops, rivalem Saxo de rupe avulso intersecit, cujus casum miserati Dii marini in sluvium sui nominis eum commutarunt. Qui in Aetna monte oriens in mare Siculum desertur. De ea Claudian. de rapt. l. 3.

Lucus erat prope slumen Acim, quem candida praesert Saepe mari, pulchroque secat Galatea natatu.

De

De Galatea & Nerëia Virg. Aen. 9. v. 102.

Qualis Nerëia Doto Et Galatêa secant spumantem pectore pontum. Pers. sat. 1.v. 94.

Et qui Caeruleum dirimebat Nerea Delphin.

Virg. eclog. 7. v. 37.

Nerine Galatêa, thymo mihi dulcior hyblae, Candidior Cycnis, edera formosior alba.

De Amore Polyphemi, Ovid. Met. 13. v. 789.

Candidior nivei folio, Galatêa, ligustri; Floridior pratis; longa procerior alno; Splendidior vitro; tenero lascivior haedo; Laevior assiduo detritis aequore conchis; Solibus hibernis, aestivà gratior umbrà; Nobilior pomis; platano conspectior altà; Lucidior glacie; maturà dulcior uvà; Mollior & Cygni plumis, & lacte coacto; Et, si non sugias, riguo formosior horto. Saevior indomitis eadem Galatêa juvencis.

T A-

TABULA DECIMA QUINTA.

VENUS.

Enus ab antiquis Amorum, gratiarum, pulchritudinis, deliciarum, voluptatumque omnium habita est Dea. Praecipue in urbe Cypri Papho adorata, in qua templum habuit centum aris per indigenas, advenasque inclytum. Cestum etiam cingulum Veneri attribuerunt.

De templo Veneris Virg. Aen. l. 1. v. 415.

Ipsa Paphum sublimis abit, sedesque revisit Laeta suas: ubi templum illi, centumque Sabaeo Thure calent Arae, sertisque recentibus halant.

Horat. Carm. l. 1. ode 30.

O Venus regina Cnidi Paphique,
Sperne dilectam Cypron, & vocantis
Thure te multo Glycerae decoram
Transfer in aedem.
Fervidus tecum puer & solutis
Gratiae Zonis, properentque Nymphae
Et parum comis sine te juventas
Mercuriusque.

De

De Cesto Martial. l. 6. epigr. 13.

Ut Martis revocetur amor, summique tonantis, A te Juno petat Ceston & ipsa Venus.

GEMMA LIV.

Venus Victrix dextra cubito columnae, apposito scuto, innitens, sinistra galeam & dextra hastam tenens. De Venere Victrice Auson. epigr. 43.

Armatam Pallas Venerem Lacedaemone visens Visne, ut judicium sic ineamus? ait.
Cui Venus arridens, quid me galeata lacessis?
Vincere si possum nuda, quid arma gerens?

Propert. l. 4. eleg. 1. v. 46.

Vexit & ipsa sui Caesaris arma Venus Arma resurgentis portans victricia Trojae.

GEMMA LV.

Venus Victrix sinistro cubito columnae nixa. sinistra palmam & dextra malum. in signum victoriae, sub Paride judice, tenens. Ovid. de Arte Amand. l. 1. v. 247.

Hic tu fallaci nimium ne crede lucernae.

G

Judi-

Judicio formae, noxque merumque nocent. Luce Deas coeloque Paris spectavit aperto; Cum dixit Veneri, Vincis utramque Venus.

GEMMA LVI.

Vir duos Anseres ferens, forsan in delubrum Junonis, quod in templo Jovis Capitolini erat. Anseres olim publice in Capitolio alebantur, quod custodibus omnibus sopitis, Romanos ad defensionem arcis excitavissent, & arcem suis veluti excubiis, a Gallorum vi servassent. Martial. 1. 13. epigr. 74.

Haec servavit avis Tarpeii templa tonantis Miraris? nondum fecerat illa Deus.

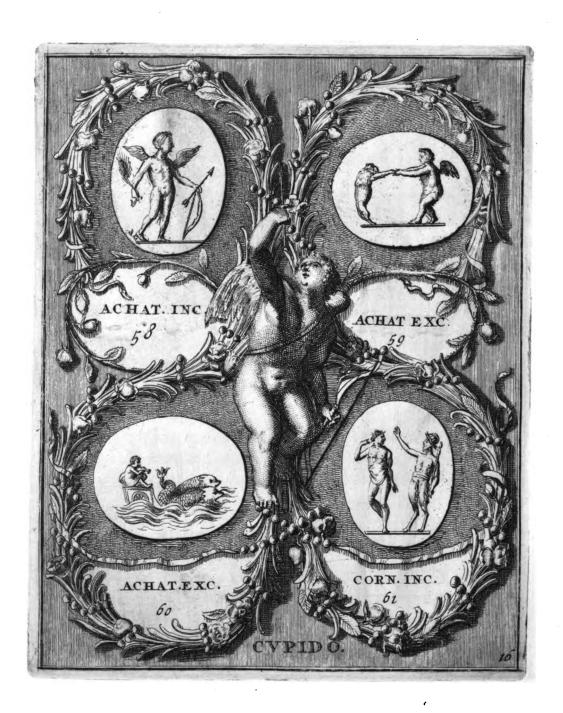
L.9. epigr. 32.

Ipse suas anser laetus properavit ad aras, Et cecidit sanctis hostia parva focis. Octo vides patulo pendêre numismata rostro Alitis? haec extis condita nuper erant.

Virg. Aen. 1. 8. v. 655.

Atque hic auratis volitans argenteus anser Porticibus Gallos in limine adesse canebat: Galli per dumos aderant, arcemque tenebant Defensi tenebris, & dono noctis opaçae.

GEM.

GEMMA LVII.

Orpheus sinistra Lyram vel Citharam tenens. Et dextra saxo innitens. De Orpheo & sua Lyra Ovid. de arte Amand. l. 3. v. 321.

Saxa ferasque Lyra movit Rhodopeius Orpheus Tartareosque lacus, tergeminumque canem.

De Cithara, Martial. l. 14. epigr. 165.

Reddidit Eurydicen vati: sed perdidit ipse, Dum sibi non credit, nec patienter amat.

TABULA DECIMA SEXTA. C U P I D O.

Upido, Amoris Deus, ex Venere & Jove natus, caecus, nudus, alatus, arcitenens, flammis & telis, (aureis videlicet & plumbeis) armatus; apud Dienses in Macedonia pro Deo adoratus, qui & ei templum aedificaverunt. Vide Cl: Vaillantium in Coloniis tom. 2. pag. 170, in nummo Alexandri Severi. De Cupidine Propert. 1. 2. eleg. 9. v. 5.

Idem non frustra ventosas addidit alas, Fecit & humano corde volare Deum.

Scili_

Scilicet alterna quoniam jaclamur in unda,
Nostraque non ullis permanet aura locis.
Et merito hamatis manus est armata sagittis,
Et pharetra ex humero Gnosia utroque jacet.
Ante ferit quoniam, tuti quam cernimus hostem,
Nec quisquam ex illo vulnere sanus abit.

De aureo & plumbeo telo Ovid. Met. l. 1. v. 468.

Eque sagittisera promisit duo tela pharetra Diversorum operum. Fugat hoc, facit illud amorem. Quod sacit, auratum est, & cuspide sulget acuta: Quod sugat, obtusum est; & habet sub arundine plumbum. Hoc Deus in Nympha Peneïde sixit; at illo Laesit Apollineas trajecta per ossa medullas. Protinus alter amat; sugit altera nomen amantis.

GEMMA LVIII.

Cupido sinistra sagittam & arcum, dextra palmam tenens. De sagittis & arcu Ovid. amor. l. 1. eleg. 1. v. 21.

Questus eram; pharetrà cum protinus ille solutà Legit in exitium spicula facta meum. Lunavitque genu sinuosum fortiter arcum: Quodque canas, vates, accipe, dixit, opus, Me miserum! certas habuit puer ille sagittas. Uror & in vacuo pectore regnat Amor.

Sili

Sil. Ital. l. 7. v. 443.

Parvulus ex humero Corytus & aureus arcus Fulgebat, nutuque vetans trepidare parentem, Monstrabat gravidam telis se ferre Pharetram.

GEMMA LIX.

Cupido Leonem domans. De Cupidinis potentia Ovid Met. l. 1. v. 463.

Filius huic Veneris; Figat tuus omnia, Phoebe; Te meus arcus, ait: quantoque animalia cedunt Cuncta tibi, tanto minor est tua gloria nostra.

GEMMALX.

Arion, Cupido vel Melicerta in curru ab duobus Delphinis per mare tracto. De Delphinis Stat. syl. 3. v. 27.

Sestiacos nunc fama sinus, pelagusque natatum Jactet & audaci junctos Delphines ephebo.

Propert. l. 2. eleg. 20. v. 17.

Sed tibi subsidium Delphinum currere vidi, Qui, puto, Arioniam vexerat ante lyram.

Mar-

Martial. 1. 8. epigr. 51.

Sic Methymnaeo gavisus Arione Delphin Languida non tacitum per freta vexit onus.

GEMMA LXI.

Pan Pastorum Deus, & Pales Pastorum vel pabuli Dea. De Pane Ovid. fast. 2. v. 171.

Pana Deum pecoris veteres coluisse feruntur Arcades, Arcadiis pluribus ille jugis.

De Pale Dea. Ovid. fast. 4. v. 723.

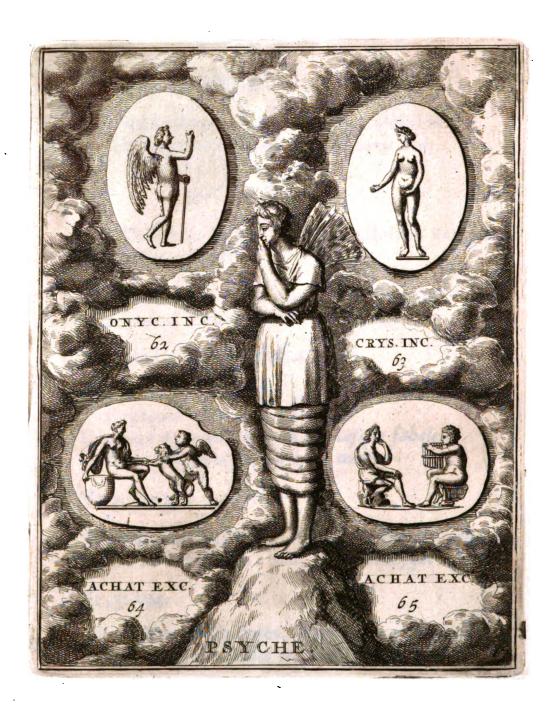
Alma Pales, faveas pastoria sacra canenti, Prosequor officio si tua festa pio. Certe ego de vitulo cinerem stipulasque fabales, Saepe tuli plena februa casta manu.

Virg. georg. 1. 3. v. 1.

Te quoque, magna Pales, & te, memorande, canemus, Pastor ab Amphryso: vos, silvae amnesque Lycaei.

Et, v. 294.

Nunc, Veneranda Pales, magno nunc ore sonandum.
Incipiens stabulis edico in mollibus herbam
Car-

Carpere ovis, dum mox frondosa reducitur aestas. Et multa duram stipula filicumque maniplis Sternere subter humum, glacies ne frigida laedat Molle pecus, scabiemque ferat, turpisque podagras.

TABULA DECIMA SEPTIMA.

PSYCHE.

P Syche papilio velanima; quam Cupido adamavit, eamque sibi copulavit, teste Fulgentio. 1. 3. cap. 6. De Psyche, seu fabula papilionis. Vide Cl: Gronovium in gemmis Leonard. Augustin. gemm. 74. & Natalem Rondininum.

Nympharum Psyche, quâ non fuit altera totâ
Pulchrior Arcadiâ, cui cura nec ulla fluentem
Aut mulcêre comam, aut tenues percurrere telas,
Miles erat Phoebes, voluitque inculta videri,
Et placuit: nemora & sylvas nec gratior ulla
Attigit, aut montes venatu terruit ulla.
Jamque toros taedis aetas matura jugales
Spondebat: fugit illa faces & nomen amantis,
Seque odit, votoque dolet, quod forma repugnet.

GEMMA LXII.

Cupido alatus stans, facem sine luce tenens. De Cupidine Tibull. pag. 335.

Ecce

Ecce puer Veneris fert eversamque Pharetram Et fractos arcus & sine luce facem. Adspice, demissis ut eat miserabilis alis, Pectoraque infesta fundat aperta manu.

GEMMA LXIII.

Formosa Venus nuda stans. De ea Ovid. epist. Leand. Heroni. v. 69.

A Veneris facie non est prior ulla tuâque, Neve meis credas vocibus, ipsa vides. Quanto, cum sulges radiis argentea puris, Concedunt slammis sidera cuncta tuis; Tanto formosis formosior omnibus illa est. Si dubitas, caecum, Cynthia, lumen habes.

Ovid. de arte Amand. l. 3. v. 401.

Si Venerem Cous nusquam posuisset Apelles; Mersa sub aequoreis illa lateret aquis.

GEMMA LXIV.

Venus & Cupido cum leone ludentes. Vide Venerem loquentem apud Ovid. Met. l. X. v. 544.

Inquit: in audaces non est audacia tuta.

Parce meo, juvenis, temerarius esse periclo:

Neve

Neve feras, quibus arma dedit natura, lacesse: Stet mihi ne magno tua gloria. Non movet aetas, Nec facies, nec quae Venerem movêre, leones, Setigerosque sues, oculosque, animosque ferarum. Fulmen habent acres in aduncis dentibus apri: Impetus est fulvis & vasta leonibus ira.

De Venere & Cupidine Met. 9. v. 481.

Prò Venus, & tenerà volucer cum matre Cupido! Gaudia quanta tuli! quam me manifesta libido Contigit! ut jacui totis resoluta medullis! Ut meminisse juvat! quamvis brevis illa voluptas, Noxque suit praeceps, & coeptis invida nostris.

GEMMA LXV.

Vir saxo insidens, adsedente juvene, calamos instante. Vide Virg. eclog. 5. v. 1.

Cur non Mopse, boni quoniam convenimus ambo, Tu calamos inflare levis, ego dicere versus, Hic corulis mixtas inter considimus ulmos?

Eclog. 8. v. 25.

Incipe Maenalios mecum, mea tibia, versus.

Mopso Nisa datur. Quid non speremus amantes?

Jungentur jam gryphes equis: aevoque sequenti

Cum canibus timidi venient ad pocula damae.

H

TA-

Digitized by Google

TABULA DECIMA OCTAVA.

PLUTO.

P Luto Saturni ex Ope filius, Jovis & Neptuni frater. Qui cum ad regni divisionem venissent, Plutoni, natu minimo, pars occidentalis, id est, inferum mare, obtigit: Jovi plaga Orientalis: Neptuno insulae. Hinc fabula, Jovi imperium Coeli, Neptuno maris, Plutoni inferorum obtigisse. De infernis Virg. Aen. 6. v. 126.

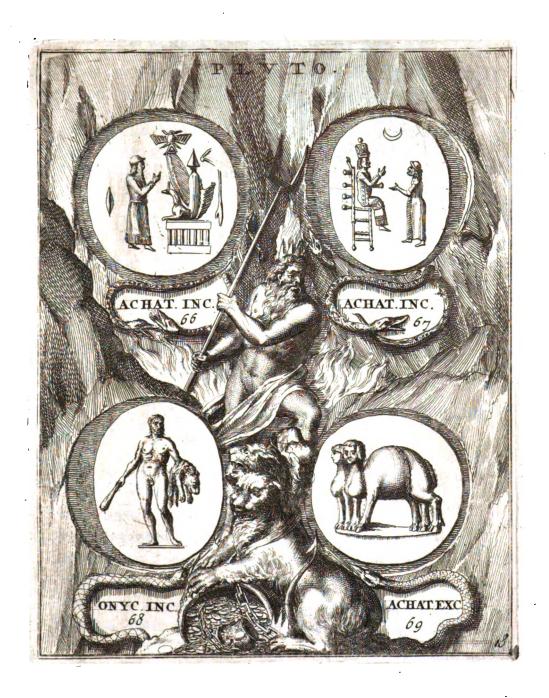
Facilis descensus Averni.
Noctes atque dies patet atri janua Ditis:
Sed revocare gradum, superasque evadere ad auras,
Hoc opus, hic labor est. Pauci, quos aequus amavit
Juppiter, aut ardens evexit ad aethera virtus,
Dis geniti potuêre.

De Cerbero Virg. Aen. 6. v. 417.

Cerberus haec ingens latratu regna trifauci Personat, adverso recubans immanis in antro.

GEMMA LXVI.

Aristams instinctu matris Cyrenes Oraculum Protei, ad recuperandas apes, consulens, quas Nymphae, perdide-

diderant, in ultionem Eurydices, quae Aristaeum sugiens a serpente occisa erat. Vide Virg. georg. 4. v. 526.

Ahmiseram Eurydicen anima fugiente vocabat:
Eurydicen toto referebant flumine ripae.
Haec Proteus: & se jactu dedit aequor in altum:
Quaque dedit, spumantem undam sub vertice torsit.
At non Cyrene. Namque ultro affata timentem:
Nate, licet tristis animo deponere curas.
Haec omnis morbi caussa: hinc miserabile Nymphae,
Cum quibus illa choros lucis agitabat in altis,
Exitium misère apibus. Tu munera supplex
Tende petens pacem, & faciles venerare Napaeas.
Namque dabunt veniam votis, irasque remittent.
Sed, modus orandi qui sit, prius ordine dicam.

De Proteo se transformante in omnia miracula rerum Ovid. Met. l. 8. v. 730.

Sunt, quibus in plures jus est transire figuras: Ut tibi, complexi terram maris incola, Proteu. Nam modo te juvenem, modo te videre leonem, Nunc violentus aper: nunc, quem tetigisse timerent, Anguis eras: modo te faciebant cornua taurum. Saepe lapis poteras, arbor quoque saepe videri. Interdum, faciem liquidarum imitatus aquarum, Flumen eras: interdum undis contrarius ignis.

H 2

Horat.

Horat. Satyr. 1. 2. satyr. 3. v. 71.

Effugiet tamen haec sceleratus vincula Proteus. Cum rapies in jus, malis ridentem alienis, Fiet aper, modo avis, modo saxum, &, cum volet, arbor.

GEMMA LXVII.

Rex Parthorum Sellae insidens & senator stans supra posita luna crescente. De regibus Parthorum Martial. 1. 10. epigr. 72. v. 5.

Ad Parthos procul ite pileatos, Et turpes humilesque, supplicesque Pictorum sola basiate regum. Non est hic dominus, sed imperator, Sed justissimus omnium senator.

GEMMA LXVIII.

Hercules stans, dextra clavam, sinistra exuvias Leonis tenens. De Hercule Ovid. fast. 5. v. 393.

Perspicit interea clavam spoliumque Leonis: Virque, ait, bis armis, armaque digna viro.

GEMMA LXIX.

Duo monstra, capita hominum habentia. De Monstris Virg. Aen. 1. 6. v. 285.

 Mul_{-}

Multaque praeterea variarum monstra ferarum Centauri in foribus stabulant, Scyllaeque biformes, Et centum geminus Briareus, ac bellua Lernae Horrendum stridens, stammisque armata Chimaera: Gorgones, Harpyaeque & forma tricorporis umbrae.

Virg. Aen. 7. v. 327.

Odit & ipse pater Pluton, odère sorores Tartareae monstrum: tot sese vertit in ora, Tam saevae facies, tot pullulat atra colubris.

TABULA DECIMA NONA.

PROSERPINA.

Proserpina Jovis & Cereris filia, Plutonis uxor, in campis Ennaeis a Plutone rapta, & cum Ceres filiae suae reditum a Jove ea lege impetrasset, si nihil cibi apud inferos gustasset, Ascalaphus eam prodidit, quod septem grana mali Punici ab arbore decerpti comedisset. Vide Ovid. Met. 1. 5. v. 533.

Dixerat. At Cereri certum est educere natam.

Non ita sata sinunt: quoniam jejunia virgo

Solverat, &, cultis dum simplex errat in hortis,

Puniceum curvà decerpserat arbore pomum:

Sumptaque pallenti septem de cortice grana

H 3

Pres_

Presserat ore suo. Solusque ex omnibus illud Viderat Ascalaphus: quem quondam dicitur Orphne, Inter Avernales haud ignotissima Nymphas, Ex Acheronte suo furvis peperisse sub antris. Vidit: & indicio reditum crudelis ademit.

Quare indignata Proserpina, Ascalaphum postea in bubonem, avem funestam, & rerum tristium praenunciam, convertebat. Met. 5. v. 543.

Ingemuit regina Erebi; testemque profanam
Fecit avem: sparsumque caput Phlegetontide Lymphâ,
In rostrum, & plumas, & grandia lumina vertit.
Ille sibi ablatus fulvis amicitur ab alis;
Inque caput crescit; longosque reslectitur ungues;
Vixque movet natas per inertia brachia pennas:
Foedaque sit volucris, venturi nuntia luctus,
Ignavus bubo, dirum mortalibus omen.

GEMMA LXX.

Rota Orbi imposita, inter gubernaculum & aristam, additis signis Jovis & Mercurii, cum inscriptione FORtuna AVGusti. XXIII. forte in memoriam victoriae navalis, per quam Augustus frumenti abundantiam obtinebat. De fortuna Ovid. trist. 5. eleg. 8. v. 15.

Passibus ambiguis fortuna volubilis errat, Et manet in nullo certa tenaxque loco.

Sed

Sed modo laeta manet, vultus modo sumit acerbos; Et tantum constans in levitate sua est.

Manil. astr. l. 1. pag. 16.

Quot capti populi? quoties fortuna per orbem Servitium, imperiumque tulit, varieque revertit?

GEMMA LXXI.

Serpens arae implicitus, & infra pharetra & fax; ex adverso clypeus columnae oleiferae affixus, cum inscriptione PACI.AVGusti. De pace & ara Virg. Aen. 4. v.5.

Principio delubra adeunt pacemque per aras Exquirunt: mactant lectas de more bidentis.

De clypeo Virg. Aen. 3. v. 286.

Aere cavo clypeum, magni gestamen Abantis Postibus adversis sigo, & rem carmine signo: Aeneas haec de Danais victoribus arma.

GEMMA LXXII.

Ignis columnae impositus inter hastam, ensem, globum, scuta, galeam & facem, cum inscriptione, MAR-CELLVS FILius DIVI CAEsaris MEMORANDVS. De scutis & galea Ovid, epist, ex Ponto 4. l. 3. v. 103. Scuta, Scuta, sed & Galeae gemmis radientur & auro, Stentque super vinctos trunca tropaea viros.

De armis & ense Ovid. ad Liviam Augustam, v. 235.

Iste meus periit: periit arma inter & enses: Et dux pro patrià. Funere caussa latet.

De Marcello Ovid. ad Liviam v. 65.

Vidimus erepta moerentem stirpe sororis.

Luctus ut in Druso, publicus ille fuit.

Condidit Agrippam, quo te, Marcelle, sepulcro:

Et cepit generos jam locus ille duos.

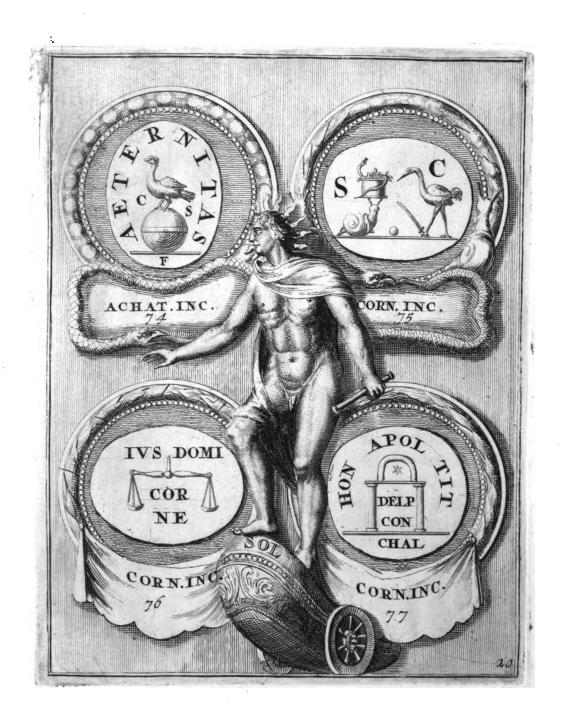
Virg. Aen. 6. v. 879.

Heu pietas, heu prisca sides, invictaque bello Dextera! non illi se quisquam impune tulisset Obvius armato, seu cum pedes iret in hostem, Seu spumantis equi foderet calcaribus armos. Heu miserande puer! si qua fata aspera rumpas, Tu Marcellus eris. Manibus date lilia plenis: Purpureos spargam slores, animamque nepotis His saltem ad cumulum donis, & fungar inani Munere.

Horat. carm. 1. 1. od. 12. v. 45.

Crescit occulto velut arbor aevo

Fama

Fama Marcelli: micat inter omneis Julium sidus, velut inter igneis Luna minores.

GEMMA LXXIII..

Spicae colligatae cum inscriptione COS. III. forte in memoriam Annonae imperatoris Hadriani, consulatu tertio. De spicis Ovid. Met. l. 10. v. 431.

Festa piae Cereris celebrabant annua matres Illa, quibus niveà velatae corpora veste Primitias frugum dant spicea serta suarum.

TABULA VIGESIMA.

S O L.

Sol Planetarum omnium medius & temporum dispensator, qui adventu suo diem, & recessu noctem, essicit. De sole Horat: carmen saeculare pro imperii Romani incolumitate pag. 367. v. 9.

Alme Sol, curru nitido diem qui Promis & celas, aliusque & idem Nasceris; possis nihil urbe Roma Visere majus.

I

Lucan.

Lucan. 1. 10. v. 201.

Sol tempora dividit anni, Mutat Nocte diem, radiisque potentibus astra Îre vetat, cursusque vagos statione moratur.

Virg. Georg. 1. 1. v. 231.

Ideireo certis dimensis partibus orbem Per duodena regit mundi Sol aureus astra.

Virg. Georg. 1. 3. v. 357.

Tum Sol pallentis haud umquam discutit umbras: Nec cum invectus equis altum petit aethera: nec cum Praecipitem Oceani rubro lavit aequore currum.

GEMMA LXXIV.

Pavo orbi insistens. AETERNITAS. C. S. F. Consensu Senatus Factum. Procul dubio in consecrationem Augustae cujusdam. De aeternitate Virg. Aen. l. 1. v. 278.

His ego nec metas rerum, nec tempora pono: Imperium sine fine dedi.

GEMMA

GEMMA LXXV.

Cochlea, cui ara frugifera, exiliente angue, imposita, globus & Ciconia ensifer, tanquam hostis ad anguem accedens, cum literis S. C. De angue Virg. eclog. 3. v. 92.

Qui legitis flores, & humi nascentia fraga, Frigidus, ô pueri fugite binc, latet anguis in herba.

De hostilitate Ciconiae & anguis Juvenal. sat. 14. v. 74.

Serpente Ciconia pullos Nutrit, & inventa per devia rura lacerta: Ille eadem sumtis quaerunt animalia pinnis.

GEMMA LXXVI.

Libra, cum inscriptione JVS. DOMI. CORNE. forsan JVSTitia DOMItiani in CORNEliam, virginum Vestalium maximam, ex familia Cossorum; captam in locum Laeliae defunctae, Nerone imperante, olim absolutam, ac multo post repetita accusatione convictam, quam Domitianus vivam desodi jussit. Teste Eusebio, anno undecimo regni Domitiani. De ea plura Plin. epist. 4.11.

De libra Manil. astr. pag. 97. v. 3.

Sed quum autumnales coeperunt surgere Chelae Felix aequato genitus sub pondere Librae

Judex

Judex extremae sistet vitaeque necisque: Imponetque jugum terris, legesque rogabit. Illum urbes & regna trement nutuque regentur Unius, & coeli post terras jura manebunt.

GEMMA LXXVII.

Templum Delphici Apollinis, in fronte solis astro ornatum, cum inscriptione HON. APOL. TIT. DELP. CON. CHAL. Forsan HONori APOLlinis TITanis, templum DELPhis CONstructum CHALcioecum, idest, ex aere factum, idem quod Minervae Chalcioecum templum apud Lacedaemonios, cui cognomen a materia, teste Pausan. l. 10. & de oraculis Delphicis Lucan. l. 5. v. 68.

Finemque expromere rerum Sollicitat superos, multosque obducta per annos Delphica fatidici reserat penetralia Phoebi.

Ovid. Met. 1. 15. v. 630.

Auxilium coeleste petunt: mediamque tenentes
Orbis humum Delphos adeunt oracula Phoebi:
Utque salutiferà miseris succurrere rebus
Sorte velit, tantaeque urbis mala finiat, orant.
Et locus & laurus, &, quas habet illa, pharetrae,
Intremuere simul: cortinaque reddidit uno
Hanc adyto vocem; pavefactaque pectora movit.
Calli-

Callimach. in Apoll. Hym. v. 95.

έδε με αυτος Βαττιάδαι Φοίδοιο Ελέον θεον άλλον ετισαν. Τη τη παιήση, ακέσμεν, ούνεκα Έτο. Δελφές τοι πςώτισον εφύμνιον είχετο λαός, Ημ. Εντοκολίω χευσέων έπεδεκνυσο τόζων.

At neque Batti
Progenies ullum plus Phoebo numen adorat.
Io Io Paean, patulus jam personat aures.
Id primum accinuit Phoebo gens Delphica carmen.
Aurea cum affulsit certissima spicula torquens.

TABULA VIGESIMA PRIMA.

APOLLO.

Pollo Jovis ex Latona filius, in Delo eodem partu cum Diana natus, Citharoedorum Deus, vaticinii praeses, sagittandi peritissimus, & medicinae inventor. De Apolline Virg. Aen. l. 12. v. 393.

Ipse suas artis, sua munera laetus Apollo Augurium citharamque dabat celerisque sagittas. Ille, ut depositi proferret fata parentis, Scire potestates herbarum usumque medendi Maluit, & mutas agitare inglorius artes.

I 3

Ovid.

Ovid. Met. 1. v. 516.

Jupiter est genitor, per me, quod eritque, suitque, Estque, patet: per me concordant carmina nervis. Certa quidem nostra est: nostrà tamen una sagittà Certior, in vacuo quae vulnera pectore secit. Inventum medicina meum est; opiserque per orbem Dicor; & herbarum subjecta potentia nobis.

GEMMA LXXVIII.

Apollo dextra Lyram tenens, sinistra trunco arboris innitens, & tubicen sub arbore tubam instans, colloquentes. Apollo de Lyra. Ovid. epist. Briseis Achilli.v.117.

Et si quis quaerat, quare pugnare recuses:

Pugna nocet: Citharae noxque Venusque juvant.

Tutius est jacuisse toro, tenuisse puellam,

Threïciam digitis increpuisse Lyram:

Quam manibus clypeos, acutae cuspidis hastam

Et galeam pressa sustinuisse coma.

Tubicen de tuba. Tibull. 1. 2. eleg. 6. v.

Castra peto, valeatque Venus, valeantque puellae. Et mibi sunt vires, & mihi facta tuba est.

Virg.

Virg. Aen. 1.9. v. 503.

At tuba terribilem sonitum procul aere canoro Increpuit. Sequitur clamor, coelumque remugit.

GEMMA LXXIX.

Magister & discipulus tibicines. De iis Horat. de arte poëtica. v. 412.

Qui studet optatam cursu contingere metam, Multa tulit, secitque puer: sudavit, & alsit: Abstinuit Venere & vino. Qui Pythia cantat Tibicen, didicit prius, extimuitque magistrum. Nunc satis est dixisse, ego mira poëmata pango. Occupet extremum scabies; mibi turpe relinqui est, Et, quod non didici, sane nescire fateri.

Virg. Aen. l. 9. v. 641.

Macte nova virtute, puer. Sic itur ad astra.

GEMMA LXXX.

Mus Lyrae imposita. Forsan in memoriam Apollinis Sminthei, cujus templum in urbe Chrysa, ubi mus sub pede simulachri. Vide Strabonem 1. 13. & Ovid. fast. 6. v. 425.

Con_

Consulitur Smintheus: lucoque obscurus opaco Hos non mentito reddidit ore sonos.

Homer Iliad. A. ex editione doctissimi viri Joan. Scherpezeelii. pag. 16. v. 39.

Σμινθου લॅποτέ τοι χαρίεντ' έπὶ νηὸν ἔρεψα.

Smintheu: si quando tibi pulcrum templum coronavi.

GEMMA LXXXI.

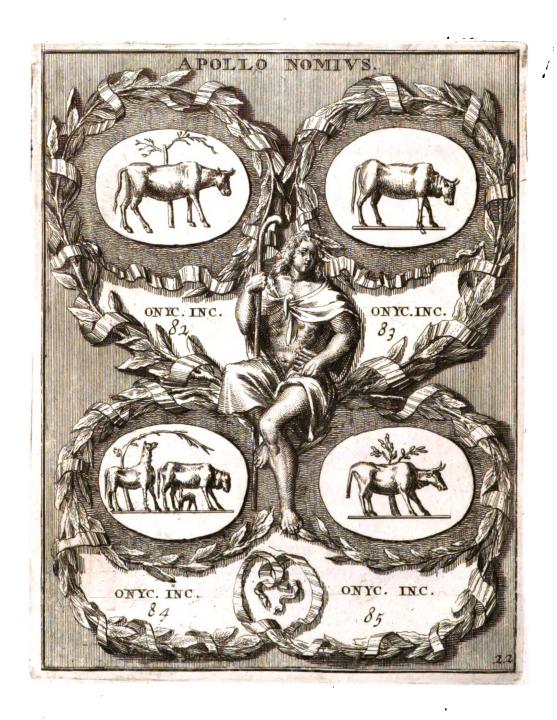
Tibicen trunco arboris insidens. De tibiis Ovid. fast. 6. v. 657.

Temporibus Veterum Tibicinis usus avorum Magnus, & in magno semper honore fuit. Cantabat fanis, cantabat tibia ludis: Cantabat moestis tibia funeribus.

Horat. carm. 1.4. ode 12. v. 9.

Discunt in tenero gramine pinguium Custodes ovium carmina fistula: Delectantque Deum, sui pesus, & nigri Colles Arcadiae placent.

TABU-

TABULA VIGESIMA SECUNDA.

APOLLO NOMIUS.

Omius appellatus, quod Admeti regis armenta apud Amphrysum fluvium pavit, divinitate privatus, quod Cyclopes occidisset, ob sabricatum fulmen, quo filius ejus Aesculapius suit ad inseros detrusus. De Apolline Pastore Ovid. de arte 1. 2. v. 239.

Cynthius Admeti vaccas pavisse Pheraeas Fertur, & in parvà delituisse casà.

Tibull. 1. 2. eleg. 3.

Pavit & Admeti tauros formosus Apollo, Nec Cithara, intonsae profueruntve comae: Nec potuit curas sanare salubribus herbis. Quidquid erat medicae vicerat artis amor.

Theocrit. eidyl. 1.

Αρχετε βωκολικάς, μώση Φίλαι, άρχετ άσιδάς. Πολλαί δι παλρ ποοπί βόνς, πολλοί δε τε ταύξοι, Πολλαί δ' αὐ δαμάλαι κὰ πόςτιες ώδύρμης.

Λήρης βωπολικάς, μώσαι, ϊπ, λήρετ ἀοιδάς. Ειθ ώναξ, καὶ πίνδε Φές εύστάκπιο μελίπτεν Εκ κηςῶ σύριγω καλὰν σεςὶ χῆλΘο ελικπίν.

K

Dicite

Dicite bucolicos mea carmina, dicite cantus Omnes haec placidaeque boves tenerique juvenci, Et vituli, & fortes qui stant ad slumina tauri, Daphnidis interitum, & crudelia funera lugent.

Claudite bucolicos mea carmina, claudite cantus Pan ades, & calamos hos accipe dulce sonantes. Compactosque tibi, quos circa labra canentis Illita complexu convolvit cera tenaci.

GEMMA LXXXII.

Taurus vel vacca umbram quaerens sub arbore. De tauro & vacca Ovid. fast. 4. v. 717.

Vacca sit an taurus, non est cognoscere promtum:
Pars prior apparet: posteriora latent.
Seu tamen est taurus, sive est hoc faemina signum;
Junone invità minus amoris habet.

Met. 4. v. 752.

Dîs tribus ille focos totidem de cespite ponit; Laevum Mercurio, dextrum tibi, bellica Virgo; Ara Jovis media est. Mactatur vacca Minervae; Alipedi vitulus; taurus tibi summe Deorum.

GEMMA

GEMMA LXXXIII.

Bos pascens. De bove Ovid. Met. 3. v. 10.

Bos tibi, Phoebus ait, solis occurret in arvis, Nullum passa jugum, curvique immunis aratri.

De ejus virtute fast. 4. v. 670.

Expedit errantem nemori gratissima conjux;
Et dixit, gravidae posceris exta Bovis.
Exta Bovis dantur gravidae: felicior annus
Provenit, & fructum terra pecusque ferunt.

GEMMA LXXXIV.

Equus sub arbore stans, arrectoque cervice fremens vel hinniens, & vacca vitulum lactans. De equo Virg. Aen. 11. v. 493.

Tandem liber equus, campoque potitus aperto, Aut ille in pastus armentaque tendit equarum, Aut adsuetus aquae persundi sumine noto Emicat, arrectisque fremit cervicibus alte Luxurians: luduntque jubae per colla, per armos.

De vacca Theocrit. eidyl. 8.

Παιτά τας, ωαιτά ή νομοί, ωαιτά ή γάλακτω ούθατα πλήθεσιν, καὶ τὰ ιέα τρέφεται, Ε΄, ἀ καλὰ παῖς ἐπινίως ται, αὶ δ' ὰν ἀφέρπη, Χὼ ω οιμὰν ζηρὸς τηνόθι, χαὶ βοπέναι.

Omnia

Omnia tunc vernant, tunc omnia pascua florent, Omnia plena boves ubera lactis habent, Quum virgo huc formosa venit, postquam illa recessit, Flacces cunt herbae, pastor, & omne pecus.

GEMMA LXXXV.

Bos sub arbore quiescens, & mugiens. De bove Virg. Georg. 1. 2. v. 467.

At secura quies, & nescia fallere vita, Dives opum variarum, at latis otta fundis, Speluncae, vivique lacus, at frigida Tempe, Mugitusque boum, mollesque sub arbore somni Non absunt. Illic saltus ac lustra ferarum.

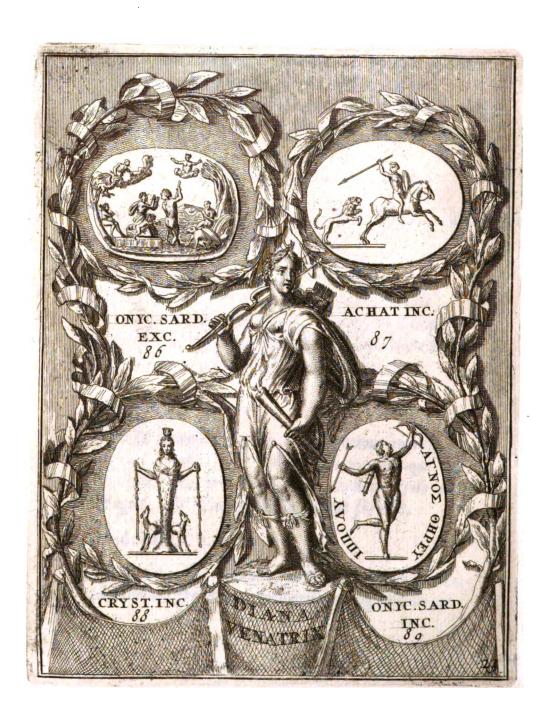
Virg. Aen. 1.8. v. 215.

Discessus mugire boves, atque omne querelis Impleri nemus, & colles clamore relinqui. Reddidit una boum vocem, vastoque sub antro Mugiit, & Caci spem custodita fefellit.

Ovid. Met. l. 3. v. 20.

Bos stetit; &, tollens spatiosam cornibus altis Ad coelum frontem, mugitibus impulit auras.

T A-

TABULA VIGESIMA TERTIA. DIANA VENATRIX.

Dana Jovis ex Latona filia, in Delo eodem cum Apolline partu edita, ob virginitatis amorem hominum consortia fugiebat, & venando silvas incolebat. De Diana Claudian. 1.2. de raptu fol. 64.

Brachia nuda nitent: levibus projecerat auris Indociles errare comas; arcuque remisso Otia nervus agit, pendent post terga sagittae, Crispatur gemino vestis gortynia cinctu Poplite susa tenus: motoque in stamine Delos Errat, & aurato trabitur circumsua ponto.

Callimach. Hymn. in Dianam v. 80.

Τῷ μάλα θαρωλέη σΦε πέδε σεσελέξαο τῆμω, Κύκλωπες, ἢ μοί τι Κυδώνιον εἰ δ' ἄρε τόξον, Ηδ' ἰθς, κόιλω τε κατακληῖδα βελέμνων Τάξατε κὰ ρδ ἐγὼ Λητωϊὰς, ὤς ωτε Απόλλων. Αὶ δέ κ' ἐγὼ τόξοις μόνιον δάκω, ἢ τι ω έλωρον Θηρίον ἀρράσω, τὸ δέ και Κύκλωπες ἔδοιαι.

Sumtis inde animis sacro sic ore locuta es
Arcum Cyclopes mihi jam properate, Pharetram
Ex humero nobis quae pendeat, atque sagittas.

K 3 La-

Digitized by Google

Latona quoniam sum creta, ut Phoebus Apollo. Quod si solivagus vel aper mihi, vel fera major Contigerit; duris cyclopibus esca feretur.

De his & seqq:vide prolixius observationes illustrissimi E. Spanhemii.

V. 212.

Αὶ πεῶται θοὰ τόζα κὰ ἀμΦ' ὤμοιτι Φαρέτεας Ιοδόνες ἐΦόρησων ἀπόλωτοι δέ Φιν ὧμοι Δεξιτεροὶ, κὰ γυμνὸς ἀκὶ παρεφαίνετο μαζός.

Primae illae celeres arcus, Pharetrasque sagittis Foetas, aptarunt humeris, dextrumque lacertum Illaesae semper nuda emicuere papilla.

Sil. Ital. 1. 15. v. 769.

Ut quum venatu saltus exercet opacos
Dictynna, & laetae praebet spectacula matri,
Aut Pindi nemora excutiens, aut Maenala lustrans
Omnis'Naiadum plenis comitata Pharetris
Turba ruit, striduntque sagittiseri coryti.
Tum per saxa serae, perque ipsa cubilia susae,
Per valles, sluviosque atque antra virentia musco,
Multa strage jacent: exsultat vertice montis
Gratam perlustrans oculis Latonia praedam.

De

De taedis Callymach. Hymn. in Dianam v. 116.

Πὰ δ' ἔταμες πούκην; ἀπὸ ἢ Φλογὸς ἤ ψαο ποίης;
Μυτῷ ἐν Ουλύμπῳ; Φάε⑤ δ' ἐνέηκας ἀϋτμὴν
Ασδέτου, τό ρα πατρὸς ἀποτάζεσι κεραυνοί.
Ποωτάκι δ'ἀργυρέοιο Θεὴ πειρήσαο τόζε;
Πρῶτον ἐπὶ πλελέω, τὸ ἢ δεύτερον ἦκας ἐπὶ δρῦν,
Τὸ τρίτον ἄυτ' ἐπὶ Θῆρα • τὸ τέτραρον ἐκέτ' ἐπὶ δρῦν.

Unde tibi Tedae? quae flamma accendit? Olympus Mysus ligna dedit; queis perpetuum injicis ignem, Emicat excelsi qualis de fulmine patris. At quoties arcus sactum est tibi, diva, periclum? Prima sagitta ulmum, quercum altera, tertia agrestem Certa feram feriit, quartam non arbore sigis.

GEMMA LXXXVI.

Latona rusticos in ranas mutans. De Latona Ovid. Meta. l. 6. v. 368.

Tollensque ad sidera palmas,
Aeternum stagno, dixit, vivatis in isto.
Eveniunt optata Deae. Juvat isse sub undas;
Et modo tota cava submergere membra palude:
Quamvis sint sub aqua, sub aqua maledicere tentant.
Vox quoque jam rauca est; inslataque colla tumescunt.
Ipsaque dilatant patulos convicia rictus.
Terga caput tangunt; colla intercepta videntur:
Spina

Spina viret: venter, pars maxima corporis, albet: Limosoque novae saliunt in gurgite ranae.

GEMMA LXXXVII.

Eques decurrens leoni accurrenti hasta minitans. Virg. Aen. 1. 4. v. 15.

At puer Ascanius mediis in vallibus acri Gaudet equo: jamque hos cursu, jam praeterit illos, Spumantemque dari pecora inter inertia votis Optat aprum, aut sulvum descendere monte leonem.

Claudian. 1. 1. de laude Stiliconis.

Quis Stilicone prior ferro penetrare leones Cominus, aut longe virga transfigere tigres.

GEMMA LXXXVIII.

Dianae Ephesinae multimammiae Statua. De ejus templo vide Pausaniam pag. 275. & 399. ubi ab Amazonibus, bellum Theseo Atheniensium duci inferentibus, conditum dicit.

De ejus simulachro Callimach. Hymn. in Dian. v.238.

Εν ποτε παρραλίη ΕΦίσε βρίτας ίδρύσωσε, Φηγῷ ὑπὸ πείμιο τέλεσεν δέ τοι άρδο Ιπωώ. Αυταί δ', δυπι άναστα τεί, πεύλιν ώρχήσωντο.

Quin

Quin simulachrum Ephesina etiam tibi Amazones Bellaces posuêre, altam qua projicit umbram Fagus; divinos Hippo persolvit honores.

GEMMA LXXXIX.

пполт. АГНОЕ. ӨНРЕТ. Hippolytus castus venator, qui cum coelibem ducens vitam constanti animo sperneret mulieres, a Phaedra noverca, absente patre, amatus est. Cujus turpi desiderio obtemperare noluit. De eo Ovid. epistola Phaedrae Hippolyto v. 85.

Tu modo duritiem silvis deponé jugosis: Non sum materia digna perire tua.

Quid juvat incinctae studia exercere Dianae,

Et Veneri numeros eripuisse suos?

Quod caret alterna requie, durabile non est.

Haec reparat vires, fessaque membra novat

Arcus, (& arma tuae tibi sunt imitanda Dianae,)
Si nunquam cesses tendere, mollis erit.

Virg. Aen. 7. v. 774.

At Trivia Hippolytum secretis alma recondit Sedibus, & Nymphae Egeriae nemorique relegat: Solus ubi in silvis Italis ignobilis aevum Exigeret, versoque ubi nomine Virbius esset.

L TABU-

TABULA VIGESIMA QUARTA. DIANA EPHESINA.

B urbe cognominata, cujus templum struxerunt Croesus homo indigena & Ephesus, quem Caystri fluminis suisse censent, & ab Epheso quidem ipsa urbs etiam nomen accepit. Teste Pausania 1. 7. pag. 399. Prudent. contra Symmachum 1. 11. v. 494.

Venatrix Ephesum virgo, mars dedidit hebrum.

Callimach. Hymn. in Dianam v. 249.

Κάνο δέ τι με έπειτα τες βρέτας ευρύ θέμεθλου Δωμήθη των δ' έτι θεώτερον όψε) ηως, Ουδ' άφιεότερον ρία κεν Πυθώνα παρέλθοι.

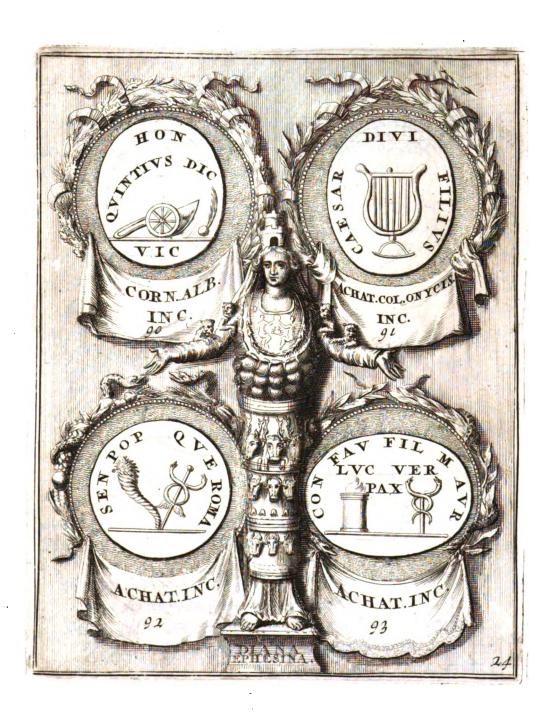
Hos ipsum simulachrum augusto, Delia, templo Cura hominum sepsit; quo nil divinius Eos Splendidius ve videt; Pythone opulentius ipso.

v. 258.

—— Ефі́ов үле तेले गांते गर्देत कलंप्रधाता.

Namque Ephesum semper tua, Delia, tela tuentur.

GEMMA

GEMMA XC.

Aratrum & juxta illud palma orbi imposita, cum inscriptione QVINTIVS. DICtator HONoratus VICtor. De Quintio dictatore Lucan. l. 10. v. 151.

Pone duces Priscos, & nomina pauperis aevi Fabricios, Curiosque graves: hic ille recumbat Sordidus Hetruscis abductus consul aratris, Optabit Patriae talem duxisse triumphum.

Pers. sat. 1. v. 73.

Unde Remus, sulcoque terens dentalia Quinti Quem trepida ante boves Dictatorem induit uxor: Et tua aratra domum lictor tulit.

GEMMA XCI.

Lyra Apollinis, cum inscriptione CAESAR DIVI FILIVS. Forte in memoriam victoriae Augusti, postquam navali praelio Antonium & Cleopatram devicisset. Propert, nobilis Brouchusii l. 4. eleg. 6. v. 67.

Actius hinc traxit Phoebus monumenta, quod ejus Una decem vicit missa sagitta rates.

Bella satis cecini: citharam jam poscit Apollo Victor, & ad placidos exuit arma choros.

L 2 Horat.

Horat I. 4. carm. ode 15. Augusti laudes.

Phoebus volentem praelia me loqui,
Victas & urbeis, increpuit Lyra:

Ne parva Tyrrhenum per aequor
Vela darem. tua, Caesar, aetas
Fruges & agris rettulit uberes,
Et signa nostro restituit Jovi
Direpta Parthorum superbis
Postibus. Et vacuum duellis
Janum Quirini clausit. & c.

De Lyra prolixius in Aeliano Cl. viri Jac. Perizonii pag. 259.

GEMMA XCII

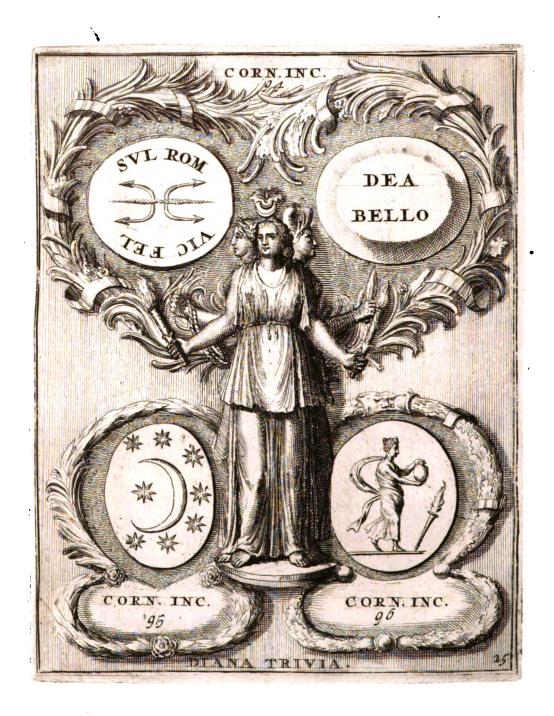
Caduceus & Cornucopiae, cum inscriptione SEN. POP. QVE. ROMA. Id est Pax & Abundantia per Senatum Romanum partae. Stat. L. Silv. 1. v. 99.

Utere perpetuum populi magnique Senatus Munere.

De cornucopiae Horat. carm. saeculare pro imperii Romani incolumitate v. 57.

Jam fides, & Pax, & honor, pudorque

Priscus,

Priscus, & neglecta redire virtus Audet, apparetque beata pleno Copia cornu.

GEMMA XCIII.

Ara & Caduceus, cum inscriptione. CONcordia FAVstinae FILiae, & Marci AVRelii atque LVCii VERI, PAX. De Pace & Concordia Juven. Sat. 1. v. 115.

Nullas nummorum ereximus aras. Ut colitur Pax, atque fides, Victoria, virtus, Quaeque salutato crepitat Concordia nido.

Virg. Aen. 1. 3. v. 542.

Et fraena jugo concordia ferre, Spes est pacis, ait. Tum numina sancta precamur Palladis armisonae, quae prima accepit ovantis.

TABULA VIGESIMA QUINTA.

DIANA TRIVIA.

Iana Trivia sic dicta, quod triviis praeesset. Unde & tres facies habere sictum est.

Ovid. fast. 1. v. 141.

L 3

Ora

Ora vides Hecates in tres vergentia partes, Servet ut in ternas compita secta vias.

Horat. carm. l. 3. od. 22.

Montium custos, nemorumque Virgo Quae laborantes utero puellas Ter vocata audis, adimisque Letho Diva triformis.

Senec. tragic. in Hyppolito.

O magna silvas inter, & lucos Dea. Clarumque Coeli sidus, & noctis decus, Cujus relucet mundus alterna face, Hecate triformis, en ades, coeptis fauens.

GEMMA XCIV.

Fulmen cum inscriptione ROM. VIC. FEL. SVL. Forsan Romana Victoria Felicis Sullae. De quo dictatore, Patinus ad Gentem Corneliam fol. 90. & Lucan. 1. 2. v. 221.

His ne salus rerum, Felix his Sylla vocari, His meruit tumulum medio sibi tollere campo?

v. 228.

Nec plus viôria Syllae Praestitit, invisas penitus quam tollere partes.

By. DEA

R. DEA BELLOna. De ea Ovid. Fast. 6. v. 201.

Hac sacrata die Tusco Bellona duëllo Dicitur: & Latio prospera semper adest.

Horat. Sat. 1. 2. Sat. 3. v. 222.

Quem cepit vitrea fama, Hunc circumtonuit gaudens Bellona cruentis.

Virg. Aen. 8. v. 703.

Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello.

Sil. Italic. 1. 5. v. 221.

Ipsa facem quatiens, ac flavam sanguine multo Sparsa comam, medias acies Bellona pererrat.

Stat. Thebaid. 2. v. 718.

Nec magis ardentes Mavors, hastataque pugnae Impulerit Bellona tubas: huic annue sacro.

GEMMA XCV.

Luna crescens, sole & septemstellis circumdata. Vide similem Macarii Abraxan, tab. 20.

Horat. epod. 15. v. 1.

Non

Nox erat, & coelo fulgebat Luna sereno Inter minora sidera, Quum tu magnorum numen laesura Deorum In verba jurabas mea.

Lucan. 1. 5. v. 424.

Sidera prima poli Phoebo labente sub undas Exierant, & Luna suas jam fecerat umbras.

Propert. l. 3. eleg. 14. v. 15.

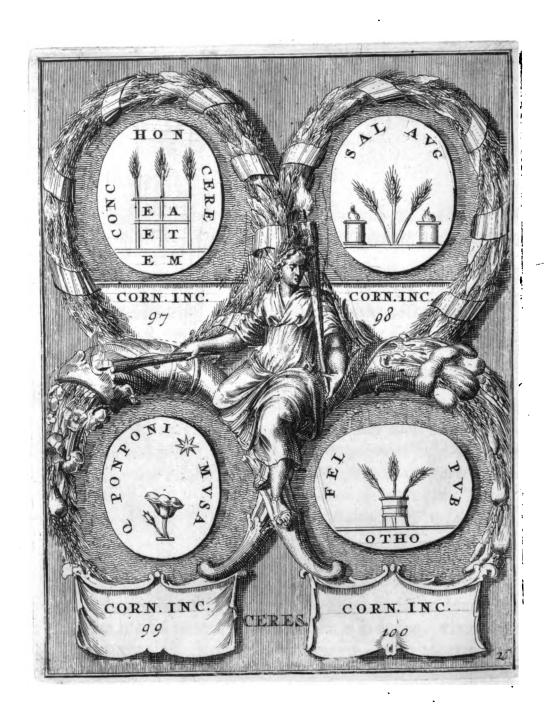
Luna ministrat equis : demonstrant astra salebras : Ipse amor accensas praecutit ante faces.

Manil, astr. pag. 61. v. 6.

Fata quoque & vitas hominum suspendit ab astris, Quae summas operum parteis, quae lucis honorem, Quae famam assererent, quae nunquam sessa volarent: Quae quasi per mediam mundi praecordia partem Disposita obtineant Phoebum, Lunamque, vagasque Evincant stellas, nec non vincantur & ipsa.

GEMMA XCVI.

Artemisia filia Hecatomni uxor & soror Mausoli urnam mariti tenens, adstante face ardente, virum ultra humanae affectionis sidem amavit, nam mortui cineres vino

vino commisto ebibit & in memoriam ejus tam splendidum sepulchrum Mausoleum erexit. Teste Gellio 1. 10. c. 18. De rogo, cinere & face Lucan. 1. 6. v. 533.

Fumantes juvenum cineres, ardentiaque ossa E mediis rapit illa rogis, ipsamque, parentes Quam tenuere, facem: nigroque volantia sumo Feralis fragmenta tori, vestesque sluentes Colligit in cineres & olentes membra favillas.

De Mausoleo Martial. epigr. 1.

Aëre nec vacuo pendentia Mausolea Laudibus immodicis Cares in astra ferant.

Propert. l. 3. eleg. 1. v. 57.

Nam neque Pyramidum sumtus ad sidera ducti, Nec fovis Elaei coelum imitata domus; Nec Mausolei dives fortuna sepulcri Mortis ab extrema conditione vacant.

TABULA VIGESIMA SEXTA. CERES DEA FRUGUM.

Eres Saturni & Opis filia, frugum & cultus terrae inventrix. Teste Virgilio Georg. 1. v. 147.

M Prima

Prima Ceres ferro mortalis vertere terram Instituit: cum jam glandes atque arbuta sacrae Desiverent silvae, & victum Dodona negaret.

Callimach. Hymn. in Cererem v. 120.

Δάματες μέγα χᾶιςε, πολύτροφε, πολυμέδιμνε. Χ' ώς αι τ κάλαθον λευκότειχες ἴπωοι ᾶγοντι Τέσταςες ' ώς ἀμῖν μεγάλα Θεὸς εὐςυάναστα, Λευκὸν ἔας, λευκὸν δὶ Θές κὰ χὰμα Φόςοισα Ηξει καὶ Φθινόπωςον, ἔτο δ' κὸ ἄλλο Φυλαξκῖ.

Salvete Alma Ceres, salve Dea frugis abundans; Utque istum niveae calathum vexère quadrigae, Sic pulchrum Dea Ver nobis, messemque reducet, Autumnumque, hyememque, alium & servabis in annum.

Ovid. fast. 4. v. 411.

Farra Deae, micaeque licet salientis honorem
Detis, & in veteres thurea grana focos.
Et, si thura aberunt, unctas accendite taedas.
Parva bonae Cereri, sint modo casta placent.

Tibull. l. 2. eleg. 1. v. 3.

Bacche veni, dulcisque tuis e cornibus uva Pendeat, & spicis tempora cinge Ceres Luce sacra requies cat humus, requies cat arator, Et grave suspenso vomere cesset opus.

GEM-

GEMMA XCVII.

Spicae tres tabulato insistentes, cum inscriptione CONC. HON. CERE. E. A. ET. EM. Forsan CONCordia HONorario CEREris Et Aestimati ET. EMpti. de honorario, aestimato & empto. Sigonius de antiquo Jure provinciarum 1. 1. c. 1.

De farris Ovid. fast. 2. v. 519.

Farra tamen veteres jaciebant, farra metebant: Primitias Cereri farra resecta dabant.

De granis fast. 1. v. 685.

Vos quoque subjectis, formicae, parcite granis: Post messem praedae copia major erit.

GEMMA XCVIII.

Spicae tres erectae, inter aras ardentes geminas, cum inscriptione SALus AVGusti. De aris Virg. Georg. 4. v. 549.

Ad delubra venit, monstratas excitat aras.

M 2

Ovid.

Ovid. Met. 15. v. 733.

Thura super ripas, aris ex ordine sactis, Parte ab utrâque sonant: & odorant aëra sumis.

Virg. Aen. 8. v. 714.

At Caesar, triplici invectus Romana triumpho Moenia, dîs Italis votum immortale sacrabat Maxima tercentum totam delubra per urbem. Laetitia ludisque viae plausuque fremebant: Omnibus in templis matrum chorus, omnibus arae: Ante aras terram caesi stravere juvenci.

Ovid. epist. ex Ponto l. 1. epist. 2. v. 149.

Confugit haec ad vos: vestras amplectitur aras. fure venit cultos ad sibi quisque Deos.

GEMMA XCIX.

Solis astrum Rosae imminens, cum inscriptione Q. POMPONI. MVSA. De eo vide Patini familias ingente Pomponia. De sole vel Phoebo roseo Virg. Aen. 11. v. 913.

Ni roseus fessos jam gurgite Phoebus hibero Inguat equos, noctemque die labente reducat.

Virg.

Virg. Georg. 1. 1. v. 438.

Sol quoque & exoriens, & cum se condit in undas, Signa dabit. Solem certissima signa sequuntur, Et quae mane refert, & quae surgentibus astris.

De rosa Ovid. 4. v. 441.

Plurima lecta rosa est; & sunt sine nomine flores.

Fast. 5. v. 194.

Dum loquitur vernas efflat ab ore rosas.

Rosa flos veneris. Vide doctissimum Nicol. Llodium in Harpocrate.

Est Rosa slos Veneris, cujus quo surta laterent Harpocrati matris dona dicavit Amor. Inde rosam mensis hospes suspendit amicis, Convivae ut sub eà dicta tacenda sciant.

Martial. 1. 10. epigr. 19. v. 19.

Haec hora est tua, dum furit Lyaeus, Cum regnat Rosa, cum madent capilli.

 M_3

Ana-

Anacreon de rosa Musis grata, carmin. 53.

Στεφανηφέρευ μετ' ής Φ Μέλπομαι ρόδου θτερινόυ. Συνεταιρά ἄυζει μέλπειν. Τόδε ηδι θεων ἄημα, Τόδε καὶ βερτών το χάεμα, Χάερτίν τ' ἄραλμ' ἐν ἄραιε Πολυανθέων Ερώτων Αφερδίσιών τ' ἄθυρμα. Τόδε καὶ μέλημα μύθοις, Χαείεν Φυτόν τε Μυσών.

Cum vere patre florum
Socianda laus rosarum.
Rosa, flos odorque Divum:
Hominum Rosa est voluptas.
Decus illa gratiarum
Florente amoris hora.
Rosa suavium Diones,
Rosa opus laborque vatum,
Et amica planta Musis.

GEMMA C.

Spicae tres erectae modio insistentes cum inscriptione FELicitas PVBlica OTHOnis. Forte in memoriam abundantiae farris, tempore Othonis.

De spicis farreis Ovid. Fast. 1. v. 693.

Triti-

Triticeos foetus, passuraque farra bis ignem, Hordeaque ingenti foenore reddat ager.

TABULA VIGESIMA SEPTIMA.

MARS.

Ars Jovis & Junonis filius, vel ut Ovidius fabulatur, solius Junonis. Juno olim turbata, quod animadvertisset Jovem maritum percusso capite sine muliere procreasse Minervam, versus Oceanum prosecta est, ut scrutaretur quo pacto & ipsa sine viro parere posset; cui Flora Dea, si id Jovem celaret, dixit in campis Oleniis slorem esse, quo tacto statim conciperet sine viro. Id experta Juno concepit & Martem peperit, qui & Deus Belli praeses suit.

Ovid. fast. 5. v. 231.

Sancta Jovem Juno, natâ sine matre Minervâ, Osficio doluit non eguisse suo.

Ibat, ut Oceano quereretur furta mariti:

Ira Jovis magni caussa timoris erat.

Fer, precor, auxilium, dixit; celabitur auctor:

Et Stygiae numen testificatur aquae.

Quod petis, Oleniis, inquam, mihi missus ab arvis, Flos dabit. Est hortis unicus ille meis.

Protinus haerentem decerpsi polluce florem.

Tangi-

Tangitur; & tacto concipit illa sinu. Jamque gravis Thracen, E laeva Propontidis intrat: Fitque potens voti; Marsque creatus erat.

Fast. 3. v. 85.

Mars Latio venerandus erat, quia praesidet armis.

Fast. 5. v. 575.

Mars, ades; & satia scelerato sanguine ferrum: Stetque favor caussa pro meliore tuis.

GEMMA CI.

Galeatus columnae insidens, & adstantem telum tenentem alloquens; Forsan Eurytion & Pandarus Lycaonis silii. De iis Virg. Aen. 5 v. 495.

Tertius Eurytion, tuus, o clarissime, frater, Pandare: qui quondam, jussus confundere foedus; In medios telum torsisti primus Achivos.

Aen. 9. v. 572.

His jaculo bonus, hic longe fallente sagitta.

Ovid. fast. 3. v. 103.

Qui bene pugnarat, Romanam noverat artem: Mittere qui poterat Pila, disertus erat.

GEM-

GEMMA CII.

Hasta inter arcum & clypeum, superposito signo Martis, cum inscriptione VI Ctor DIVS MARTI VLTori. De Martis ultore Ovid. fast. 5.549.

Fallor? an arma sonant? non fallimur: arma sonabant, Mars venit; & veniens bellica signa dedit.

Ultor ad ipse suos coelo descendit honores, Templaque in Augusto conspicienda Foro.

Et Deus est ingens, & opus. debebat in Urbe Non aliter nati Mars habitare sui.

Digna Giganteis haec sunt delubra tropaeis: Hinc fera Gradivum bella movere decet.

GEMMA CIII.

Mars forsan, armis insidens & Venus stans. De iis Ovid. Amor. 1. 1. eleg. 9. v. 29.

Mars dubius, nec certa Venus; victique resurgunt: Quosque neges unquam posse jacere, cadunt.

N

Fast. 5. v. 559.

Prospicit armipotens operis fastigia summi: Et probat invictos summa tenere Deos.

GEM-

GEMMA CIV.

Fortuna virilis galeata, dextra palmam, sinistra temonem tenens. De fortuna virili Ovid. fastor. 4. v. 149.

Ut tegat hoc, celetque viros, Fortuna virilis Praestat: & hoc parvo thure rogata facit.

TABULA VIGESIMA OCTAVA.

PALLAS.

P Allas, Sapientiae Dea, alio nomine Minerva, ex Jovis cerebro fine matre prognata, liberalibus artibus & honestis disciplinis praeses; Gorgona & Aegida ei attribuerunt antiqui Virg. Aen. 8. v. 435.

Aegidaque horriferam turbatae Palladis arma Certatim squamis serpentum auroque polibant, Connexosque anguis, ipsamque in pectore divae Gorgona desecto vertentem lumina collo.

De natali Palladis Ovid. fast. 3. v. 837.

Parva licet videas Capitae delubra Minervae, Quae Dea natali coepit habere suo. Nominis in dubio caussa est capitale vocamus

Inge-

Ingenium solers: Ingeniosa Dea est.

An, qua de capitis sertur sine matre paterni
Vertice cum clypeo prosiluisse suo.

GEMMA CV.

Mutius Scaevola coram Porsenna manum suam flammis consumit, & ab victoria coronatur. Vide Cl. I. Gronovium in thesaur. antiq. græc. tom. 2. 53. & Martial. 1. 1. epigr. 22.

Dum peteret regem decepta satellite dextra,
Injecit sacris se peritura focis.
Sed tam saeva pius miracula non tulit hostis,
Et raptum slammis jussit abire virum.
Urere quam potuit contempto Mutius igne,
Hanc spectare manum Porsena non potuit.
Major deceptae sama est, & gloria Dextrae,
Si non errasset, secerat ille minus.

GEMMA CVI.

Victoria tropaeum fabricans. De tropaeo Juvenal. Sat. 10. v. 133.

Bellorum exuviae, truncis affixa tropaeis Lorica, & fracta de casside buccula pendens, Et curtum temone jugum, victaeque triremis N 2 Aplustre, Aplustre, & summo tristis captivus in arcu, Humanis majora bonis creduntur.

Virg. Aen. 11. v. 5.

Ingentem quercum decisis undique ramis
Constituit tumulo, sulgentiaque induit arma,
Mezenti ducis exuvias; tibi, magne, tropaeum,.
Bellipotens: aptat rorantis sanguine cristas,
Telaque trunca viri, & bis sex thoraca petitum
Persossumque locis: clypeumque ex aere sinistrae.
Subligat, atque ensem collo suspendit eburnum.

V. 224.

Multa virum meritis sustentat fama tropaeis.

GEMMA CVII.

Pallas galeata stans, dextra victoriolam, sinistra hastam & clypeum tenens. Vide fere similem nummum Corinthiorum in Coloniis peritissimi antiquarii Jo. Foy. Vaillantii. tom. 2. pag. 10. De ea Ovid. Met. l. 6. v. 78.

At sibi dat clypeum, dat acutae cuspidis hastam: Dat galeam sapiti: defenditur Aegide pectus.

Sil. Ital. 1.9. v. 442.

Ater qua pectore fleclit Pallas, Gorgoneo late micat ignis ab ore Sibilaque horrificis torquet serpentibus Aegis.

GEM-

GEMMA CVIII.

Stolata stans, dextra corollam supra facem ardentem tenens, sinistra oleam & facem vel ensem in vagina positum, forsan haec Cassandra Priami & Hecubae filia, quae cum Apolline concubuit & vaticinandi peritiam sibi dare postulavit, quam cum concessisse Deus, tamen effecit, ut vaticiniis ejus sides nulla habita sit.

De ea Virg. Aen. 2. v. 246.

Tunc etiam fatis aperit Cassandra futuris Ora Dei jussu, non unquam credita Teucris.

Aen. 5. v. 636.

Nam mihi Cassandrae per somnum vatis imago Ardentis dare visa faces: hic quaerite Trojam, Hic domus est, inquit, vohis: jam tempus agi res: Nec tantis mora prodigiis. En quatuor arae Neptuno. Deus ipse faces animumque ministrat.

Phaed: ex editione Hoogstratana pag 71.

Hippolytus obiit, quia novercae creditum est; Cassandrae quia non creditum, ruit Ilium.

N 3

TA-

TABULA VIGESIMA NONA.

MERCURIUS.

Majae filius, mercatorum, furum, eloquentiae & Palaestrae Deus, Deorumque nuntius. De eo Prudent. contra Sym. 1. 1. v. 86.

Expertus furandi homines hac imbuit arte Mercurius Maja genitus.

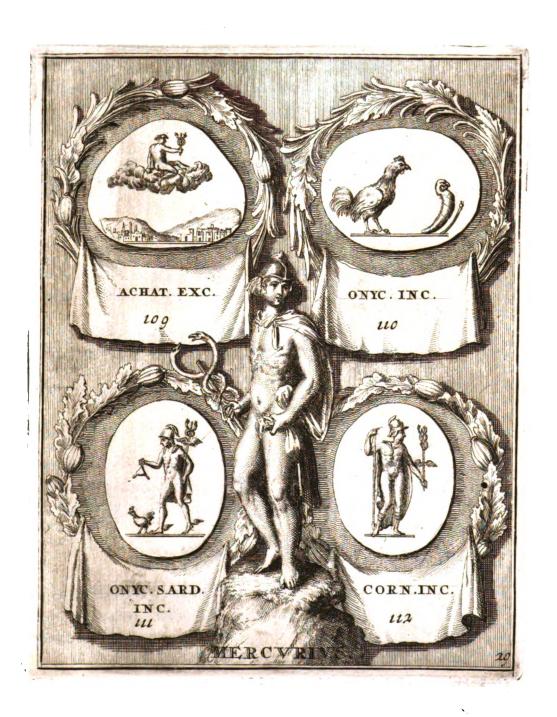
Horat: carm.l. 1. ode 10.

Mercuri facunde, nepos Atlantis, Qui feros cultus hominum recentum Voce formasti catus, & decorae More palaestrae: Te canam magni fovis, & Deorum Nuntium.

GEMMA CIX.

Mercurius nubibus insidens, dextra caduceum tenens, forsan per Jovem missus ad Didonem. De eo Virg. Aen. 1. v. 297.

Haec ait: & Maja genitum demittit ab alto;
Ut terrae, utque novae pateant Carthaginis arces
Hof-

Hospitio Teucris: ne fati nescia Dido Finibus arceret. Volat ille per aëra magnum Remigio alarum: ac Libyae citus adstitit oris.

Sil. Ital. 1. 3. v. 168.

Jamque per humentem noctis Cyllenius umbram Aligero lapsu portabat justa parentis.

GEMMA CX.

Gallus & pullus gallinaceus, vel quicquid gallo simile. De augurio Gallorum vel avium Ovid. fast. 4. v. 813.

Nil opus est, dixit, certamine, Romulus, ullo. Magna fides avium est: experiamur aves.

Virg. Aen. 3. v. 89.

Da, Pater, augurium; atque animis illabere nostris.

De Gallo vel Capone Martial. l. 13. epigr. 63. Ne nimis exhausto macresceret inguine Gallus, Amisit testes: nunc mihi gallus erit.

GEMMA CXI.

Mercurius stans, talaribus ornatus, sinistra caduceum, dextra marsupium tenens, cujus ad pedes gallus. De talaribus Virg. Aen. 4. v. 237.

Hic

Hic nostri nuntius esto.

Dixerat. Ille patris magni parere parabat Imperio : & primum pedibus talaria nectit

Aurea: quae sublimem alis, sive aequora supra, Seu terram, rapido pariter cum stamine portant.

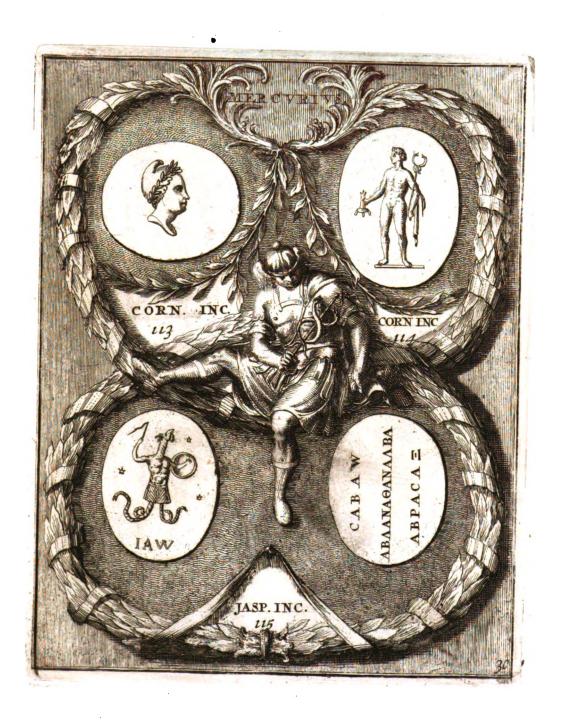
GEMMA CXII.

Mercurius stans, dextra hastam, sinistra caduceum tenens. De caduceo vel virga Virg. Aen. 4. v. 242.

Tum virgam capit. Hac animas ille evocat orco Pallentis, alias sub tristia Tartara mittit. Dat somnos adimitque, & lumina morte resignat. Illa fretus agit ventos, & turbida tranat Nubila: jamque volans apicem, & latera ardua cernit Atlantis duri, coelum qui vertice fulcit.

TABULA TRIGESIMA. MERCURIUS PACIFER.

HInc caduceatores dicti legati, qui de pace mittuntur. In numismatibus caduceus pro symbolo pacis sumtus, quia Mercurius ab Apolline virgulam quondam muneri accepit: quam manu tenens, Mercurius in Arcadiam proficiscens, vidensque duos dracones

GEMMAE ANTIQUAE.

105 nes inter se conjuncto corpore alium appetere, quasi dimicarent inter se, virgulam inter utrumque subjecit, itaque discesserunt. De virga Martial. 1. 7. epigr. 74.

'PCyllenes, coelique decus, facunde minister, Aurea cui torto Virga dracone viret: Sic tibi lascivi non desit copia furti; Sive cupis Paphien, seu Ganimede cales.

GEMMA CXIII.

Atys laureatus & Phrygia tiara ornatus, ab Cybele casto amore adamatus, ejusdem sacris ea lege praesectus, ut perpetuo castitatem conservaret, sed quum postea, Sangaritidem nympham compressisset, ab irata Dea in furorem actus, testes sibi exsecuit, quumque etiam manus sibi afferre conaretur, miseratione Cybeles in pinum arborem mutatus est. Vide celeberr. J. Gronovii antiquit. tom. 1. litera S.

Catull. 64. de Aty.

Super alta vectus Atys celeri rate maria, Phrygium nemus citato cupide pede tetigit. Adiitque opaca silvis redimita loca Deae. Stimulatus ubi furenti rabie, vagus animi, Devolvit ille acuto sibi pondera silice. Itaque ut relicta sensit sibi membra sine viro, Etiam recente terrae sola sanguine maculans,

Niveis

Niveis citata cepit manibus leve typanum, Typanum tubam, Cybebe, tua mater initia: Quatiensque terga tauri teneris cava digitis, Canere haec suis adorta est tremebunda comitibus. & seqq.

Ovid. Met. 10. v. 103.

Et succincta comas hirsutaque vertice pinus; Grata Deûm matri. Siquidem Cybeleius Attis Exuit hac hominem, truncoque induruit illo.

GEMMA CXIV.

Mercurius stans, dextra Marsupium tenens & sinistra caduceum. De Mercurio Ovid. fast. 5. v. 689.

Da modo lucra mihi, da facto gaudia lucro; Et face ut emtori verba dedisse juvet. Talia Mercurius poscentem ridet ab alto; Se memor Ortygias surripuisse boves.

GEMMA CXV.

naw. Figura, cui caput Galli gallinacei, pedes serpentis, reliquum corpus homo armatus, sinistra tenens clypeum, & dextra scuticam, positis hinc inde astris. Habes similem Macarii Abraxan. Tab: 2.3.4.15. & 23. De 1 Aw vide Macrobium 1.1.c.18. & Chistetium in gemmis

GEMMAE ANTIQUAE. mis abraxeis pag. 59. consultus Apollo Clarius, quis deorum habendus esset, qui vocatur IAw, ita essatus est.

> φράζει τ σάντων ύπατον θεον έμμεν ίλω, Χοματι μέν τ' Λίδην, Δία δ'ξιας Φ άςχομένοιο, Ηιλιον δε θέρες, μετυπώρε δ' άδρου τάω.

Dic omnium supremum Deum esse IAO: Hieme quidem Plutonem, at Jovem vere incipiente, Et solem aestate, autumno autem mollem aut festivum IAO.

Inparte aversa cabaw. Abaanaganaaba. Abpacaz.

ABPACAZ Est Sol, sive Mithra, sive Basilidis abraxas,

repraesentatus per gallum, flagellum tenens.

Verbum ABPACAZ, (huic gemmae insculptum) Gotofredus Wendelinus Canonicus Tornacensis in epistola ad Chistetium sic interpretatus est. Vide Chistetium in gemmis abraxeis pag. 64. & L. Begeri Thesaurum Brandeburgicum pag. 86.

A	АВ —— Э N — — Pater —— —	1
	Bo 3 Filius	2
P	Povaz — n 1 7 — Spiritus — —	100
	Axadus — הקרש Sanctus — —	
C	cornela — — — Salvatio —	200
	Aπò — a Beneficio —	I
Z	zύλου — — — Ligni — —	60
		365
	O 2	ABPA-

Digitized by Google

ABPACAE idem est, quod MEIGPAE, hoc est, sol, qui annuo cursu hoc spatium, 365 dierum, conficit, & MEIGPAE etiam literis eundem numerum dierum continet, quos annus habet absolutus, teste Chistet. pag. 66. & Tertullian. præscript. haereticor. cap. 46.

TABULA TRIGESIMA PRIMA. HERMANUBIS.

Ermanubis Aegyptiacus Canis, sub cujus forma colebatur Mercurius, teste Servio. De Anubide Virg. Aen. 8. v. 697.

Nec dum etiam geminos, a tergo respicit anguis.
Omnigenumque Deum monstra & latrator Anubis.

Juvenal. Sat. 15. v. 7.

Illic coeruleos, heic piscem fluminis, illic Oppida tota canem venerantur, nemo Dianam.

GEMMA CXVI.

Hermanubis crocodylo insistens, inter scorpiones, serpentes & corvos, dextra Tauticam Crucemansatam, sinistra baculum tenens, cum inscriptione IAW & circumscriptione OTPIHA. COTPIHA. TABPIHA. MIXAHA. quae sunt angelorum nomina.

De Anubide Ovid. amor. 1. 2. eleg. 13.

Isi Paraetonium, genialiaque arva Canopi
Quae colis, & Memphin, palmiferamque Pharon,
Quaque celer Nilus lato delapsus ab alveo
Per septem portus in maris exit aquas;
Per tua sistra precor, per Anubidis ora verendi:
Sic rus socra vius semper Osris amet

Sic tua sacra pius semper Osiris amet.
Pigraque labatur circa donaria serpens.
Et comes in pompa corniger Apis eat.

In parte aversa x v A A T H.

De tautica cruce ansata, vide Obelisci Kircheri interpretationem pag. 41.

GEMMA CXVI.

Aquila Arietem rapiens. De raptura Aquilae Virg. Aen. 9. v. 563.

Qualis ubi aut leporem, aut candenti corpore cycnum Sustulit alta petens pedibus Jovis armiger uncis: Quaesitum aut matri multis balatibus agnum.

GEMMA CXVIII.

Vultur leporem, trunco arboris impositum, rostro & unguibus lanians, adsiliente cane. De vulture & cane Ovid. in Ibin. v. 169.

 O_3

Un-

Unguibus & rostro tardus trahit ilia Vultur;
Et scindent avidae persida corda canes.

TABULA TRIGESIMA SECUNDA.

CANOPUS.

Egyptiorum Deus. Dicunt Chaldaeos olim, ignem Deum suum, circumtulisse, ut cum omnibus provinciarum Diis compararetur, quis eorum esset maximus; ac cum omnium nationum Dii, qui erant ex aere, argento, ligno & lapide, facile igne consumerentur; Canopi sacerdos Hydriam minutis foraminibus interpunctam fabrisicavit, & aqua repletam, variisque coloribus depictam, foraminibus cera obturatis, Deo Igni imposuit, & Hydria per foramina destillante aqua, ignem extinxit, unde Canopus postea pro Deo cultus est, teste Suida. De Canopo Juvenal. Sat. 15. v. 44.

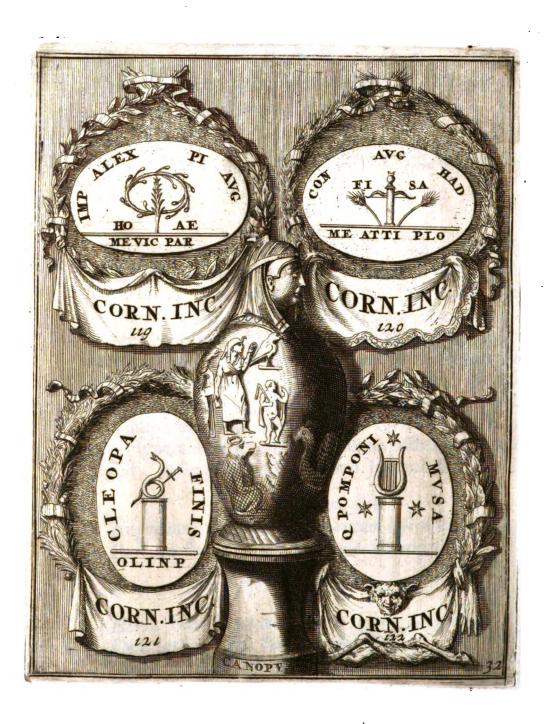
Horrida sane

Aegyptus: sed luxuria, quantum ipse notavi Barbara famoso non cedit turba Canopo.

Prudent. peri Stephań. hymn. 10.

Hostu Nile Deos colis & tu Tybris adoras: Deos latinos, & Deos Aegyptios, Queis Roma litat, Queis Canopus supplicat.

GEM.

GEMMA CXIX.

Palma intra coronam lauream, cum inscriptione IMPeratori ALEXandro PIo AVGusto HOnor AEternus. & infra MEmoria VICtoriae PARthicae.

De palma & corona Virg. Aen. 5. v. 109.

Munera principio ante oculos circoque locantur In medio sacri tripodes, viridesque Coronae, Et Palma, pretium victoribus, armaque, & ostro Perfusae vestes, argenti aurique talentum.

Martial. 1. 8. epigr. 82. v. 7.

Non quercus te sola detet, nec laurea Phoebi: Fiat & ex edera civica nostra tibi.

GEMMA CXX

Balista inter duas spicas, cui urna imposita, cum inscriptione CON. AVG. HAD. FI. SA. ME. ATTI. PLO. forsan. CONsecravit AVGustus HADrianus FIdelitati SAbinae, MEmor ATTIani & PLOtinae, quorum auxilio ad imperium evectus erat. Teste Dione. 1.69. De side & sidelitate Virg. Aen. 5. v. 799.

Tum Saturnius haec domitor maris edidit alti: Fas omne est, Cytherea, meis te sidere regnis, Unde genus ducis: merui quoque.

GEM-

GEMMA CXXI.

Vipera gladio implicita supra aram, cum inscriptione CLEOPAtrae FINIS. OLINP. Forfan Olimpiadis Philippi uxoris jussu. Cleopatra haec neptis Attali, quam, repudiata Olimpiade, in uxorem duxisset Philippus, nisi Pausanias, hortante Olimpiade, eum non interfecisset; quo sublato, Cleopatram suspendio vitam sinire coegit Olimpias. Et postea gladium, quo Philippus percussus erat, Apollini sub nomine Myrtalis consecravit. Teste Justino 1. 9. c. 6. & 7. De ferro & veneno Ovid. epist. 2. ex Ponto 1. 1. v. 17.

Qui mortis saevo geminent ut vulnere caussas, Omnia vipereo spicula felle linunt.

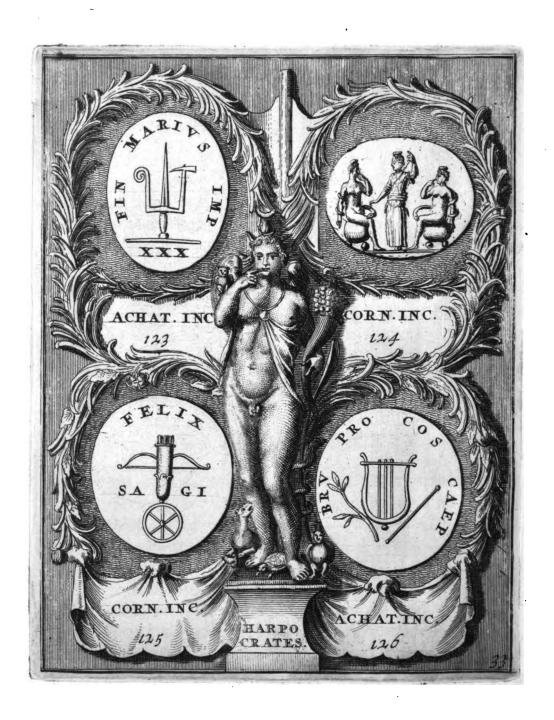
GEMMA CXXII.

Lyra arae imposita inter tresstellas, cum inscriptione Q. POMPONI MUSA. De quo Patinus ad Gentem Pomponiam sol. 223.

De Lyra Manil. astr. pag. 11. v. 5.

At Lyra diductis per coelum cornibus inter Sidera conspicitur, qua quondam caeperat Orpheus Omne quod attigerat cantu, manesque per ipsos Fecit iter, domuitque insernas carmine leges.

Virg.

Virg. Aen. 9. v. 775.

Crethea Musarum comitem, cui carmina semper Et Citharae cordi, numerosque intendere nervis: Semper equos, atque arma virum, pugnasque canebat.

Horat. de arte poët. v. 405.

Ludusque repertus, Et longorum operum finis: ne forte pudori Sit tibi Musa Lyrae sollers, & cantor Apollo.

TABULA TRIGESIMA TERTIA.

HARPOCRATES.

Arpocrates Silentii Deus, ejus simulachrum in Isidis & Serapidis sacris erat, quod digito labiis impresso, silentium admonebat. Teste Ovidio Met. 9. v. 689.

Cum qua latrator Anubis
Sanctaque Bubastis, varius que coloribus Apis:
Quique premit vocem, digitoque silentia suadet;
Sistraque erant, nunquamque satis quaesitus Osiris.
Plenaque somniferi serpens peregrina veneni.

Catull. epigr. 75.

Gellius audierat, patruum objurgare solere, Si quis delicias diceret aut faceret.

Hoc

Hoc ne ipse accideret, patrui perdepsuit ipsam Uxorem, & patruum reddidit Harpocratem.

GEMMA CXXIII.

Lituus & malleus pugionis manubrio impositi, cum inscriptione. FlNivit MARIUS IMPerare XXX. De Mario Lucan. l. 2. v. 98.

Prò Fata! quis ille,
Quis fuit ille dies, Marius quo moenia victor
Corrituit? quantoque gradu mors saeva cucurrit?
Nobilitas cum plebe perit: lateque vagatur
Ensis: & a nullo revocatum est pectore ferrum.
Stat cruor in templis: multaque rubentia caede
Lubrica saxa madent. Nulli sua profuit aetas.
Non senis extremum piguit vergentibus annis
Praecipitasse diem: nec primo in limine vitae
Infantis miseri nascentia rumpere fata.

GEMMA CXXIV.

Stolata filum tenens & stans inter duas sedentes, forsan haec tres sorores Parcae, Clotho, Lachesis & Atropos. De iis Martial. 1. 4. epigr. 54.

Lanificas nulli tres exorare puellas Contigit: observant, quem statuere diem. Divitior Crispo, Thraseà constantior ipso, Lautior & nitido sis meliore licet,

Nil

Nil adicit penso Lachesis, susosque sororum Explicat, & semper de tribus una secat.

Lucan 1.6. v. 812.

Tu fatum ne quaere tuum cognoscere: Parcae Me reticente, dabunt.

Sil. Ital. 1. 5. v. 405.

Ille sibi longam Clotho, turbamque nepotum Crediderat, vanis deceptus in alite signis. Sed non augurio Parcarum impellere metas Concessum cuiquam. Ruit inter tela cruentis Suspiciens oculis coelum, superosque reposcit Tempora promissae media jam morte senectae.

GEMMA CXXV.

Corytus & arcus rotae impositi, cum inscriptione FELIX SAGIttarius. De coryto & arcu Ovid. trist. 1. 5. eleg. 7. v. 15.

In quibus est nemo, qui non coryton, & arcum, Telaque vipereo lurida felle gerat.

Virg. Aen. 5. v. 311.

Alter Amazoniam Pharetram, plenamque sagittis Threïciis.

P 2 De

De rota Virg. Georg. l. 4. v. 484.

Atque Ixionii vento rota constitit orbis.

GEMMA CXXVI.

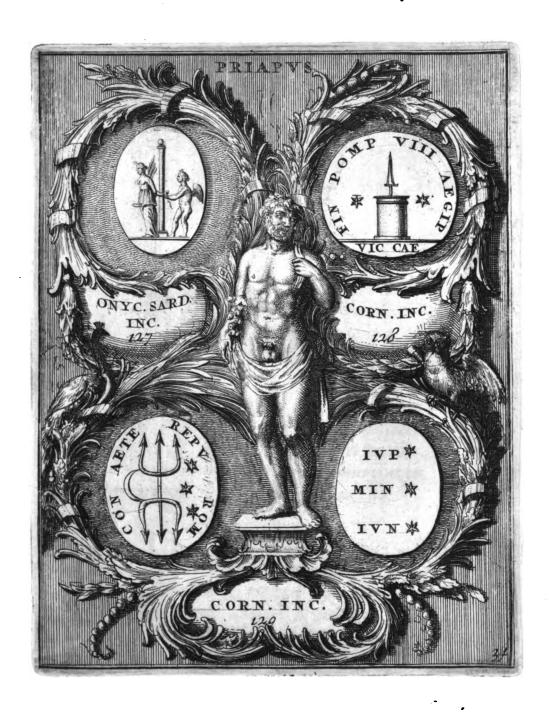
Lyra intra sceptrum & oleae ramum, cum inscriptione BRV tus PRO CoS CAEPio. De Bruto Caepione. Vide Ursini familias pag. 129. & 130. Ubi Q. Caepio Brutus Proconsul, Provinciam Macedoniam, cunctamque Graeciam, tueatur &c. Teste Plutarcho in Catone Uticense. Hic Brutus etiam carmina scripsit, teste Lyra & ramo olivae, Poetarum signis Ovid. 1. 1. epist. 1. ex Ponto v. 23.

Antonî scripta leguntur : Doctus & in promtu scrima Brutus habet.

v. 29.

Si dubitas de me; laudes admitte Deorum: Et carmen demto nomine sume meum. Adjuvat in bello pacatae ramus olivae. Proderit Auctorem Pacis habere nihil?

TABU-

TABULA TRIGESIMA QUARTA.

PRIAPUS.

Priapus Liberi patris & Veneris filius, Hortorum Deus, apud Lampsacenos pro Deo cultus, qui templa ei sacra constituerunt. De eo Catull. 1. 1. ad Hortorum Deum 18.

Hunc lucum tibi dedico, consecroque Priape Qua domus tua Lampsaci est, quaque silva Priape, Nam te praecipue in suis urbibus colit ora Hellespontia, caeteris ostreosior oris.

Virg. ecl. 7. v. 33.

Sinum lactis, & haec te liba, Priape, quotannis Expectare sat est: custos es pauperis horti. Nunc te marmoreum pro tempore secimus: at tu Si foetura gregem suppleverit, aureus esto.

Ovid. fast. l. 6. v. 333.

At ruber hortorum custos Nymphasque Deasque Captat: & errantes fertque refertque pedes. Adspicit & Vestam. dubium Nymphamne putarit, An scierit Vestam: scisse sed ipse negat.

P 3 GEM-

GEMMA CXXVII.

Amans manibus post terga retortis, ab Cupidine columnae alligatur. De Cupidinis potentia Ovid. Amor. 1. 1. eleg. 2. v. 27.

Ducentur juvenes capti, captaeque puellae.

Haec tibi magnificus pompa triumphus erit.

Ipse ego praeda recens factum modo vulnus habebo:

Et nova captivà vincula mente feram.

Mens bona ducetur manibus post terga retortis,

Et pudor, & castris quidquid Amoris obest.

Omnia te metuent: ad te sua brachia tendens

Vulgus, Io, magna voce, Triumphe, canet.

GEMMA CXXVIII.

Ensis arae impositus, inter duas stellas, cum inscriptione FINis POMP. VIII. AEGIP. & infra VICtoria Caesaris. De ense Lucan. 1. 8. v. 385.

Ensis habet vires, & gens quaecumque virorum est, v. 520.

Hoc ferrum, quod fata jubent proferre, paravi. Non tibi sed victo. Feriam tua viscera, Magne.

v. 675.

Vendicat hoc Pharius dextra gestare satelles.

Dege-

Degener, atque operae miles Romane secundae. Pompeii diro sacrum caput ense recidis, Ut non ipse feras? ô summi fata pudoris!

Lucan. l. 9. v. 1019.

Thessalicas Magnus quaerens reparare ruinas,
Ense jacet nostro: tanto te pignore Caesar
Emimus: hoc tecum percussum est sanguine foedus.
Accipe regna Phari nullo quaesita cruore:
Accipe Niliaci jus gurgitis: accipe quicquid
Pro Magni cervice dares.

GEMMA CXXIX.

Fulmen inter Lunam crescentem, & tres stellas, cum inscriptione CONservantur AETErnum REPVblica ROMana.

De fulmine & stellis Lucan. suppl. 1. 3. pag. 558.

Aethera non cessant dare signa minacia. Lumen Horridius tenebris praebebant sulgura. Stellae Insolitae visae; intonuit sine nubibus aër.

In parte aversa. tres stellae JUPIter, MINerva, JUNo. De his stellis Manil. Astr. l. 2. pag. 42.

Lanigerum Pallas, Taurum Cytherea tuetur, Jupiter & cum matre deum regis ipse leonem. E Jovis adverso Junonis Aquarius astrum est.

TA-

TABULA TRIGESIMA QUINTA. VULCANUS.

Vulcanus Jovis & Junonis filius, vel ut alii, solius Junonis, ob deformitatem in Lemnum insulam dejectus, & ea ruina claudus sactus, Veneris maritus, Deus ignis praeses, etiam Mulciber vocatus, quod serrum mulceat. De eo Statius 1. 3. silv. 1. v. 130.

Non tam grande sonat motis incudibus Aetna, Cum Brontes, Steropesque ferit, nec major ab antris Lemniacis fragor est, ubi flammeus Aegida caelat Mulciber, & castis exornat Pallada donis.

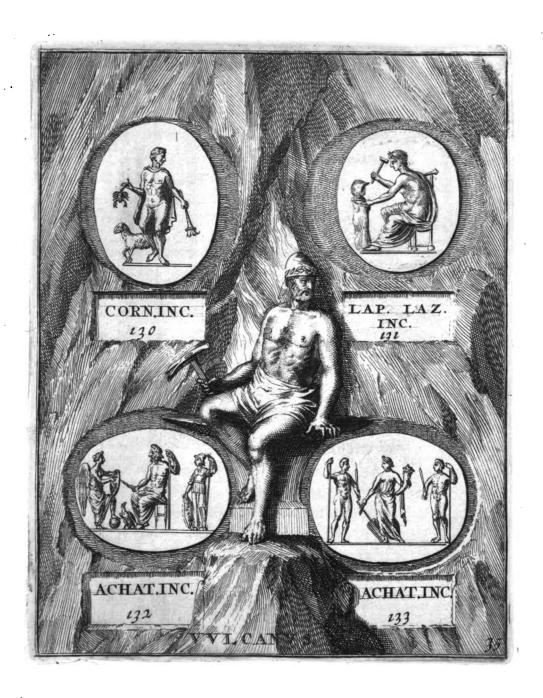
De Vulcano claudo Ovid. Amor. l. 2. eleg. 17. v. 17.

Creditur aequoream Phthio Nereida regi, Egeriam justo concubuisse Numae; Vulcano Venerem: quamvis incude relictà, Turpiter obliquo claudicet ille pede.

GEMMA CXXX.

Phoebus palliatus dextra Cancrum, sinistra facem transversum tenens, adstante Ariete ad pedes. De Ariete & Cancro Manil. astr. pag. 78. v. 33.

Nam_

Namque Aries Phoebum repetentem sidera Cancri Inter principium reditus, sinemqne coërcet, Tempora diviso jungens concordia mundo: Convertitque vices, victumque ad sidera brumae Exsuperare diem jubet, & succumbere noctes, Aestivi donec veniant ad sidera Cancri.

Pag. 85. v. 12.

Cancer ad ardentem fulgens in cardine vittam, Quam Phoebus summis revocatus curribus ambit, Articulum mundi retinet, lucesque reslectit.

GEMMA CXXXI.

Volcanus Galeam Martis fabricans. De Volcano Virg. Aen. 8. v. 414.

Haud secus ignipotens, nec tempore segmior illo Mollibus e stratis opera ad fabrilia surgit.

Antra Aetnea tonant, validique incudibus ictus Auditu referunt gemitum, striduntque cavernis Stricturae chalybum, & fornacibus ignis anhelat; Volcani domus, & Volcania nomine tellus.

Martial. l. 5. epigr. 7. v. 5.

Jam precor oblitus nostrae, Volcane, querelae Parce, sumus Martis turba, sed & Veneris. Q Parce Parce Pater: sic Lemniacis lasciva catenis Ignoscat conjux, & patienter amet.

Cl.Gronov.inGemmis Leonard.Augustin.Gemma 118.

Fecit ei galeam fortem temporibus aptam.

GEMMA CXXXII.

Jupiter cum aquila ad pedes solio insidens, inter Victoriam, globo insistentem, clypeoque inscribentem, & Palladem hastatam.

De Jove Virg. Aen. 10. v. 100.

Tum pater omnipotens, rerum cui prima potestas, Insit. Eo dicente deûm domus alta silescit, Et tremefacta solo tellus; silet arduus aether: Tum Zephyri posuère: premit placida aequora pontus. Accipite ergo, animis atque haec mea sigite dicta.

De Victoria Ovid. fast. 2. v. 811.

Quid victor gaudes? Haec te Victoria perdet. Heu quanto regnis nox stetit una tuis!

De Pallade Virg. Aen. 2. v. 162.

Omnes spes Danaûm, & coepti fiducia belli Palladis auxiliis semper stetit.

GEM-

GEMMA CXXXIII.

Fortuna stans cum attributis, inter duos milites hastatos. De fortuna & militibus Virg. Aen. 2. v. 387.

O Socii, quae prima, inquit, fortuna salutis Monstrat iter, quaque ostendit se dextra, sequamur. Mutemus clypeos, Danaûmque insignia nobis Aptemus: dolus, an virtus, quis in hoste requirat? Arma dabunt ipsi.

TABULA TRIGESIMA SEXTA.

AESCULAPIUS.

Pollinis ex Coronide Nympha filius, ex ejus utero sectus, sub Chirone centauro medicinae studuit, jamque hujus artis peritus, Dianae precibus Hippolytum, ab equis discerptum, vitae restituit, qua re motus Jupiter sulmine eum occidit. De nativitate Aesculapii Ovid. Met. 2. v. 628.

Non tulit in cineres labi sua Phoebus eosdem Semina: sed natum slammis uteroque parentis Eripuit: geminique tulit Chironis in antrum.

De morte Aesculapii Virg. Aen. 7. v. 770.

Tum Pater Omnipotens, aliquem indignatus ab umbris Q 2 MorMortalem infernis ad lumina surgere vitae, Ipse repertorem medicinae talis & artis Fulmine Phoebigenam Stygias detrusit in undas.

GEMMA CXXXIV.

Leo erectus verum signum sanitatis protendit. In aversa parte IAW. De IAW gemma 105.

Vide similem Macarii Abraxan tab. 8. & haec Chisletii

verba cap. V.

Qui enim hunc annulum gestaverit, petram in renibus vel vesicà non habebit, & nec dolorem lateris, vel renis nullatenus sentiet. Sed credat Judaeus Apella, non ego: nam nec Aesculapius ipse, nec ejus medicina, poterant tollere podagram: nedum haec gemma.

De impotentia Aesculapii Ovid. l. 1. epist. 3. ex Pon-

to. v.

Non est in medico semper, relevetur ut aeger.

Interdum doctà plus valet arte malum.

Cernis, ut e molli sanguis pulmone remissus

Ad Stygias certo limite ducat aquas.

Afferat ipse licet sacras Epidaurius herbas;

Sanabit nulla vulnera cordis ope.

Tollere nodosam nescit medicina podagram,

Nec formidatis auxiliatur aquis.

Cura quoque interdum nullà medicabilis arte;

Aut, ut sit, longà est extenuanda morà.

GEM-

GEMMA CXXXV.

Crocodilus cum inscriptione 31. b. A. videtur etiam gemma Abraxica & Aegyptiaca. De Crocodilo Juvenal. sat. 15. v. 1.

Quis nescit. Voluse Bithynice, qualia demens Aegyptus portenta colat? crocodilon adorat Pars haec. Illa pavet saturam serpentibus Ibin.

Prudent. peri Stephan. Hymn. v. 257.

Placet sacratus Aspis Aesculapii? Crocodilus, Ibis & canis cur displicent?

GEMMA CXXXVI.

Caput Socratis junctum capitibus hominis & equi habens pedes galli gallinacei; fimilem fere habes Macarii Abraxan pag. 36. & Horat. de arte Poëtica v. 1.

Humano capiti cervicem pictor equinam fungere si velit, & varias inducere plumas, Undique collatis membris, ut turpiter atrum Desinat in piscem mulier formosa superne: Spectatum admissi risum teneatis amici?

Q₃ De

De figura Socratis Martial. 1. 10. epigr. 99.

Si Romana forent haec Socratis ora, fuissent Julius in Satyris qualia Rufus habet.

TABULA TRIGESIMA SEPTIMA.

HYGEIA SALUS.

Hygeia, Salus, Dea, filia Aesculapii, cujus simulachrum apud Sicyonios adoratum, & vix videri poterat, ad quod mulieres capillos dicabant, & in ejus honorem sibi tondere, ac resecare, solebant. Teste Pausania, l. 2. pag. 105. De Hygeia Martial. l. 11. epigr. 60.

Ulcus habet, quod habere suam vult quisque puellam, Quod sanare Criton, non quod Hygeia potest.

GEMMA CXXXVII.

A.XP. a Christi monogrammon inter alpha & omega cum inscriptione SALus DONata ALEXandro FILio MAmmaeae LUCE A.XP. a. Id est Christi. Quasi haec gemma monstrare volebat Alexandrum & Mammaeam Christianae religioni favisse.

De salute Virg. Aen. 12. v. 653.

In te suprema salus: miserere tuorum.

Co-

Coripp. 1. 2. in fine.

Qui facit hoc Deus est, Deus est in corde regentum: Principibus princeps, quidquid Deus imperat, hoc est. Terrarum dominus Christus dedit omnia posse. Ille est omnipotens, hic omnipotentis imago.

GEMMA CXXXVIII.

Dea Salus utraque manu serpentem tenens. De salute Virg. Georg. 4. v. 294.

Omnis in hac certam regio jacet arte salutem.

Aen. 2. v. 709.

Quo res cumque cadent, unum & commune periclum, Una Salus ambobus erit.

GEMMA CXXXIX.

Faunus vel Satyrus saluti sacrificans, & serpens ex ara exsiliens. De Fauno Horat. carm. l. 1. od. 4. v. 11.

Nunc & in umbrosis Fauno decet immolare lucis, Seu poscat agnam, sive malit hoedum.

De serpente Ovid. Met. 15. v. 683.

Annuit his: motisque Deus rata pignora cristis,

Ter

Ter repetita dedit, vibratâ sibila linguâ. Tum gradibus nitidis delabitur; oraque retro Flectit: & antiquas abiturus respicit aras.

V. 742.

Huc se de Latià pinu Phoebeius anguis Contulit: • finem, specie coeleste resumtà, Luctibus imposuit; venitque salutiser Urbi.

GEMMA CXL.

Ophiuchus, forsan etiam Apollo vel Aesculapius, serpentem vel viperam sibila colla tumentem tenens. Ophiuchus coeleste sidus, a Poetis anguitenens appellatus, quòd hominis essigie singi soleat anguem manu tenentis. De Ophiucho Manil. Astr. pag. 11. v.13.

Serpentem magnis Ophiuchus nomine signis Dividit, & toto mergentem corpore corpus Explicat, & nodos, sinuataque terga per orbes Expedit, effusis per laxa volumina palmis. Respicit ille tamen molli cervice reslexus. Semper erit paribus bellum, quia viribus aequant.

De vipera Virg. Georg. 3. v. 416.

Saepe sub immotis praesepibus aut mala tastu Vipera delituit, coelumque exterrita fugit:

Aut

Aut tecto adsuetus coluber succedere & umbrae, Pestis acerba boum, pecorique adspergere virus, Fovit humum. Cape saxa manu, cape robora, Pastor, Tollentemque minas & sibila colla tumentem Dejice.

Tabula Trigesima Octava.

TELESPHORUS.

B Epidauriis Acesius, & ab Pergamenis quodam oraculo Telesphorus nuncupatus, & ut deus cultus; signi ipsius sola se facies, & imi pedes ostendunt; partes caeterae lanea tunica alba & pallio velantur, teste Pausania 1. 2. pag. 105.

GEMMA CXLI.

Sol dextra flagellum, sinistra spicas geminas tenens, stans inter Arietem & Taurum. De Ariete & Tauro Manil. Astr. l. 1. pag. 9. v. 11.

Aurato princeps Aries in vellere fulgens, Respicit admirans aversum surgere Taurum Summisso vultu Geminos, & fronte vocantem.

R

L.4.

L. 4. pag. 89. v. 30.

Namque Aries primam partem sibi vindicat ipsi. Altera sors Tauro, Geminis pars tertia cedit. Sic inter denas divisum ducitur Astrum.

GEMMA CXLII.

Corvus cornucopiae insidens, adstante panario cum spicis & papaveribus. De Corvo Virg. Georg. 1. 1. v. 410.

Tum liquidas corvi presso ter gutture voces
Aut quater ingeminant: & saepe cubilibus altis,
Nescio qua praeter solitum dulcedine laeti,
Inter se foliis strepitant. Suvat imbribus actis
Progeniem parvam dulcisque revisere nidos.
Haud equidem credo, qui sit divinitus illis
Ingenium, aut rerum fato prudentia major.

De Papavere Ovid. trist. 5. eleg. 2. v. 23.

Littora quot conchas, quot amoena rosoria flores, Quotve soporiferum grana papaver habet.

Virg. Georg. 4. v. 544.

Post, ubi nona suos Aurora ostenderit ortus, Inferias Orphei Lethea papavera mittes.

GEM-

GEMMA CXLIII.

Gallus rostro triangulum, vel Deltoton tenens. De Deltoto Manil. astr. 1. 1. pag. 11. v. 34.

Cui succedit iniquo Divisum spatio, quoi tertia lampada dispar Conspicitur paribus, Deltoton nomine sidus, Ex simili dictum.

L. 5. pag. 131. v. 2.

Et quos Delphinus jaculatur quatuor ignes, Deltotonque tribus facibus, similique nitentem Luce Aquilam, & flexos artus per lubrica terga.

GEMMA CXLIV.

Apollo laureatus dextra lyram tenens & trunco arboris insidens. De Apolline, lyra, & lauro Ovid. de arte Amand. l. 2. v. 493.

Haec ego cum canerem, subito manifestus Apollo Movit inauratae pollice fila Lyrae. In manibus laurus: sacris inducta capillis Laurus erat: vates ille videndus agit. Is mihi lascivi, dixit, praeceptor Amoris, Duc, age, discipulos ad mea templa tuos

Eft

Est ibi diversum fama celebrata per orbem
Littera; cognosci quae sibi quemque jubet.
Qui sibi notus erit, solus sapienter amabit;
Atque opus ad vires exiget omne suas.
Cui faciem natura dedit, spectetur ab illà?
Cui color est, humero saepe patente cubet.
Qui sermone placet, taciturna silentia rumpet:
Qui canit arte, canat: qui bibit arte, bibat.
Sed neque declament medio sermone diserti:
Nec sua vesanus scripta poëta legat.
Sic monuit Phoebus: Phoebo parete monenti.
Certa Dei sacro est hujus in ore sides.

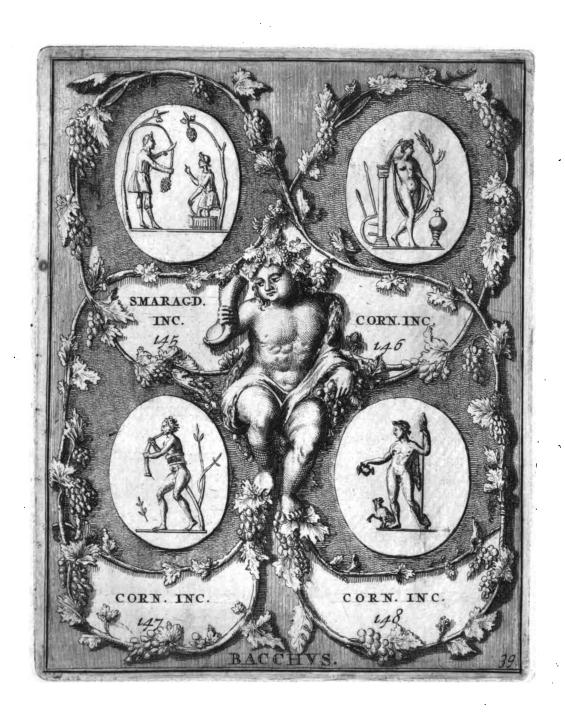
TABULA TRIGESIMA NONA.

BACCHUS.

Bacchus Jovis ex Semele filius, Deus vini, primum Dionysus, deinde Liber, & Postea Bacchus, etiam Bromius, Lyaeus, Ignigena, & Bimater appellatus, quod cum Semele mater arsisset, ex igne surreptus Jovis semori insutus est, qui matris munere sunctus suit. Postea per Inonem materteram clameducatus est. De eo Ovid. Met. 3. v. 310.

Imperfectus adhuc infans genitricis ab alvo Eripitur, patrioque tener (si credere dignum) Insuitur femori; maternaque tempora complet.

Furtim

Furtim illum primis Ino matertera cunis Educat. Inde datum Nymphae Nyseïdes antris Occuluêre suis; lactisque alimenta dedêre.

v. 519.

Jamque dies aderit, jamque haud procul auguror esse; Qua novus huc veniat proles Semeleïa Liber.

Met. 4. v. 11.

Thuraque dant: Bacchumque vocant Bromiumque, Lyaeumque, Ignigenamque, satumque iterum, solumque bimatrem.

V. 17.

Nomina, Liber, habes. Tibi enim inconsumta juventas. Tu puer Aeternus tu formosissimus alto Conspiceris coelo: tibi, cum sine cornibus adstas, Virgineum caput est.

Tibull. 1. 2. eleg. 1. v. 3.

Bacche veni, dulcisque tuis e cornibus uva Pendeat. Et spicis tempora cinge Ceres.

Bacchus cornu ad bibendum tenebat, teste Nonno Dionys. l. 12. pag. 338. v. 21.

R 3

Kal

Καὶ δέπας άγεύλου είχε βοὸς είρας, ήδυπέτυ δὲ Χάλεσιν ακρετάτοισιν έγεύσετο Βάκχ. είρσης.

Et poculum curvum habuit bovis cornu. dulcem potum habentem

Labiis summis gustabat Bacchus rorem.

GEMMA CXLV.

Vindemiatores duo uvas colligentes. De vindemia Virg. Georg. 2. v. 4.

Huc Pater ô Lenaee, (twis hic omnia plena Muneribus: tibi pampineo gravibus Autumno Floret ager; spumat plenis vindemia labris) Huc pater ô Lenaee, veni, nudataque musto Tingue novo mecum dereptis crura cothurnis.

Ovid. trift. 1. 5. eleg. 3. v. 35.

Fer, bone Liber, opem: sic altam degravet ulmum Vitis, & incluso plena sit uva mero.

Tibull. 1. 2. eleg. 5.

Oblitus & musto feriet pede rusticus uvas, Dolia dum, magni desiciuntque lacus. At madidus Baccho sua festa Palilia Pastor Concinet. A stabulis nunc procul este lupi.

Ana_

Anacreon in Bacchum.

Ιν', όταν τέμωτι βότζω, Ανοσοι μένωτι πάντες, Ανοσοι δέμας θεητόν, Ανοσοι γλυκύν τε θυμόν, Εσέτους Φανέντ δο άλλε.

Ut ubi sit uva secta,
Vigeamus absque morbo,
Vigeamus usque membra
Vigeamus usque mentem:
Redeunte donec anno
Redeat novus Lyacus.

GEMMA CXLVI

Bacchus nudus, dextro cubito columnae innitens, stans inter arma & cantharum, sinistra manu ramum tenens; forsan post expeditionem in India, armis depositis, cantharum vel vinum serto coronans.

De expeditione in India Diodor. l. 2. cap. 38. & Ovid. Met. 4. v. 20.

Oriens tibi victus, adusque Decolor extremo quae cingitur India Gange.

De Coronatione Vini Virg. Aen. 1. v. 723.

Postquam prima quies epulis, mensaeque remotae Crateras magnos statuunt & vina coronant.

Ana-

SELECTAE

Anacreon bibendum esse demonstrat. carm. 19.

Η γη μέλαινα πίνει,
Πίνει ἢ δένδεἐ ἀυτίω,
Πίνει βάλασα δ' ἀύρας,
Ο δι' ηλιω βάλασαν,
Τὸν δι' ηλιον σελίωη.
Τί μοι μάχεω', ἐταῖροι,
Κ' ἀυτώ θέλοντι ωίνειν;

Foecunda terra potat,
Hanc arboresque potant;
Et potat aequor auras,
Phoebusque potat aequor,
Ipsumque Luna Phoebum.
Quid ergo vos, sodales,
Potare me vetatis?

GEMMA CXLVII.

Buccinator trunco arboris adstans, buccinam inflat, apposito ramo ante pedes.

De buccinatore Virg. Aen. 7. v. 519.

Tum vero ad vocem celeres, qua Buccina signum Dira dedit, raptis concurrunt undique telis Indomiti agricolae. Nec non & Troia pubes Ascanio auxilium castris effundit apertis.

Catull. pag. 104.

Tibicen ubi canit Phryx curvo grave calamo, Ubi capita Maenades vi jaciunt hederigerae.

GEM-

GEMMA CXLVIII.

Bacchus dextra cantharum supra tigridem, sinistra thyrsum tenens. Vide similem nummum Macrini in Coloniis celeberrim. Medici & Antiquarii Joan. Vaillantii. pag. 92.

De thyrso Claudian. l. 1. de raptu Proserpinae.

Laetusque simul procedit Jacchus Crinali florens hedera, quem Parthica Tigris Velat, & auratos in nodum colligit ungues, Ebria Maeoniis sigit vestigia thyrsis.

Ovid. de Arte 1. 1. v. 189.

Nunc quoque qui puer es, quantus tum, Bacche, fuisti, Cum timuit thyrsos India victa tuos!

De Tigride Virg. Aen. 6. v. 805.

Nec, qui pampineis victor juga flectit habenis, Liber, agens celso Nysae de vertice Tigris.

Martial. 1. 8. epigr. 26. v. 7.

Nam cum captivos ageret sub curribus Indos, Contentus gemina Tigride Bacchus erat.

S

L. 14.

L. 14. epigr. 107.

Nos Satyrus, nos Bacchus amat, nos ebria Tigris, Perfusos domini lambere docta pedes.

TABULA QUADRAGESIMA.

HERCULES.

Ercules Jovis & Alcmenae filius, qui post multos labores, ob fortitudinem & gloriam inter Deos relatus est; postquam in Oeta Thessaliae monte, præstructo rogo, ac sagittis Philoctetae Poeantis filio traditis, qui ejus pyram struxerat, slammis exustus est. Horat. lib. carm. 1. ode 3. v. 36.

Perrupit Acheronta Herculeus labor. Nil mortalibus arduum est.

Ovid. Met. 1. 9. v. 229.

At tu, Jovis inclyta proles,
Arboribus caesis, quas ardua gesserat Oete,
Inque pyram structis, arcus, pharetramque capacem,
Regnaque visuras iterum Trojana sagittas,
Ferre jubes Poeante satum: quo slamma ministro
Subdita. Dumque avidis comprenditur ignibus agger;
Congeriem silvae Nemeaeo vellere summam
Sternis:

Sternis: & imposità clavae cervice recumbis,
Haud aliud vultu, quam si conviva jaceres
Inter plena meri redimitus pocula sertis.
Jamque valens, & in omne latus diffusa sonabat,
Securosque artus, contemtoremque petebat
Flamma suum. Timuêre Dei pro vindice terrae.

GEMMA CXLIX.

Hercules Leonem Nemeaeum suffocans adstante clava, similem habes Macarii Abraxan, tab. 22.

De Hercule & Leone Virg. Aen. 8. v. 293.

Tu nubigenas, invicte, bimembris Hylaeumque Pholumque manu, tu Cresia mactas Prodigia, & vastum Nemea sub rupe Leonem.

Martial. de spectaculis epigr. 6. v. 2.

Prostratum Nemeës & vasta in valle Leonem, Nobile & Herculeum fama canebat opus.

Epigr. 15. v. 5.

Stravit & ignota spectandum mole Leonem, Herculeas potuit qui decuisse manus.

Papin. stat 6. Thebaid. v. 270.

Primus anhelantem duro Tyrinthius angens Pectoris attritu sua fregit in ossa Leonem.

L.4.

L. 4. Silv. 6. v. 41.

Hoc pectore pressus Vastator Nemeës.

In parte aversa literae vel signa abraxica yyy. kkk.

GEMMA CL.

Leo gradiens ore tenens praedam, posito astro inter pedes.

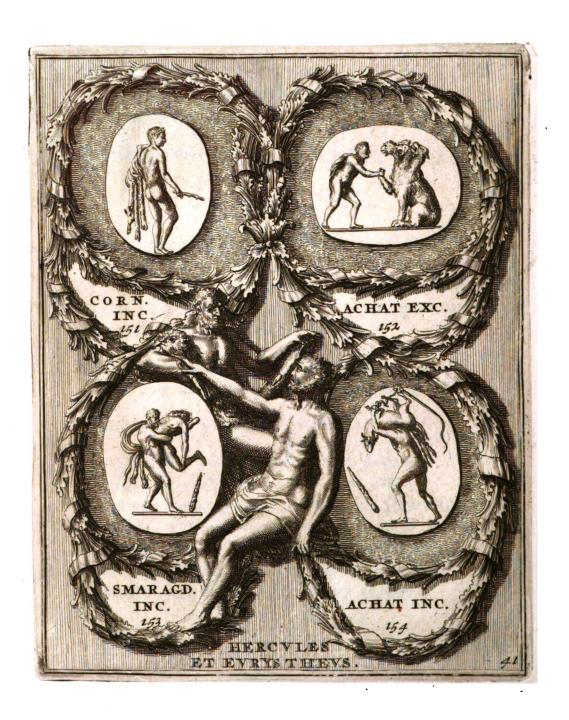
In parte aversa ABPACAZ. Vide sere similem Macarii Abraxan, Tab. 7.28. de verbo Abraxas vide gemmam 115. De praeda Leonis Ovid. 1.5. v. 177.

Dumque petit latebras foetae catulosque Leaenae; Ipse fuit Libycae praeda cruenta ferae.

Manil. Astr. l. 4. pag. 85. v. 26.

Quis dubitet, vasti quae sit natura Leonis?
Quasque suo dictet signo nascentibus arteis?
Ille novas semper pugnas, nova bella ferarum
Apparat, & pecorum spolio, vivitque rapinis.
Hoc habet, hoc studium, postis ornare superbos
Pellibus, & captas domibus praesigere praedas,
Et pacare metu silvas, & vivere rapto.

TABU-

TABULA QUADRAGESIMA PRIMA. EURYSTHEUS ET HERCULES.

Urystheus Stheneli filius Mycenarum rex, qui Junonis instinctu Herculi imperabat, ut varia monstra superaret, & ut ponderis magnitudine periret. Qua in re Eurystheus deceptus est, & Hercules semper victor rediit. De laboribus Herculis Virg. Aen. 8. v. 291.

Ut duros mille labores Rege sub Eurystheo, fatis Junonis iniquae Pertulerit.

Ovid. Met. 9. v. 181.

Mors mihi munus erit. Decet haec dare dona novercam. Ergo ego foedantem peregrino templa cruore
Busirim domui? saevoque alimenta parentis
Antaeo eripui? nec me pastoris Iberi
Forma triplex; nec forma triplex tua, Cerbere movit?
Vosne manus validi pressitis cornua tauri?
Vestrum opus Elis habet, vestrum Stymphalides undae,
Partheniumque nemus? vestra virtute relatus
Thermodontiaco coelatus baltheus auro,
Pomaque ab insomni male custodita dracone?
Nec mihi Centauri potuêre resistere, nec mi

Arcadiae vastator aper? nec profuit Hydrae Crescere per damnum, geminasque resumere vires? Quid? cum Thracas equos humano sanguine pingues, Plenaque corporibus laceris praesepia vidi, Visaque dejeci, dominumque ipsosque peremi? His elisa jacet moles Nemeaea lacertis? Hac caelum cervice tuli? desessa jubendo est Saeva Jovis conjux: ego sum indesessus agendo. Sed nova Pestis adest: cui nec virtute resisti, Nec telis armisve potest. Pulmonibus errat Ignis edax imis, perque omnes pascitur artus. At valet Eurystheus.

GEMMA CLI.

Theseus spolio tauri ornatus stans, dextra stipitem nodosum tenens; postquam Minotaurum & Taurum Atticum occiderat.

De Theseo Ovid. epist. Ariad. Theseo. v. 101.

Nec tua mactasset nodosa stipite, Theseu,
Ardua parte virum dextera, parte bovem!
Nec tibi, quae reditus monstrarent, sila dedissem,
Fila per adductas saepe recepta manus!
Non equidem miror, si stat victoria tecum.
Strataque Cretaeam bellua tinxit humum,
Non poterant sigi praecordia ferrea cornu.
Ut te non tegeres, pectore tutus eras.

Ovid.

Ovid. Met. 7. v. 433.

Te, maxime Theseu
Mirata est Marathon Cretaei sanguine Tauri.

GEMMA CLII.

Hercules Cerberum abstrahens. De Cerbero Ovid. Met. 7. v. 409.

Specus est tenebroso caecus hiatu:
Est via declivis, per quam Tirynthius heros
Restantem, contraque diem radiosque micantes
Obliquantem oculos, nexis adamante catenis,
Cerberon abstraxit: rabida qui concitus ira
Implevit pariter ternis latratibus auras:
Et sparsit virides spumis albentibus agros.

Virg. Aen. 6. v. 395.

Tartareum ille manu custodem in vincla petivit; Ipsius a solio regis traxitque trementem.

GEMMA CLIII.

Hercules Antaeum, quem procul a tellure tenent, suffocat, apposita clava.

De

De Antaeo. Lucan. 1. 4. v. 595.

Nec tam justa fuit Terrarum gloria Typhon, Aut Tityos, Briareusque ferox: coeloque pepercit, Quod non Phlegraeis Antaeum sustulit arvis. Hoc quoque tam vastas cumulavit munere vires, Terra sui foetus, quod, cum tetigêre parentem, Jam defecta vigent renovato robore membra.

v. 648.

Haerebis pressis intra mea pectora membris: Huc Antaëe cades. Sic fatus, sustulit alte Nitentem in terras juvenem. Morientis in artus Non potuit nati tellus summittere vires.

Stat. Theb. 1. 6. v. 890.

Herculeis pressum sic fama lacertis Terrigenam sudasse Libyn, cum fraude reperta Raptus in excelsum, nec jam spes ulla cadendi, Nec licet extrema matrem contingere planta.

GEMMA CLIV.

Hercules Taurum Pasiphaës formosissimum ex Creta ad Eurystheum deducens, adstante clava. Vide Diodorum Sic. l. 4. cap. 13.

De

De Tauro Pasiphaës Virg. Aen. 1.6. v. 24.

Hic crudelis amor Tauri, suppostaque furto Pasiphaë, mixtumque genus, prolesque biformis Minotaurus inest, Veneris monumenta nefandae: Hic labor ille domûs, & inextricabilis error.

Propert. 1 2. eleg. 23. v. 113.

Uxorem quondam magni Minois, ut ajunt, Corrupit torvi candida forma bovis.

Martial. spectat. 1. epigr. 5.

Junctam Pasiphaën Dictaeo, credite, tauro Vidimus; accepit fabula prisca sidem.

TABULA QUADRAGESIMA SECUNDA. HERCULES ET ACHELOUS.

A Chelous, Oceani ac terrae filius. Hic cum Hercule duello certavit pro Deianira, Oenei Calydoniae regis filia, sed videns Herculem fortiorem, se vertebat in serpentem, deinde in Taurum, cui Hercules amputavit cornu, quod comiti fortunae datum, copiae cornu appellatum suit.

T De

De luctamine Herculis cum Acheloo Ovid. Met. 9. v. 82.

Induit ille toris a laeva parte lacertos; Admissumque trahens sequitur, deprensaque dura Cornua sigit humo; meque altà sternit arenà. Nec satis id suerat: rigidum fera dextera cornu Dum tenet, infregit; truncaque a fronte revellit.

GEMMA CLV.

Capita jugata Herculis & Deianirae, spolio leonis tecta.

De Hercule & Deianira Ovid. epist. Paridis Helenae v. 265.

Ut ferus Alcides Acheloiia cornua fregit, Dum petit amplexus, Deïanira, tuos. Nostra per has leges audacia fortiter isset: Teque mei scires esse laboris opus.

GEMMA CLVI.

Capita jugata Ptolemaei, & Arsinoës, Aegypti regis & reginae, fratris & sororis, ex Ptolemaeo Lago & Berenice.

Ωðε

De iis Theocrit. eidyl. 17.

φθέγξομαι ἐστομένοιε. ἀρετήν γε μεν ἐκ Διὸς ἀιτο.

Οὐς τέκετο κρόιοως Ρ'έω βασιλημός ἐλύμωσου .

Ε'ν δὲ λέχων σόριυσιν ἰωύειν Ζίωὶ καὶ Η΄εη,

Χαῖς' ἀναξ Πγλεμαῖε · σέθεν δ' ἐγὰ ἴσα κὶ ἄλλων

Μνώσομαι ἡμιθέων · δοκέω δ' ἔπων ἐσα κὶ ἄλλων

Ανώσομαι ἡμιθέων · δοκέω δ' ἔπων ἐκ ἀπόβληγον

Ανώσομαι ἡμιθέων · δοκέω δ' ἔπων ἐκ ἀπόβληγον

Ανώσομαι ἡμιθέων · δοκέω δ' ἔπων ἐκ ἀπόβληγον

Ergo amat ex animo conjux fratremque virumque. Taliter in thalamum quondam coière jugalem Quos Rheam genuisse ferunt, quibus omnia parent, Sic se complexi fratrem soror, ille sororem Jupiter & Juno lectum venère in eundem, Quem stravisse ferunt redolentibus Irida palmis. Salve rex Ptolemaee, tuos ego semper honores, Sicut & heroum laudes, & facta aliorum Carmine non humili, nec quod contemnere possit Posteritas ventura, canam: tibi Jupiter aequus Virtutem dabit, & faciet virtute beatum.

GEMMA CLVII.

Caput Platonis Philosophi, qui Athenis natus est, ex Aristone patre & matre Perictiona, quae a Solone genus ducebat, antea Aristocles, ex avi nomine vocatus. De ejus vita & tumulo Diog. Laërt. 1. 3. segm. 43. & 44.

T 2

Σωφερ-

Σωφεοτύνη αφφέρων θνητών ήθει τε δικαίω Ενθάδε δη κάται δίω Αριτοκλέης. Εί δε τις εκ πάντων σοφίης μέχαν έσχεν έπαινου, Τύτον έχο αλάτον, κων φθόνω έχ έπεται.

Éregor de

Γαΐα μεν εν πόλπω κρύπτι τόδε σώμα Πλάτων. -Τυχη δ' άθανάτων τάξιν έχι μακάρων Τίδ Α'ρίτων. τόν τις καὶ τηλόθι ναίων Τιμα άνης άχαθὸς Θὰον ἰδόντα βίον.

Justitia cunctis praestans, vitaque modesta,
Hoc situs in tumulo divus Aristocleës.
Si quemquam ad magnos sapientia vexit honores,
Hunc citra invidiam vexit & ipsa virum.

Alterum.

Corpus habet gremio contestum terra Platonis, Mens sed habet superûm testa beata Deûm. Divinum quem jam veneratur quisquis honestus, Et probus est, cujus vel procul est regio.

GEMMA CLVIII.

Caput Homeri, qui fuit Poetarum omnium praestantissimus & sloruit circiter 160 annis ante Romam conditam teste Corn. Nepote, in Chronicis. Primum Melesigenes vocatus, quod ad Melenem sluvium natus erat. Caecum, etiam & vinosum, fuisse volunt.

Horat.

Horat. l. 1. epist. 19. v. 2.

Nulla placere diu, nec vivere carmina possunt Quae scribuntur aquae potoribus: ut male sanos Adscripsit Liber Satyris Faunisque Poëtas. Vina fere dulces oluerunt mane Camoenae: Laudibus arguitur vini vinosus Homerus.

Horat. de arte Poëtica v. 73.

Res gestae regumque, ducumque, & tristia bella Quo scribi possent numero monstravit Homerus.

Sil. Ital. 1. 13. v. 788.

Carmine complexus terram, mare, sidera, manes Et cantu Musas & Phoebum aequavit honore. Atque haec cuncta, prius, quam cerneret ordine terris Prodidit, & vestram tulit usque ad sidera Trojam.

De ejus patria incerta Gell. 1. 3. c. 11.

Εππε έριδμαίνεσε πόλεις διὰ ρίζαν Ομήγε. Κύμη, Σμύγνα, ΧίΦ, Κολοφών, ΠύλΦ, ΑγγΦ, Α΄θηναι.

Cl. Gronovii Graec: antiq: tom 2. 18.

Smyrna, Rhodos, Colophon, Salamis, Chios, Argos,
Athenae,
Orbis de Patria certat, Homere, tua.
T 2 T A-

TABULA QUADRAGESIMA TERTIA.

P A N.

PAn, pastorum atque totius Naturae Deus; dicitur Syringem amasse, quam cum, Ladonem amnem Arcadiae transire non potens, Nympharum precibus in palustrem calamum mutatam vidisset, ex hoc statim composuit fistulam; & illius nomine septem imparibus calamis simul junctis vocavit.

Virg. eclog. 2. v. 32.

Pan primus calamos cera conjungere plures Instituit, Pan curat ovis oviumque magistros. Nec te poeniteat calamo trivisse labellum.

Ovid. Met. l. 1. v. 705.

Panaque, cùm prensam sibi jam Syringa putaret, Corpore pro Nymphae calamos tenuisse palustres: Dumque ibi suspirat, motos in arundine ventos Essecisse sonum tenuem, similemque querenti: Arte novà vocisque Deum dulcedine captum, Hoc mihi concilium tecum, dixisse, manebit: Atque ita disparibus calamis compagine cerae Inter se junctis nomen tenuisse puellae.

GEM-

GEMMA CLIX.

Caprimulgus cum duabus capellis sub arbore. De iis Virg. eclog. 4. v. 21.

Ipsae lacte domum referent distenta capellae Ubera: nec magnos metuent armenta leones.

Virg. eclog. 2. v. 19.

Despectus tibi sim, nec, qui sim, quaeris, Alexi: Quam dives pecoris, nivei quam lactis abundans. Mille meae Siculis errant in montibus agnae. Lac mihi non aestate, novum non frigore desit.

V. 40.

Praeterea duo, nec tuta mihi valle reperti Capreoli, sparsis etiam nunc pellibus albo, Bina die siccant ovis ubera: quos tibi servo.

GEMMA CLX.

Juvenis in curru ab geminis capris decurrentibus tractus. Vide similem in Patini familia Renia pag. 239. De capris Virg. Aen. 4. v. 152.

Ecce ferae saxi dejectae vertice caprae Decurrere jugis: alia de parte patentis

Trans-

Transmittunt cursu campos, atque agmina cervi Pulverulenta suga glomerant, montisque relinquunt.

Martial. 1. 4. epigr. 52.

Gestari junctis nisi desinis, Aedyle, capris. Qui modo sicus eras, jam caprisicus eris.

De curru Ovid. Met. 2. v. 105.

Ergo, qua licuit genitor cunctatus, ad altos Deducit juvenem Vulcania munera currus.

GEMMA CLXI.

Daedalus sibi & Icaro alas fabricans, ut e Creta evolarent, & Minoëm Dictaei regem effugerent. Vide celeberr. I. Gronovii antiquitates Graecas tom. 1. R.R. Ovid. de arte Amandi l. 2. v. 43.

Ingenium mala saepe movent. Quis crederet unquam,
Aërias hominem carpere posse vias?
Remigium volucres disponit in ordine pennas:
Et leve per lini vincula nectit opus:
Imaque pars ceris astringitur igne solutis:

Imaque pars ceris astringitur igne solutis Finitusque novae jam labor artis erat.

Tractabat ceramque puer pennasque renidens, Nescius haec humeris arma parata suis. Cui pater, his, inquit, patria est adeunda carinis:

Hac

Hac nobis Minos effugiendus ope. Aëra non potuit Minos; alia omnia claust. Quem licet: inventis aëra rumpe meis.

Ovid. trist. 3. eleg. 4. v. 21.

Quid fuit, ut tutas agitaret Daedalus alas ; Icarus immensas nomine signet aquas? Nempe quod hic alte, demissius ille volabat. Nam pennas ambo nonne habuêre suas?

Epist. Leandri Heroni v. 49.

Nunc daret audaces utinam mihi Daedalus alas! Icarium quamvis hic prope littus adest.

Sil. Ital. l. 12. v. 89.

Majores fecere manus, quum regna timeret Dictaei regis, (sic fama est) linquere terras Daedalus invenit: nec toto signa sequenti Orbe dare; aetherias aliena tollere in auras Ausus se penna, atque homini monstrare volatus.

GEMMA CLXII.

Aquila vel vultur juxta arborem, praedam rostro lanians & capreae duae ponticulum vel rupem ascendentes, infra quem similis aquila. Dc

Digitized by Google

De aquila, lepore, & caprea Juvenal. Sat. 14. v. 79.

Hic est ergo cibus magni quoque vulturis, & se
Pascentis, propria cum jam facit arbore nidos.
Sed leporem aut capream famulae Jovis & generosae
In saltu venantur aves: hic praeda cubili
Ponitur: unde autem, cum se matura levarit
Progenies stimulante same, sestinat ad illam,
Quam primum praedam rupto gustaverat ovo.

De caprea Martial. 1. 13. epigr. 100.

Pendentem summa capream de rupe videbis, Casuram speres, decipit illa canes.

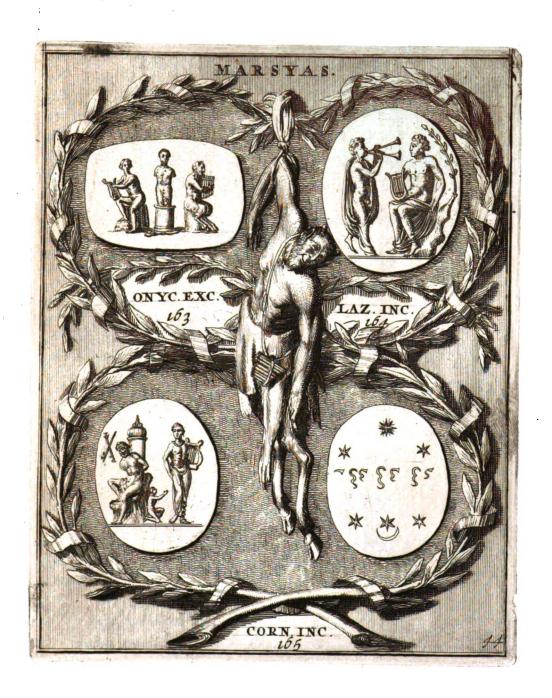
TABULA QUADRAGESIMA QUARTA.

MARSYAS.

Arfyas fuit Tibicen, e Phrygia, & eatemeritate, ut ipsum Phoebum ad cantus certamen ausus est provocare, a quo victus & excoriatus est. Teste Ovid. Met. 1. 6. v. 387.

Clamanti cutis est summos derepta per artus: Nec quicquam, nisi vulnus erat, cruor undique manat; Detectique patent nervi: trepidaeqne sine ullà Pelle micant venae. Salientia viscera possis, Et perlucentes numerare in pectore sibras.

GEM-

GEMMA CLXIII.

Tmolus Judex inter Apollinem & Marsyam, Lyra & tibiis decertantes. De iis Ovid. Met. 11. v. 153.

Pan ibi dum teneris jactat sua carmina nymphis Et leve ceratà modulatur arundine carmen; Ausus Apollineos prae se contemnere cantus, Judice sub Tmolo certamen venit ad impar. Monte suo senior Judex consedit, & aures Liberat arboribus quercu coma caerula tantum Cingitur; & pendent circum cava tempora glandes.

L. Begerus similem gemmam in Thesauro Brandeburgico exhibet pag. 190. & ibi Bacchus AIETMNHTHE vocatur, sed crederem, virum doctum non satis bene observasse istam gemmam, forte huic similem.

GEMMA CLXIV.

Apollo, trunco arboris insidens, dextra Lyram tenens, adstante tibicine, duas pariter tibias inslante. Ovid. Met. 11. v. 160.

Isque Deum pecoris spectans, in judice, dixit, Nulla mora est, calamis agrestibus insonat ille.

 \mathbf{V} 2

v. 168.

v. 168.

Tenuit manus altera plectrum: Artificis status ipse fuit. Tum stamina docto Pollice sollicitat: quorum dulcedine captus Pana jubet Tmolus Citharae submittere cannas...

De duabus tibiis Martial. 1. 14. epigr. 64.

Ebria nos madidis rumpit tibicina buccis: Saepe duas pariter, saepe monaulon habet.

Virg. Aen. 9. v. 617.

O vere Phrygiae, neque enim Phryges, ite per alta: Dindyma; ubi adsuetis bisorem dat tibia cantum:

GEMMA CLXV.

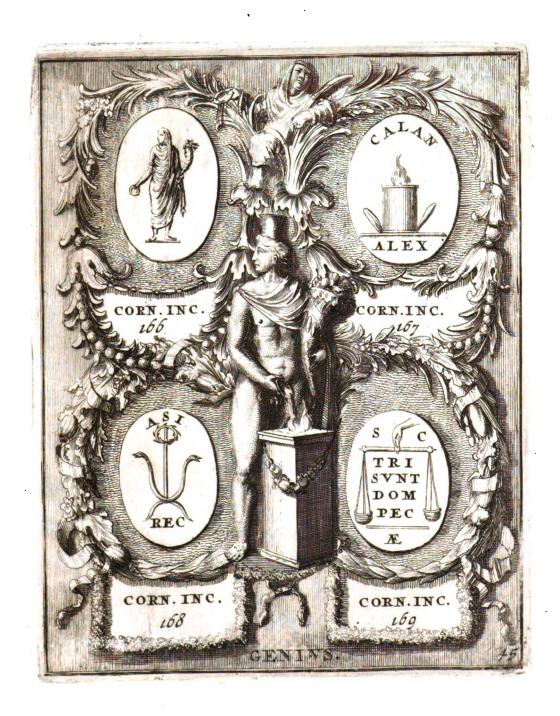
Marsyas excoriandus columnae alligatus, adstante: Apolline, & Satyro genu slexo. De iis Ovid: Met.l. 6. v. 383.

Rettulit exitium; Satyri reminiscitur alter: Quem Tritoniaca Latous arundine victum Affecit poena, quid me mihi detrahis inquit: Ah piget: Ah non est, clamabat, tibia tanti!

In aversa parte Sol, Luna & quinque stellae cum Characteribus abraxicis. Proculdubio septem planetae.

De

Digitized by Google

De iis Manil. Astr. I. 1. pag. 25. v. 26.

Sunt alia adverso pugnantia sidera mundo, Quae coelum terramque inter volitantia pendent, Saturni, Jovis, & Martis, Solisque: sub illis Mercurius Venerem inter agit Lunamque locatus.

TABULA QUADRAGESIMA QUINTA.

DEUS GENIUS.

Enius, omnis naturae Deus, & uniuscujusque anima rationalis. Genius numen est quod nobis nascentibus datur. Teste Servio.

De genio Tibull. 1. 2. eleg. 2.

Dicamus bona verba, venit natalis ad aras.
Quisquis ades lingua vir mulierque fave.
Urantur pia thura focis; urantur odores.
Quos tener e terra divite mittit Arabs.
Ipse suos Genius adsit visurus honores,
Cui decorent sanctas mollia serta comas.
Illius puro distillent tempora nardo,
Atque satur libo sit, madeatque mero.

L. 4. eleg. 5.

Magne Geni cape thura libens votisque faveto
Si modo, cum de me cogitat, ille calet.

V 3. Genio

Genio res sacra siebat mero ac sloribus, teste Horat. epist. 1. 2. v. 143.

Silvanum lacte piabant, Floribus & vino Genium memorem brevis aevi.

GEMMA CLXVI.

Deus Genius stans, dextra pateram, sinistra Cornucopiae tenens.

De Genio Horat. epist. 1. 2. epist. 2. v. 187.

Scit Genius, natale comes qui temperat astrum, Naturae Deus humanae, mortalis in unum Quodque caput, vultu mutabilis, albus & ater.

GEMMA CLXVII.

Ara accensa inter duos clypeos, cum inscriptione CALANus ALEXandro.

Calanus Philosophus ex Gymnosophistis Indis (A-lexandro Magno superbienti fragilitatem humanam objiciens) fertur, cum in rogum ardentem adscenderet, dixisse, o praeclarum discessum e vita! cum, ut Herculi contigit, mortali corpore cremato, in lucem animus excesserit. Cumque Alexander eum rogaret, si quid vellet, ut diceret; optime, inquit: propediem te videbo. Quod ita contigit, nam Babylone paucis post die-

GEMMAE ANTIQUAE. 159 diebus Alexander mortuus est. Vide Ciceronem de Divinatione 1. 1. c. 23.

GEMMA CLXVIII.

Sceptrum vel baculum, lauro coronatum inter geminos angues, cum inscriptione ASIa RECepta. In memoriam victoriae, per Augustum Caesarem partae. De victoria Caesaris Virg. georg. 1. 2. v. 170.

Et te, maxime Caesar: Qui nunc extremis Asiae jam victor in oris Inbellem avertis Romanis arcibus Indum.

De geminis serpentibus Ovid. Met. 3. v. 324.

Nam duo magnorum viridi coëuntia silvâ Corpora serpentum bacula violaverat ictu.

GEMMA CLXIX.

Manus de Coelo demissa, bilancem tenens cum inscriptione TRI. SVNT. DOM. PEC. SC. Æ. Forsan TRIbuta SVNT DOMitiani PECulia vel DOMitiano PECuliaria Senatus Consulto, exærario. Vide Suetonium in vita Domitiani. cap. 12. Sive mavis TRIbuta SVNT DOMinis PECuliaria; uti passim Dominus in malam partem pro tyranno sumtus est, Augustus se Dominum appellari vetuit, teste Suetonio in ejus vita cap. 53.

Digitized by Google

De Tributis Ovid. de nuce, v. 87.

Felix, secreto quae nata est arbor in agro, Et soli domino ferre tributa potest.

Stat. 4. fylv. 1. v. 40.

Restat Bactra novis, restat Babylona tributis Fraenari.

TABULA QUADRAGESIMA SEXTA.

FORTUNA.

Portuna ab Antiquis Dea credita, & apud Praenestinos Antiates praecipue culta. De Fortuna Lucan. 1. 2. v. 193.

Vidit fortuna colonos Praenestina suos cunctos simul ense recisos, Unius populum pereuntem tempore mortis.

Juvenal. sat. 10. v. 365.

Nullum numen habes, si sit prudentia; nos te Nos facimus, Fortuna Deam Coeloque locamus.

De statua Fortunae ad Prytaneum Aelian. cl. viri Jacobi Perizonii l. 9. cap. 39.

De

De templo & cultu fortunae Ovid. fast. 1. 5. v. 729.

Nec te praetereo, populi Fortuna potentis Publica; cui templum luce sequente datum.

Fast. 6. v. 781.

Plebs colit hanc: quia, qui posuit, de plebe suisse Fertur, & ex humili sceptra tulisse loco.

Convenit & servis: servà quia Tullius ortus

Constituit dubiae Templa propinqua Deae.

GEMMA CLXX.

Bonus Eventus, dextra spicas, sinistra cornucopiae tenens.

De Eventu Ovid. epist. ex Ponto l. 2. epist. 2. v. 31.

Tuta petant alii fortuna miserrima tuta est:

Nam timor Eventus deterioris abest.

Qui rapitur fatis, quid praeter fata requirat?

Saepe creat molles aspera spina rosas.

Epist. Phyllidis Demophoonti. v. 85.

Exitus acta probat. Careat successibus opto, Quisquis ab Eventu facta notanda putat.

GEM-

GEMMA CLXXI.

Duo cormacopiae decussatim temoni imposita inter duos orbes.

De Cornucopiae Ovid. Met. 9. v. 91.

Incessit, totumque tulit praedivite cornu Autumnum, & mensas felicia poma secundas.

De Gubernaculo Virg. Aen. 5. v. 176.

Ipse gubernaculo rector subit, ipse magister: Hortaturque viros clavumque ad littora torquet.

De duobus Orbibus & temone vel fortuna, vide Manil. Astr. notas pag. 106. in sphaera barbarica.

Actiacosque sinus inter suspensus uterque Orbis, & in ponto coeli fortuna natabit:

GEMMA CLXXII.

Gubernaculum & Palma juxta Orbem. De gubernaculo Palinuri Virg. Aen. 6. v. 349.

Namque gubernaculum multa vi forte revolsum, Cui datus haerebam custos, cursusque regebam Praecipitans traxi mecum.

Dc

De Palma Virg. Aen. 5. v. 519.

Amissa solus palma superabat Acestes. Qui tamen aërias telum contendit in auras, Ostentans artemque pater, arcumque sonantem.

De mundo vel orbe Virg. ecl. 4. v. 50.

Aspice convexo nutantem pondere mundum, Terrasque, tractusque maris, coelumque profundum: Aspice, venturo laetentur ut omnia saeclo.

GEMMA CLXXIII.

Rota cum inscriptione FORTuna SOCialis. De fortuna & rota Virg. Aen. 6. v. 614.

Ne quaere doceri Quam poenam, ant quae forma viros fortunave mersit Saxum ingens volvunt alii, radiisque rotarum Destricti pendent: sedet, aeternumque sedebit, Infelix Theseus.

Aen. 12. v. 675.

Subdideratque rotas, pontisque instraverat altos. Jam jam fata, soror, superant. Absiste morari: Quo Deus, & quo dura vocat fortuna, sequamur.

X 2 T A-

TABULA QUADRAGESIMA SEPTIMA.

ROMULUS.

Artis ex Ilia filius, Numitoris nepos, cum fratre Remo eodem partu editus, primus rex & Deus peculiaris Romanorum, etiam Quirinus dictus, teste Ovidio fast. 2. v. 475.

Proxima lux vacua est: at tertia dicta Quirino.

Oui tenet hoc nomen, Romulus ante fuit.

Sive quod hasta curis priscis est dicta Sabinis:

(Bellicus a telo venit in astra Deus)

Sive suum regi nomen posuère Quirites:

Seu quia Romanis junxerat ille Cures.

Nam pater armipotens, postquam nova moenia vidit,

Multaque Romulea bella peracta manu,

Jupiter, inquit, habet Romana potentia vires:

Sanguinis officio non eget illa mei.

Redde patrinatum: quamvis interdicit alter,

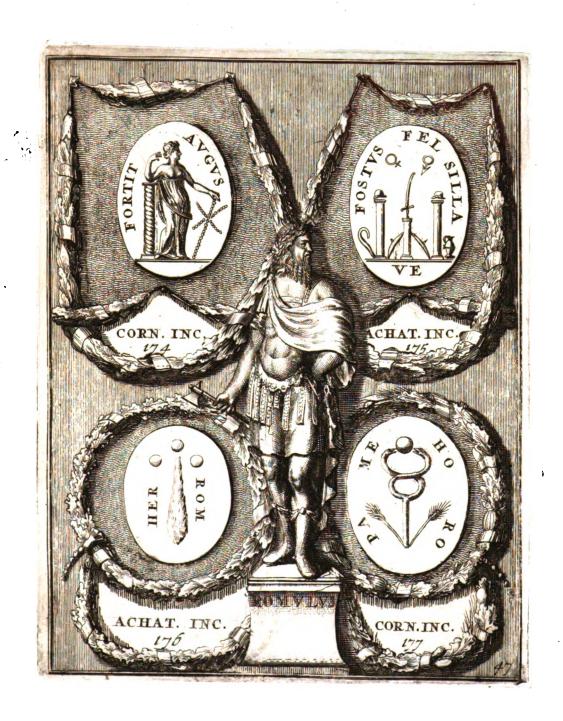
Prose, proque Remo, qui mihi restat, erit.

Unus erit, quem tu tolles in caerula Coeli;

Tu mihi dixisti: sint rata dicta Jovis.

Jupiter annuerat. Nutu tremefactus uterque Est polus ; & coeli pondera sensit Atlas.

V. 495-

V. 495.

Hinc tonat, hinc missis abrumpitur ignibus aether. Fit suga: Rex patriis astra petebat equis.

GEMMA CLXXIV.

Stolata stans, dextro cubito columnae innitens, cum inscriptione FORTITudo AVGVSti.
De fortitudine Ovid. fast. 5. v. 595.

Rite Deo templumque datum nomenque bis ulto: Et meritus votis debita solvit honos. Solemni Ludos circo celebrate, Quirites: Non visa est fortem scena decere Deum.

Virg. Georg. 2. v. 531.

Corporaque agresti nudat praedura palestrae.

Hanc olim veteres vitam coluêre Sabini,

Hanc Remus, & frater: sic fortis Etruria crevit.

Ovid. Met. 13. v. 236.

Tempore ab hoc quodcunque potest fecisse videri Fortiter iste, meum est.

GEMMA CLXXV.

Galeae duae & ensis tribus columnis impositae, inter X 3 ClyClypeos, lituum & praesericulum appositis signis Martis & Veneris, cum inscriptione FOSTVS FELix SILLA VEnustus.

De clipeis, lituo, galeis, & armis. Virg. Aen. 7. v. 183.

Multaque praeterea sacris in postibus arma, Captivi pendent currus, curvaeque secures, Et cristae capitum, & portarum ingentia claustra, Spiculaque, clipeique, ereptaque rostra carinis. Ipse Quirinali lituo parvaque sedebat. Succinctus trabea, laevaque ancile gerebat.

De Sylla oppressore Lucan. l. 2. v. 139.

Sylla quoque immensis accessit cladibus ultor. Ille quod exiguum restabat sanguinis Urbi Hausit.

L. 4. v. 821.

Jus licet in jugulos nostros sebi fecerit ense Sylla potens.

L. 6. v. 300.

Ipse furenteis,
Dux tenuit gladios felix, ac libera legum
Roma fores, jurisque tui, vicisset in illo
Si tibi Sylla loco. Dolet heu, semperque dolebit,
Quod scelerum Caesar prodest tibi summa tuorum
Cum genero pugnasse pio.

De

GEMMAE ANTIQUAE.

167

De cognomine Syllae Felicis & Venusti, vide Rhodiginum l. 24. cap. 6.

Sil. Ital. 1. 13. v. 858.

Imperium hic primus rapiet, sed gloria culpae, Quod reddet solus, nec tanto in nomine quisquam Existet Syllae qui se velit esse secundum.

GEMMA CLXXVI.

Clava Herculis cum tribus malis Hesperidum & inscriptione HERculi ROMano. De cujus poma tenentis statua Perier No. 2. 3. 4.

De Hercule & Pomis Ovid. Met. 9. v. 190.

Pomaque ab insomni male custodita Dracone. Nec mihi Centauri potuère resistere, nec mi Arcadiae vastator aper.

GEMMA CLXXVII.

Caduceus aristis, & Globo terrarum insignis, cum inscriptione ME. HO. RO. PA. Forsan MEmoria HOnorabilis ROmanae PAcis. Quae totum orbem pacabat & annonam proferebat.

De Pace Romana Ovid. Met. 15. v. 830.

Quodcumque habitabile tellus Sustinet, hujus erit. Pontus quoque serviet illi.

Pace

Pace data terris, animum ad civilia vertet Jura suum, legesque feret justissimus auctor.

De aristis Virg. eclog. 1.v. 70.

Post aliquot mea regna videns mirabor aristas. Impius haec tam culta novalia miles habebit.

De orbe pacato Virg. eclog. 4. v. 15.

Ille Deûm vitam accipiet, divisque videbit Permixtos heroas, & ipse videbitur illis, Pacatumque reget patriis virtutibus orbem.

TABULA QUADRAGESIMA OCTAVA.

ROMA.

R Oma Regina urbium, Terrarum Dea, totius Orbis olim caput.
De Roma Martial. l. 21. epigr. 8.

Terrarum Dea, Gentiumque Roma Cui par est nihil, & nihil secundum.

Ovid. fast. 1. v. 209.

At postquam fortuna loci caput extulit hujus; Et tetigit summos vertice Roma Deos.

Virg.

Virg. eclog. 1.v. 25.

Verum haec tantum alias inter caput extulit urbeis, Quantum lenta solent inter viburna cupressi.

Propert. 1. 3. eleg. 21. v. 17.

Omnia Romanae cedent miracula Terrae.

Natura hic posuit quidquid ubique suit.

Armis apta magis tellus, quam commoda noxae,
Famam, Roma, tuae non pudet historiae.

GEMMA CLXXVIII.

Caput Julii Caesaris laureatum positis a cervice Lituo, ad verticem stella, in signum consecrationis. Ovid. Met. 15. v. 746.

Caesar in urbe sua Deus est, quem Marte Togâque Praecipuum, non bella magis sinita triumphis, Resque domi gestae, properataque gloria rerum In Sidus vertêre novum, Stellamque comantem. Quam sua progenies, neque enim de Caesaris actis. Ullum majus opus, quam quod pater extitit hujus.

Propert. celeberrimi Brouchusii l. 4. eleg. 6. v. 59.

At pater Idalio miratus Caesar ab astro, Sum Deus; en nostri sanguinis ista sides.

GEM-

GEMMA CLXXIX.

Caput Caligulae laureatum, de quo Ausonii Caesares.

Post hunc castrensis caligae cognomine Caesar

Successit saevo saevior ingenio:

Caedibus, incestisque dehinc maculosus, & omni

Crimine pollutum qui superavit avum.

GEMMA CLXXX.

Caput Neronis laureatum, de quo Ausonii Caesares.

Aeneadum generis qui sextus & ultimus heres,
Polluit, & clausit fulia sacra Nero.
Nomina quot pietas, tot habet quoque crimina vitae.
Disce ex Tranquillo, me meminisse piget.

Boët, 1. 2. metr. 6.

Novimus quantas dederit ruinas, Urbe slammata, patribusque caesis, Fratre qui quondam ferus interemto, Matris essuso maduit cruore.

Sueton. Clarissimi Graevii pag. 545.

Quis negat Aeneae magna de stirpe Neronem? Sustulit hic matrem, sustulit ille patrem.

GEMMA CLXXXI.

Orbis intra Lunam crescentem & Astra duo, cum inscriptione ROMA VICTrix.

GEMMAE ANTIQUAE.

De Roma Victrice & Orbe Ovid. trist 1.3.eleg.7.v.51.

Dumque suis Victrix omnem de montibus Orbem Prospiciet domitum Martia Roma, legar.

Petron Satyr. pag. 166.

Orbem jam totum victor Romanus habebat. Qua mare, qua terra, qua sidus currit utrumque, Nec satiatus erat.

TABULA QUADRAGESIMA NONA.

VICTORIA.

VIctoria ab Antiquis pro Dea habita, cujus simulachrum Alatum, palmam & coronam praeserens, singebatur. De victoria Ovid. trist. lib. 2. eleg. 1. v. 169.

Sic assueta tuis semper Victoria castris Nunc quoque se praestet, notaque signa petat: Ausoniumque ducem solitis circumvolet alis. Ponat & in nitida laurea serta comâ.

De alis niveis Victoriae Sil. Ital. 1. 15. v. 98.

Mecum Honor, & laudes, & laeto Gloria vultu. Et decus, & niveis Victoria concolor alis. Me cinclus lauro perducit ad astra triumphus.

GEMMA CLXXXII.

Roma victrix thoraci insidens, dextra victoriolam tenens, sinistra clypeo innitens.

Y 2

Dc

De urbe Roma victrice Ovid. fast. 4. v. 827.

Vox fuit haec regis, condenti Jupiter urbem, Et genitor Mavors, Vestaque mater ades: Quosque pium est adhibère Deos, advertite cuncti: Aus picibus vobis hoc mihi surgat opus. Longa sit huic aetas, dominaeque potentia terrae: Sitque sub hac oriens occiduusque dies.

GEMMA CLXXXIII.

Victoria alata dextra coronam, sinistra palmam tenens. De Victoria Claudian. in laudem Stiliconis.

Ipsa duci sacras Victoria panderet alas, Et palma viridi gaudens, & amicta trophaeis, Custos imperiivirgo, quae sola medêris Vulneribus, nullumque doces sentire laborem.

Horat. Satyr. 1. 1. v. 4.

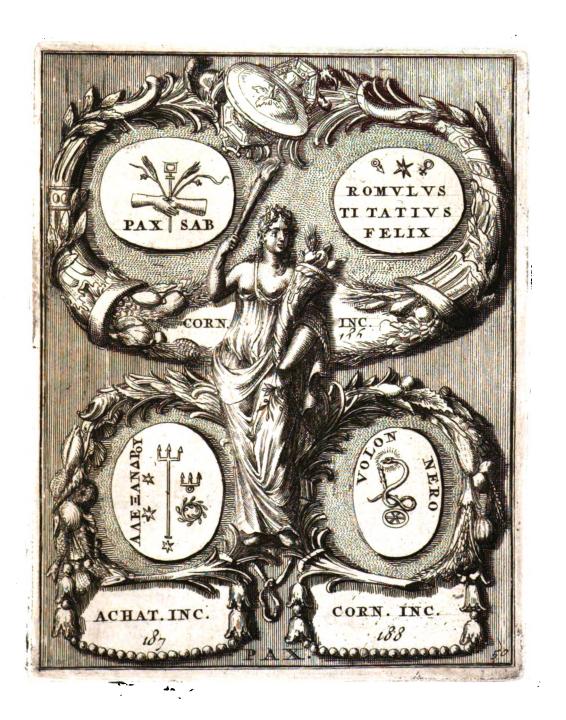
O fortunati mercatores, gravis annis Miles ait, multo jam fractus membra labore. Contra, mercator, navim jactantibus Austris, Militia est potior. Quid enim? concurritur: horae Momento cita mors venit, aut victoria laeta.

Sil. Ital. 1. 14. v. 675.

Pro praeda fuit, & sese contenta, nec ullo Sanguine pollutis plausit victoria pennis.

GEM-

GEMMA CLXXXIV.

Victoria palmifera in bigis decurrens; vide fimilem nummum Corynthiorum, in Coloniis Cl. Antiquarii Jo. Vaillantii tom. 1. pag. 306. & tom. 2. pag. 12.

De Victoria Martial. 1. 8. epig. 78.

Quid numerem currus, terdenaque praemia Palmae, Quae dare non semper consul uterque solet.

Virg. Georg. 1. 3. v. 110.

Nec mora, nec requies, aut fulvae nimbus arenae Tollitur: humescunt spumis, flatuque sequentum. Tantas amor laudum, tantae est Victoria curae. Primus Erichtonius currus & quatuor ausus Jungere equos, rapidusque rotis insistere victor.

TABULA QUINQUAGESIMA.

P A X.

Pax ab Antiquis pro Dea culta. Romae adorata in templo magnificentissimo, foro proximo, ab Claudio inchoato, ab Vespasiano perfecto, & Commodo imperante incendio consumpto, teste Herodiano I. 1. cap. 14. De pace Lucan. suppl. 7. v. 1.

Jam se post clades tantas, tot vulnera gentis Ausoniae, & strages populorum, absumpserat ipsum Civilis furor, & terris pax alma refulsit. Y 2 Ovid. Ovid. fast. l. 1. v. 703.

Sub juge bos veniat; sub terras semen aratas.

Pax Cererem nutrit: pacis alumna Ceres.

Sil. Ital. 1. 11. v. 594.

Pax optima rerum, Quas homini novisse datum est: pax una triumphis Innumeris potior: pax custodire salutem Et cives aequare potens, revocetur in arces.

Coripp. 1. 3. v. 6.

Quisquis amat pacem, tutus sub pace manebit. Et qui bella volunt, bellorum slade peribunt.

GEMMA CLXXXV.

Dextrae conjunctae caduceum, aristas, & fruges tenentes, cum inscriptione PAX SABinorum.

In aversa parte ROMVLVS TItus TATIVS FELIX apposita stella inter Veneris & Martis signa.

De Pace Sabinorum Ovid. Met. 14. v. 803.

Pace tamen sisti bellum, nec in ultima ferro Decertare, placet; Tatiumque accedere regno. Occiderat Tatius, populisque aequata duobus, Romule, jura dabas: posità cum casside Mavors Talibus adfatur Divûmque hominumque parentem.

Fast.

Fast. 6. v. 93.

Haec ubi narravit Tatium, fortemque Quirinum Binaque cum populis regna coîsse suis. Et Lare communi soceros generosque receptos. His nomen junctis sunius, inquit, habet.

De pace, stella, & signis Manil. Astr. pag. 1. v. 15.

Hoc sub pace vacat tantum. Juvat ire per ipsum Aëra, & immenso spatiantem vivere coelo, Signaque & adversos stellarum noscere cursus. Quod solum novisse, parum est. Impensius ipsa Scire juvat magni penitus praecordia mundi Quaque regat generetque suis animalia signis Cernere, & in númerum Phoebo modulante referre.

GEMMA CLXXXVI.

Tridens inter stellas, & coronam, signumque tricuspidale, cum inscriptione AMEZANAPOT. Forsan in memoriam victoriae navalis, vel trajectus maris vel sluvii. De Alexandro Sil. 1.13. v. 163.

Post haec ostendens juvenem, sic virgo profatur: Hic ille est tellure vagus qui victor in omni Cursu signa tulit: cui pervia Bactra, Dacaeque Qui Gangem bibit, & Pellaeo ponte Nephatem Adstrinxit, cui stant sacro sua moenia Nilo.

GEM-

GEMMA CLXXXVII.

Anguis radiatus baculo nodoso implicitus, supra rotam se attollens, cum inscriptione VOLON NERO. Forsan VOLONtate NEROnis, vel VOLONes NEROnis. De mala voluntate Neronis, vide Sueton. cap. 34. Volones erant servi, qui bello Punico, quum deessent liberi, pro dominis suis pugnabant & capite hostis sibi libertatem quaerebant; teste Liv. 1. 24. cap. 14.

De Angue & rota Virg. Georg. 3. v. 37.

Invidia infelix Furias amnemque severum Cocyti metuet, tortosque Ixionis anguis Immanemque rotam, & non exsuperabile saxum.

Virg. Aen. 5. v. 273.

Qualis saepe viae deprensus in aggere serpens,
Aerea quem obliquum rota transiit, aut gravis ictu
Seminecem liquit saxo lacerumque viator,
Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus;
Parte serox, ardensque oculis, & sibila colla
Arduus attollens; pars volnere clauda retentat
Nexantem nodis, seque in sua membra plicantem.

Juvenal. sat. 13. v. 51.

Nec rota, nec Furiae, nec saxum, aut vulturis atri Poena: sed infernis hilares sine regibus umbrae. Improbitas illo suit admirabilis aevo.

FINIS.

I nunc

I nunc: Argentum, & Marmor vetus, Aeraque, & Arteis

Suspice: cum Gemmis Tyrios mirare colores:

Gaude, quod spectant oculi te mille loquentem.

Horat, l. 1. epist. 6. v. 17.

I puer, & caro perfer leve munus amico,

Qui meruit nugas primus habere meas.

Curre, sed instructus; comitetur Punica librum

Spongia: muneribus convenit illa meis.

Martial. 1.4. epigr. 10. v. 2.

Z

INDEX

INDEX

RERUM.

Α.		, Arcturus.	37
		Arcus.	52.77.78.97.115
BPACAZ	107. 108. 124.	Aries.	17.41.109.120.129
BLIGHTA TOU P. SP	•	Chrysomallus.	41
125. 156. Acefius.	129	Arion.	53
Achelous.	145	Arista.	62.174
Achilles.	-4) 22	Aristaeus.	58
Acis.	46	Ariston.	147
	123.124	Aristocles.	147
Aesculapius.	98	Arfinoe.	146
Aegis.	17	Arma Caesaris.	5.64
Aequator. Aeternitas.	66	Armenia.	,,,,,
Alexander Pius.	111.126	Artemisia.	88
	158.175	Ascalaphus.	61.62
Alexander magnus. Alcides.	146	Ascanius.	80
Amalthea.	10	Asia recepta.	159
	25.27.28.148	Astrum.	92
Amatorpoculi. Ammon.	12	Atlas.	20
Anacharsis.	25	Atropos.	114
	67.128.175	Attianus.	III
Anguis. Anferes.	50.120.175	Atys.	105
_	141	Augurium.	103
Antaeus.	108.109.113		,
Anubis.	- 1		В.
Apis.	14.109.113		45.
Apollo. 7. 68. 69. 70	. 63. 113. 123.	D Acchus.	132.135.137.155
131.155. Smintheus.	71	Balista.	III
Nomius.	•	Bellona.	87
Cynthius.	73 73	Bimater.	132
Actius.	83	Bos.	75.76
	68	Bromius.	132.133
Ejus Templum.	10.15.16.35.	Brutus.	116
Aquila Jovis Armiger.	10.17.10.37.	Buccina.	AC
109.122.153.		Buccinator.	126
Ara. 5.13.63.85.9	1.112.118.158		Cadu-
	•	•	Canal

INDEX RERUM.

	ADEV	K E K U	M.
С.	1	Cornicen.	8
		Cornix.	17
• Aduceus. 34.84.85	. 104. 167. 174	Corona.	111
Caepio.	116	Cornu.	133.134
Caefar.	118.169	Cornucopiae.	38.84.130.162
Divi filius.	83	Corvus.	130.17
Calanus.	158	Corytus.	115
Caligula.	169	Crates.	39
Cancer.	120	Creta.	8
Canis.	108. 109	Crocodylus.	125
Canopus.	110	Crux tautica.	109
Cantharus.	137	I —	7. 51. 53. 55. 56. 57. 118
Capellae.	151	Leonem do	mans. 53
Caprae.	153	Hirco insid	
Capricornus.	íí	Curtius.	21.43
Caprimulgus.	8.51	Currus.	151.152
Capita jugata.	39.146	Cuspis.	37
Capitolium.	50	Cybele.	3.4.105
Cassandra.	101	Cygnus.	18.19
Castanea.	32	Cyllenius.	
Caltor.	18	Cynofura.	34
Ceres.	31.89	Cyrene.	37 58
Cerberus.	58.143	Cythara.	113
Cestus.	49)	~**3
Charybdis.	46		D
Christi Monogrammon.	126		D.
Chrysippus.	27	Aedalus.	***
Ciconia.	67	Deianira.	152
Circe.	45	Delphinus.	146
Circinus.	4.5	Delphos.	37.3 ⁸ .47.53 68
Cista.	7	Deltoton.	
Clava Herculis.	167	Dextrae.	131
Cleopatra.	112	Diana.	174
Aegypti Regina.	29	Dictynna.	77
Philippo adamata.	112	Ephefina.	80.8 2
Clotho.	114	Delia.	82
Clypeus.	63.97.166	Trivia.	
Cochlea.	67	Diomedes.	85
Colonus.	31	Dionyfus.	22
Concordia,	85	Dominus.	132
Corbulo.	- 1	Domitianus.	159
Cornelia.	67		159
-VIIICIIA.	57	Doto nympha.	7.
	1		Z 2 Ema-

I	NDEX	RERUM.	
E.		Glaucus.	45.46
		Globus.	5.67
EMathium. Enfis.	4	Gorgon.	21.98
L'Enfis.	64.118.16	Gubernaculum.	62.162
Eoi.	• >		72.105
Ephelina.	80		
Epidaurius.	7. 124	H.	
Eques decurrens.	80	-	
Equites.	20	HAdrianus Aug. Harpocrates.	111
Equus.	75	Harpocrates.	113
Etruria.	165	Hasta.	97
Eventus.	161	Hecate.	. 86
Eurystheus.	141	LIallan	41
Eurytion.	96		0. 138. 141. 167
	90	Leonem suffocans.	139
F.		Cerberum domans.	143
		Antaeum vincens.	143
Acula Promethei.	42	Taurum Pasiphaës d	educens. 144
Falcifer.	24		esuperans. 145
Faunus.	127	Hercules & Deianir	2. 146
Felix Sylla.	86. 166	Romanus.	167
Felicitas publica.	94	Laurus ei sacra.	12
Fidelitas.		Hermanubis.	108
Fides.		Hesperii.	5
Fortitudo Aug.	165	Hesperidum mala.	167
Fortuna Aug. 4.62.1	23.160.162.163	Hipparchia.	39.40
Praenestina Dea.	160	Hippolytus.	81.101
Virilis.	98	Homerus.	148
Socialis.		Hortorum Deus.	2 22 117
Fostus Felix Sulla.		Hygeïa.	126
Fulmen.	9.86.119	10	
_		I.	
G.			
		T Anus.	5.22
TABPIHA.	108	J Jason.	41
Galatea.	46	IAw. 10	б. 10 7. 10 8. 124
Galea.	121.165	Icarus.	. 152
Galeatus.	96	Ignigena.	132
Gallus.	103.131		63
Gemini.	19.129	Ino.	132
Genius.	157.158	Isis Dea.	6.15
Gladius.	112	.	7
	i	· · ·	Tuno

INDEX RERUM. Juno. 28. 119 | Mausolus. 88 Moneta. 29 Medusa. 20.2 I Sospita. 32 MEIOPAZ. 108 8. 10. 12. 18. 119. 122. 157 Jupiter. Melesigenes. 148 12 Melicerta. 53 In Cygnum transformatus. 18 Mercurius. 34. 102. 103. 104. 106. 157 Capitolinus. 50 MIXAHA. 108 Iustitia Domitiani. 67 Milites. Tuvenis. 122 57.152 Mina. Ixion. 36 176 Minerva. 98.119 L. Minos. Abores Herculis. 152 141 Minotaurus. Lachelis. 142.145 114 Monstra. Laniger. бо 42 Mopfus. Larva. 57 23.24 Mulciber. Latona. 120 78.79 Mus. Laurea. 71 III Musa. Laurus. 92.94.112.113 13.131 Mutius Scaevola. Leda. 18 N. Legati. 104 N Aturae Deus. Navis. Legio. 157 35 Lco. II 124. 139. 140 Neptunus. 36. 37. 38. 41. 44 Lepus. 109.154 Liber. In Arietem mutatus. 12.132.137 41 Tridentiger. . 38.44 Libera. Nereis. Libra. 46 17.67 Nero. 5.170.175 114.166 Nilus. Luna crescens. 33. 87. 88. 119. 156. 170 16 Nomius. Lyaeus. 73 132 O. Lyra. 51.83.112.116.131 Ophiuchus. 112 **M** Agister. Mala Hesperidum. 128 71 Oraculum Delphicum. 68 167 Orbis. 4.5.162.168.170 Malleus. Orci aedes. Manus de coelo. 40 Orpheus. Marathon. 51.112 143 Oliris. Marcellus. 63.64 14 Marcus Curtius. 21.43 OTPIHA. 108 Marius. P. 114 Mars. 166 PAles Dea. Palinurus. 95.97.157.166 54 Marsupium. 162 Mariyas. 354.155¹ 23.98.100.119.122 **Z** 3 Palma.

INDEX RERUM. 11.33.34.111.162, Psyche. 55 Palma. 54.150 Ptolemaeus. 146 Pan. 96 Pubes agrestis. 31 Pandarus. 30 Puella. Pandora. 42 71 15 Puer. Pantheon. 36 Pullius Upfaeus. 130 Papaver. 26 Pythagoras. Parcae. 114.115 Q. Paridis judicium. 50 Uintius Dictator. Quirinus. 83 бо Parthorum rex. 164.174 144 Pasiphaë. 165 Quirites. Patraeus heros. 24 R, Patria Homeri. 149 R Emus. Refpublica Romana. 165 Pavo. 29.66 119 Pax. 63.85 و8 Rogus. Romana. 167.173 168.170 Roma terrarum Dea. Sabinorum. . 174 Victrix. 170.171 Pelagia. 43 168 Regina. Perictiona. 147 92 Perseus. 20 Flos Veneris. 93 Persona. 23 94 81 Musis grata. Phaedra. 62.116.162.176 Rota. 77.78.115 Pharetra. Rustici in ranas mutati. Phoebus. 8. 33. 120 S. Phrygias. C Abina. III Phryxus. 41.42 Sabini. 165 Pictas. 29 Sacra Vestalium. Pilo frugi. 33 52.77.78.115 Sagitta. Plato. 147 115 Sagittarius. Plotina. 111 581 91.126.127 Salus. Pluto. Sangaritis Nympha. 105 Poena Vestalium Sarapis Aegyptiorum Deus. 18 14 Pollux. Idem cum Plutone. 15 46.47 Polyphemus. Ejus Oraculum. 15 32.167 Poma. Saturnus falcifer. 24.157 118 Pompejus. Ab Jove regno pulsus. 24 92.112 Pomponius. 111 99 | Saturnus. Porsenna. 127 166 | Satyrus. Praefericulum. 159 Sceptrum. Preces. 117 | Scylla. 45 Priapus. 42 | Semeleia. 133 Prometheus. бо бі Senator. Proserpina. 59 | Senatus Pop. Rom. 84 Proteus.

Serv

1

INDEX RERUM.

4 41			
Serpens.	7.63.127	Flammifer.	37
Signa militaria.	35	Triton.	44
Martis & Veneris.	175	Trivia.	85
Simulachrum Ephesinae.	80	Tropaeum.	99
Socratis caput.	125	Tuba.	70
Sol. 22.65.87.92	.129.156.157	Tubicen.	70
COTPIHA.	108	Tyrinthius.	139.143
	1.94.111.129	v.	
Stella. 37.87.112	. 119.156.175	T7 Acca.	74.75
Stilicon.	80	V Vejupiter.	9
Stolata.	101.114	Venus.	43.57.97.166
Sulla.	86	Aphrodite.	43
Fostus felix.	166	Amorum Dea.	48
Syringa.	150	In Papho adorata.	48
Т.	2,0	Victrix.	49
Aedae.	79	Formosa.	56.57
	.129.142.144	Cestus ei peculiaris.	48
Tautica crux.	109	Venustus Sylla.	166
Telesphorus.	129	Vesta.	E
Telum.	52.96	Vestalis.	1.2. 3
Temo.	162	Victoria.	86.99
Templum Vestalis.	102	Caesaris.	118.122.171
Jovis Ammonis.	12	Sullae.	86
Veneris.	48	Parthica.	. 111
Cupidinis.	51	Tropaeum fabricans	. 99
Apollinis.	68.71	Alata.	172
Fortunae.	161	Palmifera.	173
Theophane.	41	Vini coronatio.	135
Theseus.	142	Vindemiator.	32.134
Thyas.	14	Vipera.	112.128
Thyrfus.	137	Virga.	105
Tiara Phrygia.	105	Virgo Vestalis.	I. 2. 3
Tiberis.	16	Ejus templum.	2
Tibia.	72	Sacra.	2
	57.71.72.155	Preces.	2
Tigris.	137	Poena.	3
Tiridates.	5	Vitis.	134
Tityus apud inferos destric	tus. 6	Volcanus.	120.121
Titus Tatius.	174	Volones.	175
Tmolus.	155	Urna.	112
Triangulum.	131	Vultur.	209.153
Tributa.	159	X .	, -
Tridens.	36.44.175	Xenocrates.	26
	8 14 18		IN-
		·-	

I N D E X AUCTORUM,

Qui in hoc libro citantur.

Masse Elianus.

Ausonius.

Begerus. Boetius. Callimachus. Catullus. Cicero. Chiffetius. Circherus. Claudianus. Corippus. Cuperus. Diodorus Siculus. Diogenes Laërtius. Dion Cassius. Eobanus Hessus. Eusebius. Fulgentius. Gellius. Graevius. Gronovius.

Gyraldus.

Herodianus. Homerus. Horatius. Hyginus. Isidorus. fustinus. Iuvenalis. Livius. Llodius. Lucanus. Lucretius. Macarius. Macrobius. Manilius. Martialis. Martianus Capella. Natalis Rondininus. Nepos. Nonnus.

Perier. Persius. Petronius. Phaedrus. Plinius. Propertius. Prudentius. Rhodiginus. Seneca Tragicus. Servius. Sigonius. Silius Italicus. Spanhemius. Strabo. Suctonius. Suidas. Tertullianus. Theocritus. Tibullus. Vaillantius. Virgilius. Urlinus.

RA T A. \boldsymbol{E}

Pag.

4. orbis major.

Ovidius.

Patinus.

Pausanias.

29. qui eac. 30. Colestum.

38. Nymphae.

49. dextra cubito.

52. promist. 70. Briseis.

70. acutae. 89. commisto.

90. salvete.

91. honorario. 110. fabrificavit.

113. cjus. 143. tenent:

161. gubernaculo.

162. gubernaculum.

lege. orbe major. qui ci. Coelestum.

Nymphe. dextro cubite.

promsit.

Briseidis. & acutae. commistos.

salveto. honorarii.

fabricavit. cujus.

tenet. gubernacio. gubernaclum.

